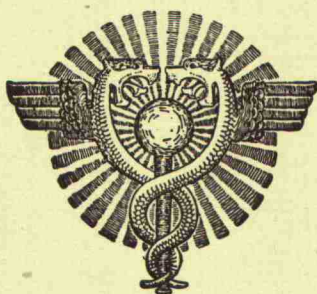

KAUPPA- KORKEAKOULU

1957—1958

HELSINGISSÄ 1958

KAUPPA- KORKEAKOULU

KERTOMUS LUKUVUODESTA

1957—1958

TOIMITTANUT

KORKEAKOULUN REHTORI

HELSINGISSÄ 1958

HELSINKI 1958
Oy WEILIN & GÖÖS Ab

PROFESSORI KAARLO HILDÉN

PROFESSORI KAARLO HILDÉN

Kun professori Kaarlo Hildén, kieltäydyttyään uusintavaalista, kesäkuun alusta 1957 jätti Kauppakorkeakoulun rehtorin toimen, hän jäi edelleen jatkamaan vaikutustansa korkeakoulun taitavana ja suuresti arvostettuna opettajana. Siinä suhteessa hänellä onkin koko opettajakunnassamme pitkäaikaisin työsuoritus takanaan, puhumatta hänen sen rinnalla Helsingin yliopistossa dosenttina ja huomattavan pitkiä aikoja v.t. professorina tekemästään opetustyöstä. Kauppakorkeakoulun ylimääräisenä professorina v:sta 1921 ja sitten, viran tultua muutetuksi, varsinaisena professorina v:sta 1946 prof. Hildén on persoonallisella, mukaansatempaavalla tavallaan antanut korkeakoulussa talousmaantieteen opetusta ja ohjannut alan tutkimusta. Tästä edelleen jatkuvasta opetuksellisesta vaikutuksesta ei ole nyt aihetta enemmälti kertoa. Ei myöskään prof. Hildénin ansiokkaasta ja yhä täydellä voimalla käynnissä olevasta tieteellisestä tutkimustyöstä, joka liikkuu erityisesti antropologian ja talousmaantieteen aloilla. Mainittakoon kuitenkin, että rotuvastakohtien kärjistyminen eräinä ajankohtina on antanut prof. Hildénille aihetta käydä tieteellisellä pohjalla helpotajuisessa muodossa julkisesti selvittämään, mistä todellisuudessa on ollut rotuopillisessa katsannossa kysymys.

Tässä yhteydessä ajatellaan, kuten sanottu, lähinnä prof. Hildénin yhteensä 18 vuotta kestänyttä, yhtämittaista toimintaa Kauppakorkeakoulun vararehtorina ja rehtorina, josta jo lukuvuoden 1957—58 avajaisissa pidetyssä ja tämän kertomuksen lopussa julkaistussa puheessa (s. 82) lyhyesti mainittiin. Tältäkin kannalta on merkittävä, että prof. Hildén, osaksi opetuksessa ja tutkimuksessa edustamansa aineen laadun, osaksi tutkimusharrastuksensa ja persoonallisuutensa rakenteen vuoksi oli jo ennen v. 1939 tapahtunutta vararehtoriksi tuloaan matkustellut paljon eri puolilla maailmaa ja tällöin rakentanut suhteita niin oman alansa tieteen edustajiin kuin muihin henkilöihin ja piireihin. Tällä tavoin hän oli luonut itselleen hyviä edellytyksiä korkeakoulun ulkomaisten ja kotimaisten suhteiden hoitamiseen. Samalla tavoin hän on sen jälkeen jatkanut perehtymistä olosuhteisiin eri maissa ja vilkkaan yhteyden ylläpitämistä ja kehittämistä eri puolilla maailmaa oleviin kulttuurihenkilöihin.

Ne tehtävät, joiden kanssa prof. Hildén vararehtorin ja rehtorin ominaisuudessaan on joutunut tekemisiin pitkänä toimiaikanaan, ovat asian luonteen vuoksi niin monenlaisia, ettei niiden yksityiskohtainen selostaminen tässä tule kysymykseen. Mutta hänen toiminta-ajalleen luonteenomainen asia on ollut uuden talon pystyttäminen korkeakoululle. Hänen ensimmäisenä vararehtorin kolmivuotiskautenaan kehitettiin tuota asiaa aikaisempien toimenpiteiden pohjalta huomattavasti edelleen. Silloin jo toiminnassa olleen valtionkomitean kanssa kiinteässä yhteistyössä saatiin Helsingin kaupungin kanssa lopulliseen ratkaisuun kysymys nykyisen tonttialueen luovuttamisesta kohtuullisin ehdoin uutta korkeakoulutaloa varten. Niinikään pantiin toimeen harvinaisen runsaan osanoton saanut piirustuskilpailu. Siinä ensimmäisen palkinnon saaneen luonnoksen pohjalla valmistettiin ne piirustukset, joiden mukaisesti, tietenkin tarkistuksia ja viimeistelyjä vielä tehden, talo sitten rakennettiin.

Toinen, v. 1942 alkanut kolmivuotiskausi oli jatkosodan aikaa, jolloin kysymys pääasiassa oli korkeakoulutyön jollakin tavoin käynnissä pitämisestä ja siinä yhteydessä myös rintamalla olevien oppilaiden opiskelun järjestämisestä. Pitempiaikaisten suunnitelmien korkeakoulun kohdalta täytyi levätä. Tänä aikana aiheuttivat sen sijaan poikkeuksellisia olosuhteista johtuneet erikoispulmat korkeakoulun johdolle huolta ja työtä. Juuri tällöin, noiden poikkeuksellisista olosuhteista johtuneiden vaikeuksien vallitessa, vararehtori vv. 1943—44 joutui lähes 2 vuotta toimimaan rehtorina, rehtorin toimen haltijan ollessa estyneenä hoitamasta virkaansa korkeakoulussa.

Kolmantena vararehtorin toimikautena 1945—48 ryhdyttiin prof. Louhivuoren rehtorina ollessa ja hänen johdollaan korkeakoulutalon rakennustyötä lopullisesti toteuttamaan sodan jälkeisissä vaikeissa olosuhteissa. Kysymys ei suinkaan ollut vain talon rakennuttamisesta valmiiksi hankitulle tonttialueelle jo tehtyjen piirustusten mukaan, mikä sinänsäkin oli tehtävänä varsin mittava, vaan siihen liittyi pääongelmana varojen hankkiminen tuon tehtävän toteuttamiseen.

Rakennushanke saatiin v:een 1950 mennessä menestyksellisesti toteutetuksi. Tämän suursaavutuksen jälkeen, jossa professori Hildénillä prof. Louhivuoren lähimpänä työtoverina oli merkittävä osuus, oli korkeakoululla kaus tulevaisuuteen riittävät, tarkoituksenmukaiset suojat oppilasmäärän lisäämistä ja opetus- ja tutkimustyön asianmukaista organisointia varten. Korkeakoulutalon rakennushankkeeseen tavallaan liittynyt, joskin erillinen toimenpide, oli senaattori Otto Stenrothin testamentilla korkeakoululle tulleen Helsingissä olevan talon uudelleen rakentaminen.

Rakennushankkeen valmistelut ja toteuttaminen kaikkine siihen liittyvine asioineen olivat myös tehokkaasti selvittäneet ei ainoastaan liike-elämän vaan laajalti muissakin piireissä Kauppakorkeakoulun tehtävää ja sen merkitystä. Tämä asiantila helpotti sen järjestysmuotoa ja opetussuunnitelmaa koskevien parannusten aikaansaamista. Valtion-apu saatiin lailla ja siihen perustuvalla asetuksella järjestetyksi vakinaiselle kannalle. Järjestysmuoto uudistettiin olennaisesti muutetuilla perussäännöillä sisällyttäen siihen mm. kanslerilaitos. Opetussuunni-

telmaa ja tutkintoja kehitettiin. Varsinkin on mainittava ekonomin tutkinnon opintojen vähimmäisajan pitentäminen 3 lukuvuodeksi, joka tilanpuutteen takia oli lykkäytynyt, ja lisensiaatin tutkinnon perustaminen. Uusia opettajanvirkoja saatiin perustetuksi. Jo ennen uuden talon rakentamista oli ns. sormusjuhlat muutettu virallisiksi akateemiseksi promootioiksi, jotka nekin ovat edistäneet korkeakoulun toiminnan laajemmalti tunnetuksi tulemistä ja herättäneet myönteistä mieltä siitä kohtaan.

Uusissa suojissa on korkeakoulun toimintaa jatkuvasti pyritty kehittämään edelleen.

Näitä korkeakoulun vaiheiden pääkohtia olen edellä maininnut palauttaakseni mieleen 18 vuoden aikana tapahtuneen kehityksen yleispiirteitä. Ei ole tarpeen eikä olisi täysin mahdollistakaan kuvata erikseen prof. Hildénin osuutta tähän asiaan kulkuun. Asiat sinänsä antavat siitä jo jonkinmoisen käsityksen. Ollessaan vararehtorina v:sta 1939 v:n 1952 lopulle asti, johon mennessä talon rakennushanke oli jo saatettu loppuun ja myös tärkeimmät järjestysmuotoa ja opetuksen järjestelyjä koskevat muutokset valmisteltu ja pantu täytäntöön, hän oli, paitsi opettajaneuvostossa, korkeakoulun ja myös sen kannatusosakeyhtiön hallituksen jäsenenä niin myös rakennustoimikunnassa tehokkaasti mukana niissä suurissa ponnistuksissa, joita asiat vaativat, ja kantamassa vastuuta niistä monista tärkeistä niin taloudellisista kuin muista ratkaisuksista, joita tuli tehtäväksi.

Rehtorina v:sta 1952 v:een 1957 prof. Hildén joutui sääntöjen mukaisesti hoitamaan myös kanslerin tehtäviä noin vuoden päivät, valitun kanslerin ollessa ulkomailla. Tälle noin 4 1/2 vuotta kestäneelle rehtorinajokaudelle oli leimaa antavana pyrkimys käyttää hyväksi laajentuneita mahdollisuuksia korkeakoulun toiminnan tehostamiseen sekä sen työssä sisäisesti että suhteiden kehittämisessä muihin kotimaisiin ja ulkomaisiin yliopistoihin ja korkeakouluihin. Uuden tutkinnon, kirjeenvaihtajan tutkinnon perustaminen kuuluu tähän aikaan.

Se eräänlainen luettelo asioista, joka edellä on esitetty, antaa tuskin muille kuin ehkä verraten kiinteästi mukana olleille, edes hämärää aavistusta siitä työstä, vaivannäöstä, toiveista ja vaikeuksista, joita sisältyy noiden 18 vuotena elettyjen vaiheiden puitteisiin. Niissä kaikissa prof. Hildén on omalla osuudellaan ollut mukana ja suorittanut osalleen joutuneet tehtävät tunnollisesti, taidolla ja harrastuksella, korkeakoulun parasta koko sydämeästään katsoen ja edistäen. Hänen työnsä on antanut ulospäinkin näkyvää loistoa kaksien ensimmäisten virallisten promootiojuhlallisuuksien järjestäminen ja Svenska Handelshögskolanin hänelle hänen rehtoriaikanaan suoma kauppatieteiden kunniatohtorin arvo.

I. Hallinto, opettajat sekä viran- ja toimenhaltijat 31. 5. 1958.

Hallinto.

Kauppakorkeakoulun kansleri.

SUVIRANTA, BRUNO KAARLE, FT, Professori. 93; 53.

Valtuuskunta.

Puheenjohtaja: NIKLANDER, KARL ALWAR, KTT h.c., Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 75; (16) 50.

Varapuheenjohtaja: WALDEN, JUUSO WALFRID, Ekon., Vuorineuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 07; 50.

AHLQVIST, ARMAS, VT, Ekon., Pankinjohtaja, Jyväskylän kauppakamarin valitsema. 97; 50.

AHLSTRÖM, BÖRJE BERTEL, Ekon., Konttoripäällikkö, Kotkan kauppakamarin valitsema. 11; 58.

CALONIUS, OLLI SAKARI, Ekon., Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 11; 53.

EEROLA, NIILLO ARMAS, LaL, VT., Osastopäällikkö, Riihimäen—Hyvinkään kauppakamarin valitsema. 07; 58.

HARIMA, SAMULI ALBERT, Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 79; 50.

HEINÄNEN, BERNHARD (PEKKA), FT., Professori, Kauppakorkeakoulun vararehtori. 04; 57.

HIRVONEN, EINO, KTK, KTT h.c., Pääkonsuli, Liikesivistysrahaston valitsema. 02; (48) 51.

KAUPPI, KALLE, FM, MOT, Professori, Kauppakorkeakoulun rehtori. 92; 52.

KAUPPINEN, AULIS PIETARI, KTM, Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 03; 50.

KEMPPAINEN, ONNI VEIKKO, Ekon., Toimitusjohtaja, Kemin Kauppakamarin valitsema. 06; 56.

KERÄNEN, JOUKO KYÖSTI, Ekon., Toimitusjohtaja, Kaakkois-Suomen Kauppakamarin valitsema. 13; 57.

KUOSMANEN, JUHO, Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 87; 50.

KURIKKA, HEIKKI ARTTURI, Kauppaneuvos, Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin valitsema. 87; 51.

KUUSINEN, KALLE JUHO PETTER, Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 89; 56.

LIPSANEN, ERKKI AUGUST, Ekon., Toimitusjohtaja, Porin kauppakamarin valitsema. 11; 50.

LUUMI, VÄINÖ OLAVI, Ekon., Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 01; 51.

MONONEN, JUSSI, Kauppaneuvos, Lahden kauppakamarin valitsema. 88; 50.

MÄLKÄ, AARNE, Johtaja, Länsi-Uudenmaan kauppakamarin valitsema. 00; 53.

NUOTIO, NILO, VT, Toimitusjohtaja, Turun kauppakamarin valitsema. 96; 50.

RAIKKALA, ARMAS ARVI WILHO, Ekon., Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 96; 50.

REENPÄÄ, HEIKKI, Ekon., Professori, Liikesivistysrahaston valitsema. 96; (36) 50.

RUUSKANEN, LAURI PIETARI, Kauppaneuvos, Tampereen kauppakamarin valitsema. 93; 50.

TAKKI, UUNO KRISTIAN, KTK, LaL, KTT h.c., Vuorineuvos, Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 01; (47) 50.

TOIKKA, OSMO AKSELI, FM, KTK, Pohjoismaiden Yhdyspankin toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 00; 56.

TOIVONEN, AARNE LEONARD, Ekon., Kauppaneuvos, Oulun kauppakamarin valitsema. 94; 50.

TUOMAS-KETTUNEN, MAGNUS ERIK, LOK, Toimitusjohtaja, Vaasan kauppakamarin valitsema. 16; 54.

VARANKO, ERKKI VILHO PERTTELI, KTM, Johtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 04; 54.

VAINIO, EVALD, Kauppaneuvos, Keski-Pohjanmaan kauppakamarin valitsema. 98; 53.

VARTIAINEN, OSMO JOHANNES, Ekon., Konsuli, Kuopion kauppakamarin valitsema. 10; 50.

WIHERHEIMO, TOIVO ANTERO, FM, Keskuskauppakamarin yliasiamies, Keskuskauppakamarin valitsema. 98; 58.

WIHURI, ANTTI TAAVETTI, KTT h.c., Merenkulkuneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 83; (38) 50.

VIIMA, EERO JALMARI, KTM, Pääjohtaja, Helsingin Kauppakamarin valitsema. 07; 57.

VIRKKUNEN, MATTI SAMULI, VT, Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 08; 50.

VIRTANEN, ARTTURI JULIUS, Ekon., Kauppaneuvos, Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 90; 50.

Hallitus.

Puheenjohtaja: HIRVONEN, EINO, KTK, KTT h.c., Toimitusjohtaja. 02; (46) 50.

Varapuheenjohtaja: VIRKKUNEN, MATTI SAMULI, VT, Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja. 08; 50.

CALONIUS, OLLI SAKARI, Ekon., Toimitusjohtaja. 11; 50.

HELENIUS, LAURI SAKARI, TkT h.c., Dipl.ins., Vuorineuvos. 87; 50.

HEINÄNEN, BERNHARD (PEKKA), FT, Professori, Kauppakorkeakoulun vararehtori. 04; 57.

KAUPPI, KALLE, FM, MOT, Professori, Kauppakorkeakoulun rehtori. 92; (39) 52.

KIRVES, LAURI KALERVO, KTM, Toimitusjohtaja. 14; 50.

NURMELA, ILMO OLAVI, KTM, Toimitusjohtaja. 03; 54.

SAARINEN, SEVERI MIKAEL, Ekon., Kauppaneuvos, Toimitusjohtaja. 05; 50.

Rehtori.

KAUPPI, KALLE

Professori

Opettajaneuvoston, Laajennetun opettajaneuvoston ja Opettajakunnan puheenjohtaja.

Rehtori (aikaisemmin 1939—45) tällä kertaa kesäkuun 1 p:stä 1957.

Vararehtori.

HEINÄNEN, BERNHARD (PEKKA)

Professori

Vararehtori kesäkuun 1 p:stä 1957.

Kauppakorkeakoulun Kannatusosakeyhtiö.

Johtokunta.

Puheenjohtaja Alwar Niklander, jäsenet herrat Eino Hirvonen, Matti Virkkunen, Kalle Kauppi, Lauri Kirves, Olli Calonius, Severi Saarinen, Ilmo Nurmela ja Pekka Heinänen.

Opettajakunta.

Varsinaiset professorit.

KIVIKOSKI, ERNST ENSIO, FT. (Talousmatematiikka). 91; 28.
 KAUPPI, KALLE, FM, MOT. (Kauppaoikeus). 92; 29.
 RANINEN, HUUGO VALTER, KTL, LaT, (Liiketaloustiede II). 99; 39.
 HILDÉN, KAARLO THORSTEN OSKAR, FT, KTT h.c., Helsingin yliopiston dosentti. (Talousmaantiede). 93; (21) 46.
 SAARIO, MARTTI KAARLO, KTT. (Liiketaloustiede I). 06; 48.
 HEINÄNEN, BERNHARD (PEKKA), FT, Helsingin yliopiston dosentti. (Kauppakemia ja tavaraoppi). 04; 50.
 TAMMINEN, MIKKO KUSTAA, FT. (Kansantaloustiede). 13; 50.
 VIHMA, VÄINÖ GÉZA, LaT, Helsingin yliopiston dosentti. (Kauppaoikeus). 07; 52.
 VIRKKUNEN, JOHAN HENRIK, KTT, KHT. (Liiketaloustiede I). 17; 55.
 ROSSI, TARU REINO KAI, FT. (Kansantaloustiede). 19; 57.
 Liiketaloustiede II:n toinen professorinvirka on täyttämättä.

Apulaisprofessorit.

MATTILA, KAARLO SAKARI, FT. (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 15; 57.
 Liiketaloustieteen apulaisprofessorin virka on täyttämättä.
 Talousmaantieteen apulaisprofessorin virka on täyttämättä. Sitä on hoitanut GRANÖ, OLAVI JOHANNES, FT. 25; 58.

Dosentit.

KAITILA, ESA HEIKKI, FT, Helsingin yliopiston apulaisprofessori. (Liiketaloustiede I). 09; 46. Virasta vapaa.

ALANEN, AULIS JOHANNES, FT, Yhteiskunnallisen korkeakoulun professori, Helsingin yliopiston dosentti. (Taloushistoria). 06; 54. Virasta vapaa.

TARKIAINEN, TUTTU VIJO, FT, Yhteiskunnallisen Korkeakoulun professori. (Valtio- ja yhteiskuntaoppi). 12; 54.

TELARANTA, KAARLO ARMAS, LaT. (Kauppaoikeus). 15; 54.

HONKO, JAAKKO OLAVI, KTT, Lehtori. (Liiketaloustiede I). 22; 57.
KASKIMIES, MAURI MIKA KULLERVO, KTT, Lehtori. (Markkinointi ja jakelutalous). 19; 58.

Lehtorit.

RANTAVAARA, IRMA IRENE, FT, Helsingin yliopiston dosentti. (Englanninkieli). 08; 45.

PENTTILÄ, ERKKI AULIS, FT. (Englanninkieli). 08; 48.

LOUHIJA, JARI ALBIN, FL. (Kotimaiset kielet). 08; 48.

TERÄS, JALMARI JOHANNES (HANNU), FM. (Saksankieli). 07; 49.

HAKAMIES, REINO SEVERI, FT, Helsingin yliopiston dosentti. (Ranskan-
kankieli). 17; 50.

VIRTANEN, UNTO KALERVO, KTT. (Liiketaloustiede I). 10; 50.

PUUKARI, ARVO LAURI JOHANNES, KTL. (Myynti- ja mainosoppi).
12; 53.

KASKIMIES, MAURI MIKA KULLERVO, KTT. (Liiketaloustiede II).
19; 53.

VAIVIO, FEDI LENNART, KTL. (Kansantaloustiede). 27; 54.

LINDGREN, KAJ BRYNOLF, FT. Helsingin yliopiston dosentti. (Sak-
sankieli). 22; 54.

ERÄMETSÄ, ERIK HARALD, FT, Helsingin yliopiston dosentti. (Eng-
lanninkieli). 19; 55.

SEVELIUS, MARTIN, FM. (Ruotsinkieli). 13; 55.

VIERIKKO, ERKKI, FK. (Espanjankieli). 24; 56.

HONKO, JAAKKO OLAVI, KTT. (Liiketaloustiede I). 22; 56.

JUTILA, JUKKA HELJO, FM. (Kauppakemia ja tavaraoppi). 23; 57.

KALLIONIEMI, SOLMU OUTERI, FM. (Pikakirjoitus). 13; (36) 57.

Venäjänkielen lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut LYY-
TINEN, ARVO ERKKI, Eversti evp. 91; 49.

Englanninkielen neljäs lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoita-
nut BINHAM, PHILIP FRANK, MA. 24; 53.

Saksankielen kolmas lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut
von, WILLEBRAND, CARL-AUGUST JOSEPH CURTSON FK. 23; 53.

Opettajat.

HANGASJÄRVI, RUTH ANNA KATARIINA. (Konekirjoitus). 99; 45.

GOLDTHWAIT-VÄÄNÄNEN, HELEN MARY, BA. (Englanninkieli). 05; 49.

PEITSO, JUKKA TAPANI, FM, MA. (Espanjan- ja portugalinkieli).
17; 51.

NORKO-TURJA, ELVI SIRKKA-LIISA, FM. (Englanninkieli). 11; (49) 52.

NENONEN, AARRE VILHO, FL. (Ruotsinkieli). 17; 53.

- VUORINEN, ELSA MARIA, FM. (Englanninkieli). 08; 54.
 HILDÉN, BROR ERIK, FM, ent. lehtori. (Saksankieli). 84; (38) 54.
 ANTTILA, JARMO, FK. (Ranskankieli). 30; 54.
 LAINE, NAIMI, FM. (Saksankieli). 04; 55.
 HOMI, MARTTA ELISABET, FM. (Ruotsinkieli). 07; 56.
 AALTONEN, AIMO OLAVI, LaT, KTM. (Kauppaoikeus). 19; 56.
 MIKKELI, VOITTO MIKAEL (MIKKO), FM. (Taloushistoria). 24; 57.
 PULKKINEN, KYÖSTI JOHANNES, KTM. (Konttorityöt ja tekniikka).
 21; 57.
 BRANDER, MARJA, FK. (Ruotsinkieli). 05; 57.
 MÅRTENSON, OTTO BÖRJE, FM. (Ruotsinkieli). 07; 57.
 HANNIKAINEN, ANTTI JUHANA, LaT, Oikeusneuvos, Helsingin yli-
 opiston dosentti. (Kauppaoikeus). 10; 57.
 MANNER, EERO JOHANNES, LaT, Apulaisoikeuskansleri, Helsingin
 yliopiston dosentti. (Kauppaoikeus). 13; 57.
 NIKOLOWSKI, FERODORO MAX OTTO, FT. (Saksankieli). 17; 57.

Assistentit.

- AHLSTEDT, KARL LEO, KTM. (Liiketaloustiede II). 29; 53.
 TUOMINEN, RISTO KALEVI, KTM. (Liiketaloustiede II). 19; 53.
 MUUKKONEN, PERTTI JUHANI, LaT. (Kauppaoikeus). 27; 54.
 GRANÖ, OLAVI JOHANNES, FT. (Talousmaantiede). 25; 54.
 PAAKKANEN, JOUKO SAKARI, KTM. (Kansantaloustiede). 28; 54.
 MANNINEN, JOUKO JUHA, FM. (Talousmatematiikka). 28; 54.
 AIRAMO, MARTTI MAUNO, KTM. (Liiketaloustiede II). 27; 55.
 LASSILA, JAAKKO SAKARI, KTM. (Kansantaloustiede). 28; 55.
 SAARSALMI, MEERI MARJATTA, Ekon., Doctor of Business Administra-
 tion. (Liiketaloustiede II sekä taloushistoria). 23; 55.
 SÄRKISILTA, MARTTI SAKARI, KTM. (Liiketaloustiede II). 28; 55.
 DROCKILA, LAURI MAUNO JUHO, LaL, VT. (Kauppaoikeus). 18; 56.
 Vt. LAMPPU, AILI IRJA, KTK. (Liiketaloustiede I). 21; 55.
 Vt. ARTTO, EERO VEIKKO, KTK. (Liiketaloustiede I). 30; 56.

Eläkkeellä olevat opettajat ja virkailijat.

- KEKKONEN, SAIMA, konekirjoituksen opettaja. 79; sai eläkkeen 45.
 FORSBERG, NAIMA VIKTORIA, englanninkielen lehtori. 84; täysin-
 palv. 48.
 VIRTANEN, NIILLO PAAVO, FM, kirjastonhoitaja. 05; sai eläkkeen 56.
 HILDÉN, BROR ERIK, FM, saksankielen lehtori. 84; täysinpalv. 54.

Viran- ja toimenhaltijat.

Korkeakoulun sihteeri ja taloudenhoitaja.

TARPILA, OLLI PERTTI, VT. 19; 51.

Kanslerin sihteeri.

KASKIMIES, MAURI MIKA KULLERVO, KTT. 19; (49) 50. Virasta vapaa. Vt. TARPILA, OLLI PERTTI, korkeakoulun sihteeri. 19; 57.

Kanslia.

TASKINEN, ELLI MARIA, VTM, Kamreeri. 06; 50.

MÄKIPÄÄ, SYLVI ANNA-KRISTINA, Kanslisti. 05; 50.

TAMMINEN, TAIMI ELINA, Kanslisti. 25; 50.

KAARTOTIE, ARJA AINIKKI, Kanslisti. 19; 52.

Kirjasto.

TERÄ, TAIMI RAUHA, FM, Kirjastonhoitaja. 00; 56.

NURKKALA, AINO LEMPI LAHJA, VTM, Kirjaston amanuenssi. 04; 27.

KAINULAINEN, JOHANNES KULLERVO, FM, Kirjaston amanuenssi. 13; 53.

JALAVA, AILI KYLLIKKI, FM, Kirjaston amanuenssi. 10; 54.

WEGELIUS, PIIRKKO ONERVA, FK, Kirjastoapulainen. 29; 51.

Laboratorio.

KAINULAINEN, YRJÖ, Laboratoriomestari. 16; 53.

MYLLYRINNE, SULO KULLERVO, Laboratorioapulainen. 36; 51.

Vahtimestarit.

NURMI, AARNE ANSHELM, Ylivahtimestari. 96; 50.

SUNDSTRÖM, JOHAN EDVIN, Vahtimestari. 15; 53.

TUPPURAINEN, UNO ANDERS, Vahtimestari. 31; 56.

II. Yleisiä tietoja.

Opiskelijain lukumäärä.

Heinäkuun 31 päivänä 1957 päättyneen hakuajan kuluessa korkea-koulun varsinaisiksi oppilaiksi ilmoittautui 580 ylioppilasta (edellisenä vuonna 589), joista ensisijaisesti ekonomin tutkinnon suorittajiksi 352 (miehiä 265, naisia 87) ja kirjeenvaihtajan tutkinnon suorittajiksi 228 (miehiä 2, naisia 226). Hakijoista hyväksyttiin yhteensä 276 eli 47.6 %. Hyväksytyistä oli ekonomin tutkintoa opiskelevia 189, joista miehiä 146 ja naisia 43, sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa opiskelevia 87, joista miehiä 2 ja naisia 85. Kertomusvuoden päättyessä oli korkeakoulussa varsinaisia oppilaita yhteensä 954 edellisen vuoden vastaavan luvun ollessa 917.

Kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittajiksi on kertomusvuoden aikana hyväksytty 73 henkilöä, joista ekonomeja 65, dipl.insinöörejä 6, metsänhoitajia 1 ja fil.kandidaatteja 1. Lukuvuoden päättyessä oli kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa opiskelevia 257; edellisen lukuvuoden päättyessä vastaava luku oli 326.

Kertomusvuoden aikana on ekonomin tutkinnon suorittanut 130 opiskelijaa, kirjeenvaihtajan tutkinnon 80 opiskelijaa, kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon 13 henkilöä.

Kanslerin ja rehtorin virat.

Kanslerina on koko lukuvuoden ajan toiminut prof. *Bruno Suviranta*. Hänen ollessaan ulkomaanmatkan takia toukokuussa estynyt virkaansa hoitamasta, rehtori on perussääntöjen 11 §:n mukaisesti toiminut hänen sijaisenaan.

Rehtorina on ollut prof. *Kalle Kauppi*, vararehtorina prof. *Pekka Heinänen*, joka rehtorin ollessa loka- ja marraskuussa sairauden ja myöhemmin marraskuussa ulkomaanmatkan takia estyneenä rehtorintointansa hoitamasta on toiminut hänen sijassaan.

Korkeakoulun hallinto.

Korkeakoulun valtuuskunta on kertomusvuoden aikana kokoontunut kaksi kertaa.

Syyskokouksessaan marraskuun 15 p:nä valtuuskunta käsitteli ja hyväksyi talousarvion vuodeksi 1958. Hallituksen jäseniksi tammikuun 1 p:nä 1958 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi se valitsi uudelleen erovuorossa olevat jäsenet, toimitusjohtaja *Olli Caloniuksen*, pääjohtaja *Ilmo Nurmelan* ja toimitusjohtaja *Severi Saarisen*. Virallisten asiain jälkeen rehtori teki selkoa valtuuskunnan edellisen kokouksen jälkeen sattuneista virkanimityksistä ja muista huomattavista tapahtumista korkeakoulun piirissä. Välittömästi kokouksen päätyttyä prof. *Pekka Heinänen* esitelmöi valtuuskunnan jäsenille oman tieteesä, kauppakemian ja tavaraopin opetusohjelmasta, tavoitteista ja tulevaisuuden suunnitelmista.

Vuosikokouksessaan maaliskuun 26 p:nä 1958 valtuuskunta valitsi puheenjohtajakseen v:ksi 1958 uudelleen kauppaneuvos KTT *Alwar Niklanderin* ja varapuheenjohtajakseen samoin uudelleen vuorineuvos *J. W. Waldenin*. Hallituksen vuosikertomus hyväksyttiin, korkeakoulun tilinpäätös vahvistettiin ja hallitukselle myönnettiin yksimielisesti vastuuvapaus. Vuoden 1958 tilejä tarkastamaan valittiin entiset tilintarkastajat: professori *Martti Saario*, johtaja KTM, KHT *Tyko Vanhala* sekä KTM, KHT *Olle V. Salmi*, jonka tehtävänä on toimia myös valvontatarkastajana. Varatilintarkastajiksi valittiin samoin entiset, nimitäin kauppaneuvos KTM *Aulis Kauppinen* ja kauppaneuvos ekonomisti *Arvi Raikkala*. Rehtori *Kauppi* antoi selonteon korkeakoulun toiminnasta valtuuskunnan syyskokouksen jälkeen. Kokouksen päätyttyä prof. *Kaarlo Hildén* lyhyessä esitelmässä teki selkoa talousmaantieteen asemasta Kauppakorkeakoulun oppiaineena ja sen keskeisistä opetusellisista kysymyksistä.

Valtuuskunnan kokoonpanossa on tapahtunut toimintavuoden aikana seuraavat muutokset. Keskuskauppakamari on valinnut edesmenneen prof. *Kyösti Järvisen* tilalle edustajakseen yliasiamies FM *T. A. Wiherheimon*. Riihimäen-Hyvinkään kauppakamari, jolla ei tähän asti ole ollut edustajaa valtuuskunnassa, on valinnut edustajakseen osastopäällikkö, VT, LaL *Niilo Eerolan*. Kauppakamarien edustuksen näin lisääntyttyä yhdellä, tuli Liikesivistysrahaston myös valita yksi lisäjäsen valtuuskuntaan. Täksi jäseneksi rahasto valitsi vuorineuvos *Juuso Waldenin*, joka aikaisemmin oli ollut valtuuskunnassa Kotkan kauppakamarin edustajana. Tammikuun 1 päivänä 1958 erovuoroon joutuneista jäsenistä ovat asianomaiset järjestöt valinneet uudelleen valtuuskunnan jäseniksi kolmivuotiskaudeksi 1958—60: kauppaneuvos *Aulis Kauppinen* (Liikesivistysrahasto), kauppaneuvos *H. A. Kurikan* (Etelä-Pohjanmaan kauppakamari), toimitusjohtaja *Olavi Luumin* (Liikesivistysrahasto), kauppaneuvos *Alwar Niklanderin* (Liike-

sivistysrahasto), toimitusjohtaja *Niilo Nuotion* (Turun kauppakamari), toimitusjohtaja *Osmo Toikan* (Liikesivistysrahasto), kauppaneuvos *Aarne Toivosen* (Oulun kauppakamari), toimitusjohtaja *E. Tuomas-Kettusen* (Vaasan kauppakamari), pääjohtaja *Eero Viiman* (Helsingin kauppakamari) ja kauppaneuvos *Artturi Virtasen* (Liikesivistysrahasto). Kotkan kauppakamari on valinnut uudeksi edustajakseen konttoripäällikkö, ekonomi *Börje Ahlströmin*.

Hallitus on kertomusvuoden aikana kokoontunut 6 kertaa. Perussääntöjen 20 pykälän mukaisesti se on käsitellyt korkeakoulun hallintoon kuuluvia taloudellisia asioita. Kokouksessaan tammikuun 30 p:nä hallitus valitsi puheenjohtajakseen v:ksi 1958 edelleen toimitusjohtaja KTT *Eino Hirvosen* ja varapuheenjohtajakseen samoin edelleen pääjohtaja VT *Matti Virkkusen*.

Opettajaneuvosto on lukukausien aikana kokoontunut eräitä poikkeuksia lukuunottamatta joka perjantai. Lisäksi on pidetty tarvittaessa muina aikoina kokouksia, mm. elokuussa uusien oppilaiden valitsemista varten.

Virat ja toimet.

Päätöksellään heinäkuun 1 p:nä kansleri nimitti kauppakemian ja tavaraopin lehtorinvirkaan FM *Jukka Heljo Jutilan*.

Opettajaneuvoston kokouksessa elokuun 12 p:nä esiteltiin lehtori KTT *Mika Kaskimiehen* anomus, että hänet nimitettäisiin *liiketaloustiede II:n dosentiksi*. Hakijan tieteellistä pätevyyttä arvostelemaan pyydettiin professorit *Olof Henell* ja *Huugo Raninen*. Sitten kun hakija joka, oli ilmoittanut hakemuksensa tarkoittavan markkinoinnin ja jakelutalouden dosentiksi pääsyä, helmikuun 21 p:nä oli pitänyt näyteluennon ja asiantuntijain puoltavat lausunnot oli esitetty, opettajaneuvosto kokouksessaan helmikuun 21 p:nä julisti tri Kaskimiehen kelpoiseksi mainittuun dosentin toimeen. Päätöksellään maaliskuun 15 p:nä kansleri nimitti tri Kaskimiehen markkinoinnin ja jakelutalouden dosentiksi.

Niinkuin edellisessä vuosikertomuksessa on mainittu julistettiin *liiketaloustieteen professorinvirka*, jonka opetusala on markkinointi ja jakelutalous, haettavaksi viimeistään kesäkuun 24 p:nä. Määräajan kuluessa hakivat virkaa KTT *Mika Kaskimies*, KTT LOK *Jorma Pasanen* ja FT *Ahti M. Salonen*, joista kaksi ensinmainittua pyysi yhden vuoden lisäaikaa pätevyytensä täydentämistä varten. Kokouksessaan elokuun 12 p:nä opettajaneuvosto myönsi kaikille hakijoille pätevyymisaikaa kesäkuun 24 p:ään 1958 saakka.

Ruotsinkielen ylimääräisiksi opettajiksi lukuvuodeksi 1957—58 opettajaneuvosto on määrännyt FM *Marja Branderin* ja FM *Börje Mårtenssonin*.

Rehtorin, prof. *Kalle Kaupin* ollessa kanslerin päätöksellä vapautettu kokonaan opetus- ja suurimmaksi osaksi kuulustelutehtävistä lukuvuonna 1957—58 on hänen virkaansa siltä osalta hoitanut opettajaneuvoston siihen määräämä dosentti *LaT K. A. Telaranta*.

Ensi kerran tapahtui, että kansleri sovellutti järjestyssääntöjen 4 §:n 4 momentin määräystä virkavapauden myöntämisestä korkeakoulun opettajille tieteellistä tutkimusta varten heidän palvelemissa virkavuosien perusteella. Sellaisen virkavapauden kansleri myönsi kolmelle professorille, nimittäin prof. *Ensio Kivikoskelle* syyslukukaudeksi 1957 sekä professoreille *Martti Saariolle* ja *Mikko Tammisselle* kumpaisellekin koko lukuvuodeksi 1957—58. Heidän virkojensa hoitaminen järjestettiin siten, että prof. Kivikosken sijaisena toimi apulaisprofessori *Sakari Mattila*, prof. Saarion virkaa hoiti dosentti *KTT Jaakko Honko* ja professori Tammissen virkatehtävistä huolehtivat prof. *Reino Rossi* ja hänen apunaan muut kansantaloustieteen opettajat, varsinkin lehtori *KTL Fedi Vaivio*.

Lehtori *FT Erkki Penttilän* ollessa sairauden vuoksi virkavapaana 1. 9.—30. 11. 1957 ovat hänen opetustehtäviään tänä aikana hoitaneet omien virkojensa ohella lehtori *FT Irma Rantavaara* ja assistentti *KTT Meeri Saarsalmi* sekä opettajaneuvoston määräyksestä ylimääräisinä opettajina FM *Kirsti Arnold* ja FM *Laila Nurminen*.

KTM Kyösti Pulkkinen on määrätty syyslukukauden alusta lukien konttoritöiden ja -tekniikan ylimääräiseksi opettajaksi.

Dosentti, prof. *Esa Kaitilalle* kansleri on myöntänyt vapautuksen luennoimisvelvollisuudesta lukuvuodeksi 1957—58, samoin dosentti, prof. *Aulis J. Alaselle* kalenterivuodeksi 1958. Prof. Alasen virkavapauden aikana taloushistorian luennoista huolehti opettajaneuvoston määräyksen nojalla FM *Mikko Mikkeli*, prof. Alasen itse hoitaessa kauppätieteiden kandidaatin tutkintoa suorittavien kuulustelut.

Ranskankielen ylimääräisen opettajan FM *Jarmo Anttilan* ollessa syyslukukauden 1957 virkavapaa, on hänen sijaisenaan opettajaneuvoston määräyksestä toiminut FM *Sirkka-Liisa Kareoja*.

Koska opetuksen järjestämisen vuoksi oli käynyt tarpeelliseksi perustaa *talousmaantieteen apulaisprofessorin virka*, sisällytettiin se kolmivuotiskauden 1958—60 valtionapuun oikeuttaviksi tarkoitetuista viroista valtioneuvostolle tehtyyn ehdotukseen. Kun mainittua suunnitelmaa ei vielä ollut vahvistettu lukuvuoden 1957—58 alkaessa, katsoi opettajaneuvosto kokouksessaan syyskuun 27 p:nä aiheelliseksi esittää

kanslerille, että tämä apulaisprofessorin virka valtioneuvoston päätöstä odottamatta heti perustettaisiin ja julistettaisiin viipymättä haettavaksi. Tähän kansleri, hallitusta kuultuaan, katsoi olevan riittävät perusteet ja päätöksellään 17 p:nä lokakuuta perusti sanotun apulaisprofessorin viran. Lokakuun 11 p:nä opettajaneuvosto päätti julistaa viran haettavaksi viimeistään marraskuun 11 p:nä. Määräajan kuluessa sitä hakivat FT *Olavi Granö*, dosentti FT *Stig Jaatinen* ja vt. apulaisprofessori FL *Uno Varjo*, joista kaksi viimeksi mainittua anoi lisäaikaa täydentääkseen pätevyyttään, tri Jaatinen vuoden 1957 loppuun ja FL Varjo helmikuun 28 p:nä 1958 saakka. Opettajaneuvosto myönsi kaikille hakijoille pätevyymisaikaa helmikuun 28 p:nä 1958 saakka. Kaikki hakijat jättivät hakemuksiinsa lisäselvityksiä pätevyymisajan kuluessa. *Asiantuntijoiksi* antamaan lausuntonsa hakijoiden tieteellisestä pätevyydestä opettajaneuvosto pyysi professori *Olof Jonassonin* Göteborgista sekä prof. *Oiva Tuomisen* Turun yliopistosta. Opettajaneuvoston kokouksessa marraskuun 15 p:nä määrättiin FT *Olavi Granö* hoitamaan tätä avoinna olevaa apulaisprofessorin virkaa tammikuun 1 p:stä 1958 lukien toistaiseksi ja siksi kunnes virka vakinaisesti täytetään.

Kansantaloustieteen toisen professorinviran haltija prof. *Reino Rossi*, joka oli saanut nimityksensä joulukuun 31 p:nä 1956, piti lokakuun 30 p:nä korkeakoulun juhlasalissa julkisen virkaanastujaisesityksen aiheesta »Kansantaloustiede ja käytäntö».

Opettajaneuvosto päätti kokouksessaan lokakuun 25 p:nä esittää kanslerille, että *pikakirjoituksen* vakinaisen opettajan virka muutettaisiin saman aineen lehtorin viraksi ja että *pikakirjoituksen* vakinainen opettaja FM *Outeri Kallioniemi* nimitettäisiin sanottuun virkaan. Päätöksellään marraskuun 15 p:nä kansleri nimitti FM *Outeri Kallioniemen* *pikakirjoituksen lehtorinvirkaan*.

Avoinna olevan *liiketaloustieteen apulaisprofessorinviran* hakijoille opettajaneuvosto oli, niinkuin edellisessä vuosikertomuksessa on mainittu, myöntänyt pätevyymisaikaa tammikuun 2 päivään 1958. Kokouksessaan tammikuun 24 p:nä opettajaneuvosto päätti pyytää *asiantuntijoiksi* antamaan lausunnon hakijoiden tieteellisestä pätevyydestä haettuun virkaan professorit *Axel Grandellin* ja *Eino Niinen*. Lisäksi pyydettiin University of Californian liiketaloustieteen professorilta *Waino W. Suo* jaselta lausunto hakijain teosten tieteellisestä arvosta.

Promoottoriksi kolmivuotiskaudeksi 1958—60 valitsi opettajaneuvosto tammikuun 17 p:nä 1958 professori *Ensio Kivikosken*.

LaT, KTM *Aimo O. Aaltosen* anomus, että hänet nimitettäisiin *kauppaoikeuden dosentiksi* esiteltiin opettajaneuvostossa tammikuun 31 p:nä

1958. Asiantuntijoiksi antamaan lausunto hakijan tieteellisestä pätevydestä pyydettiin professorit *Curt Olsson* ja *Berndt Godenhielm*.

Lehtori FT *Reino Hakamiehen* ollessa sairauden vuoksi virasta vapaana 15. 1.—15. 3. 1958 välisen ajan hoiti opettajaneuvoston määräyksestä hänen virkatehtäviään FM *Jarmo Anttila*, jonka korkeakoulussa ennestään suoritettavana olevia opetustehtäviä taas tänä aikana hoiti FM *Syke Nieminen*.

Opettajaneuvoston kokouksessa maaliskuun 23 p:nä esiteltiin FT *Kullervo Rainion* anomus, että hänet nimitettäisiin *psykologian dosentiksi*. Opettajaneuvosto pyysi asiantuntijoiksi antamaan lausunnon hakijan tieteellisestä pätevydestä professorit *Kai von Fieandt*in ja *Martti Takalan*.

Professori *Reino Rossin* tultua nimitetyksi Suomen Pankin johtokunnan jäseneksi myönsi kansleri päätöksellään 30 p:nä toukokuuta hänelle hänen pyytämänsä *eron kansantaloustieteen professorin virasta* kesäkuun 1 p:stä lukien. Samalla kansleri prof. *Rossin* hakemuksesta ja opettajaneuvoston ehdotuksesta nimitti hänet *kansantaloustieteen dosentiksi* Kauppa korkeakouluun.

Prof. *Rossin* toimiaika Korkeakoulumme professorina jäi valitettavasti lyhyeksi. Siitä työstä, minkä hän sillä paikalla suoritti asiantuntemuksella, antaumuksella ja hyvällä opettajantaidolla, esitän tässä Korkeakoulun puolesta kiitokset sekä iloni siitä, että hän dosenttina jää Korkeakouluumme.

Opettajaneuvoston kokouksessa huhtikuun 11 p:nä 1958 esitettiin VTT *Pentti Pöyhösen* anomus, että hänet nimitettäisiin *ekonometrian dosentiksi*. Opettajaneuvosto pyysi asiantuntijoiksi antamaan lausunnon hakijan tieteellisestä pätevydestä professorit *Vilho Annalan* ja *Leo Törnqvistin*. Sittenkun asiantuntijain puoltavat lausunnot oli esitetty, ja hakija toukokuun 28 p:nä oli pitänyt näyteluennon, opettajaneuvosto kokouksessaan seuraavana päivänä julisti tri *Pöyhösen* kelpoiseksi ekonometrian dosentin toimeen. Päätöksellään toukokuun 30 p:nä kansleri nimitti tri *Pöyhösen* ekonometrian dosentiksi.

Kansantaloustieteen professorin viran tultua professori *Reino Rossin* jälkeen avoimeksi, julistettiin toukok. 30 p:nä 1958 virka haettavaksi. Samalla määrättiin dosentti VTT *Pentti Pöyhönen* elokuun 1 p:stä 1958 hoitamaan sanottua virkaa toistaiseksi ja siksi kunnes se vakinaisesti täytetään.

Lehtori FT *Kaj B. Lindgrenin* anomus, että hänet nimitettäisiin *saksan kielen ja kirjallisuuden dosentiksi* esiteltiin opettajaneuvoston kokouksessa toukokuun 2 p:nä. Hakijan tieteellistä pätevyyttä arvostelemaan opettajaneuvosto pyysi asiantuntijoiksi professorit *Emil Öhmannin* ja *Pekka Kataran*, jotka jo ovat antaneet lausuntonsa.

Opettajaneuvoston kokouksessa toukokuun 9 p:nä esitettiin lehtorien FT *Irma Rantavaaran* ja FT *Erkki Penttilän* anomukset, että heidät nimitettäisiin *englannin kielen ja kirjallisuuden dosenteiksi*. Hakijoiden tieteellistä pätevyyttä arvostelemaan opettajaneuvosto pyysi professori *Y. M. Biesen* ja apulaisprofessori *Tauno Mustanojan*.

Opettajaneuvoston kokouksessa toukokuun 14 p:nä esitettiin lehtori FT *Reino Hakamiehen* anomus, että hänet nimitettäisiin *romaanisen filologian dosentiksi*. Opettajaneuvosto päätti pyytää lausunnot hakijan tieteellisestä pätevyydestä professoreilta *Veikko Väänäselältä* ja *Tauno Nurmelta*.

Dosentti, lehtori KTT *Jaakko Honko* on määrätty hoitamaan avoinna olevaa liiketaloustieteen apulaisprofessorin virkaa elokuun 1 p:stä 1958 lukien toistaiseksi, ja siksi kunnes virka vakinaisesti täytetään.

Dosentti, lehtori KTT *Mika Kaskimies* on määrätty hoitamaan avoinna olevaa liiketaloustieteen professorinvirkaa, jonka opetusala on markkinointi ja jakelutalous, elokuun 1 p:stä 1958 lukien toistaiseksi ja siksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään. Assistentti KTM *Leo Ahlstedt* on määrätty samasta päivästä lukien hoitamaan liikkeenhoitopin lehtorinvirkaa siksi ajaksi, kuin lehtori *Kaskimies* professorinviran hoitamisen vuoksi on estynyt mainittua lehtorinvirkaa hoitamasta.

Ekonomi *Jukka Vihersaari* on määrätty elokuun 1 p:stä lukien vt:nä hoitamaan liiketaloustiede II:n assistentin tointa siksi ajaksi, jona toisen viran hoitaminen estää toimen vakinaista haltijaa KTM *Leo Ahlstedtia* tätä tointa hoitamasta.

Dosentti LaT *K. A. Telaranta* on määrätty lukuvuonna 1958—59 hoitamaan kauppaoikeuden opetus- ja kuulusteluvelvollisuutta siltä osalta, miltä professori *Kalle Kauppi* rehtorintoimensa takia on siitä vapautettu.

Oikeusneuvos, dosentti LaT *Antti Hannikainen* on edelleen vuonna 1959 sekä assistentti LaT *Pertti Muukkonen* saman vuoden aikana määrätty johtamaan kumpikin yhtä kauppaoikeuden seminaariryhmää.

Lehtori, KTT *Mika Kaskimies* on tieteellisen työn vuoksi nauttinut 14. 4.—31. 5. 1958 virkavapautta *kanslerin sihteerin* toimesta, jota tänä aikana on oman virkansa ohella hoitanut korkeakoulun sihteeri VT *Olli Tarpila*.

Assistentti KTK *Irja Lamppu* on määrätty elokuun 1 p:stä lukien hoitamaan puolta liiketaloustiede I:n lehtorinviran opetusvelvollisuudesta sinä aikana, kun viran vakinainen haltija KTT *Jaakko Honko* toisen viran hoitamisen vuoksi on vapautettu lehtorinvirkaansa hoitamasta. Osaa KTK *Lampun* assistentintoimeen kuuluvista tehtävistä on tänä aikana määrätty hoitamaan ekonomi *Raimo Suoniemi*.

KTM *Jaakko Lassila* on pyynnöstä saanut kesäkuun 1 p:stä lukien eron kansantaloustieteen assistentin toimesta. Tätä tointa on elokuun 1 p:stä lukien määrätty toistaiseksi vt:nä hoitamaan ekonomi *Matti Sarakontu*.

Englannin kielen ylimääräiseksi opettajaksi lukuvuodeksi 1958—59 on määrätty Mr. *John Atkinson, B. A.*

FL *Ritva Ruotsalo* on määrätty kalenterivuonna 1959 johtamaan yhtä talousmaantieteen seminaariryhmää.

Valtion apurahat tieteenharjoittajille.

Nuoria tieteenharjoittajia varten osoitettiin korkeakoululle vuodeksi 1958 viisi apurahaa. Hakemusten perusteella kansleri opettajaneuvoston ehdotuksen mukaisesti antoi apurahat FT *Olavi Granölle*, FM *Jouko Manniselle*, KTM *Jaakko Lassilalle*, KTM *Martti Särkisillalle* ja KTM *Risto Tuomiselle*, jotka kaikki toimivat korkeakoulun assistentteina.

Sittenkun FT *Olavi Granö* oli ilmoittanut olevansa estynyt nauttimasta sanottua apurahaa, myönsi kansleri näin vapautuneen apurahan KTK *Kari Castrénille*.

Valtion opintolainarahasto.

Valtion opintolainarahaston neuvottelukunnassa on Kauppakorkeakoulua edelleen edustanut prof. *Pekka Heinänen*. Hänen varamiehenään on ollut prof. *Mikko Tamminen*.

Korkeakoulun opintolainautakunnassa ovat opettajakunnan edustajina edelleen olleet prof. *Huugo Raninen* puheenjohtajana, henkilökohtaisena varamiehenään lehtori *Irma Rantavaara*, ja prof. *Pekka Heinänen*, henkilökohtaisena varamiehenään prof. *Väinö Vihma*. Ylioppilaskunnan edustajana on ollut yliopp. *Raimo Lintuniemi*, varamiehenään yliopp. *Martti Sirén*. Lautakunnan sihteerinä on toiminut KTM *Risto Tuominen*.

Kauppakorkeakoulun tutkintojen pätevyys valtion ja kuntien virkoihin.

Toimikunta, joka marraskuun 2 p:nä 1956 asetettiin tutkimaan kauppakorkeakoulujen loppututkintoja suorittaneiden kelpoisuutta valtion, kuntien ja muiden julkisoikeudellisten yhteisöjen virkoihin ja toimiin, niin kuin edellisessä vuosikertomuksessa mainittiin, on työskennellyt, hallitussihteeri *Nevalaisen* ollessa puheenjohtajana ja tohtori *Meeri Saarsalmen* toimiessa sihteerinä, koko lukuvuoden ajan pitäen lukuisia kokouksia ja saaden valmiiksi mietintöluonnoksen, josta ennen mietinnön lopullista valmistamista on pyydetty maan kaikkien kauppa-
korkeakoulujen lausunnot.

Korkeakoulujen välinen toiminta.

Korkeakoulujen rehtorien kokoukset.

Toukokuun päivinä 1957 pidettiin maan kaikkien yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorien yhteinen neuvottelukokous Turussa. Kokoukseen osallistuivat Helsingin yliopiston rehtori, prof. *Edwin Linkomies*, Turun yliopiston rehtori prof. *Osmo Järvi*, Åbo Akademin rehtori, prof. *Lars-Erik Taxell*, Teknillisen Korkeakoulun rehtori, prof. *Jaakko Rahola*, Kauppakorkeakoulun silloinen vararehtori *Kalle Kauppi*, joka rehtori, prof. *Kaarlo Hildénin* sairauden aikana hoiti rehtorin tehtäviä, Svenska Handelshögskolanin rehtori, prof. *Odal Stadius*, Svenska Handelshögskolan vid Åbo Akademi'n rehtori *Walter Qvist*, Turun Kauppakorkeakoulun rehtori, prof. *Auvo Sänhti*, Jyväskylän Kasvatusopillisen korkeakoulun rehtori, prof. *Aarni Penttilä*, Yhteiskunnallisen korkeakoulun rehtori, prof. *Armas Nieminen* sekä Svenska Medborgarhögskolanin rehtori *Magnus Kull*. Kokouksessa keskusteltiin korkeakouluja yhteisesti ja niiden yhteistoimintaa koskevista asioista, joista mainittakoon kysymys toisessa yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettujen tutkin-
tojen huomioonottamisesta ja hyväksymisestä.

Turun korkeakoulujen edustajat näyttivät kokouksen osanottajille laitoksiansa ja uudisrakennustöitensä. Kaupungin ja korkeakoulujen puolesta tarjottiin osanottajille vieraanvaraista kestitystä.

Vuoden 1958 vastaava kokous pidettiin huhtikuun 27 p:nä Jyväskylän Kasvatusopillisessa korkeakoulussa. Siellä olivat saapuvilla jälleen kaikkien mainittujen korkeakoulujen rehtorit, joista osa oli vaihtunut, niin että Åbo Akademin rehtorina oli nyt prof. *Sven Lindman*, Svenska Handelshögskolan vid Åbo Akademi'n rehtorina prof. *Axel Grandell* ja Kauppakorkeakoulun rehtorina prof. *Kalle Kauppi*. Kokouksessa jatkettiin edellisestä kokouksesta siirtyneiden asioiden käsittelyä ja päätettiin esittää kulttuurityön taloudellisesta asemasta julkilausuma. Sen ohessa tutustuttiin isäntäkorkeakoulun rakennuksiin ja laitoksiin. Keskustelua jatkettiin yhteisillä päivällisillä.

Seuraava kokous päätettiin prof. *Raholan* esittämän kutsun johdosta pitää Teknillisessä Korkeakoulussa Helsingissä.

Ulkomaisia luennoitsijoita.

Amerikan *Fulbright-stipendiohjelman* puitteissa Kauppakorkeakoulu ja Svenska Handelshögskolan saivat yhteisesti koko lukuvuodeksi 1957—58 luennoitsijaksi liiketaloustieteen professorin *James Gemmelin*

Pennsylvania State Universitysta USA:sta. Hänen antamastaan opetuksesta tehdään lähemmin selkoa liiketaloustiede II:n opetuksesta annetun selostuksen yhteydessä.

Lyhyempiä luentosarjoja ovat Kauppakorkeakoulun kutsumina pitäneet ulkomaiset luennoitsijat seuraavasti. Usein on kutsu voitu järjestää siten, että vierailijat ovat luennoineet yhdessä tai useammassa muussa Suomen korkeakoulussa:

London School of Economicsin kauppaoikeuden professori *Clive Schmitthoff* piti Kauppakorkeakoulun kutsumana lokakuun 29 päivänä kaksi julkista luentoa aiheesta »Modern Problems of English Export Trade Law».

Oslon yliopiston Fulbright-luennoitsijana toimiva maantieteen professori *Clarence T. Glacken* University of Californiasta, Berkeley piti korkeakoulun oppilaille maaliskuun 19 päivänä väradiapositiivikuvien valaistun luennon aiheesta »Californian Landscapes».

New York City Collegen liiketaloustieteen professori *Arthur E. Albrecht* joka toimi Turun Kauppakorkeakoulussa ja Handelshögskolan vid Åbo Akademi'ssa Fulbright-luennoitsijana, piti helmikuun 24—26 päivinä korkeakoulun oppilaille 6 tuntia käsittävän luentosarjan liikkeenjohdon ja markkinoinnin tämän hetken kysymyksistä.

Professori *Reinhard L. Korgen* Bowdoin Collegesta, Brunswick Maine, joka oli Tanskan Teknillisessä korkeakoulussa Fulbright-luennoitsijana, piti huhtikuun 9—11 päivinä operaatioanalyysiin johtavan luentosarjan.

Kansantaloustieteen professori *Samuel M. Loescher* Indiana Universitysta, Bloomington, Indiana, saapui Bergenin Kauppakorkeakoulusta tänne ja piti huhtikuun 21 ja 22 päivinä julkiset luennot aiheista »American Antitrust Legislation» ja »Direct governmental Aids to Competition».

Kaikkia edellämainittuja julkisia luentoja kuulemaan kutsuttiin asianharrastajia sanomalehdistön välityksellä.

Muuta kosketusta ulkomaisten korkeakoulujen kanssa.

Pariisin kauppakorkeakoulu (Ecole des Hautes Etudes Commerciales) täytti 75 vuotta ja vietti sen johdosta marraskuun 20 päivänä 1957 juhlaa, johon kuului paitsi Pariisin kauppakamarin järjestämiä virallisia ja epävirallisempia juhlatilaisuuksia myös erittäin arvokkaat luentopäivät, joiden johdosta juhlat kestivät viikon päivät ja niiden järjestämiseen osallistui tehokkaasti sikäläinen ekonomien järjestö, joka on yhtä vanha kuin korkeakoulukin. Juhlallisuuksiin oli henkilökohtaisesti kutsuttu Kauppakorkeakoulun rehtori, prof. *Kalle Kauppi*, joka myös

osallistui juhlaan esittäen Kauppakorkeakoulun puolesta onniteluadressin ja luovuttaen juhlivalle laitokselle korkeakoulumme sinetillä koristetun, kaiverretulla omistuskirjoituksella varustetun kristallimaljakon.

Mannheimin Kauppakorkeakoulu (Wirtschaftshochschule, Mannheim) vietti joulukuun p:nä 1957 50-vuotisjuhlaansa, johon Kauppakorkeakoulun rehtori oli saanut kutsun. Korkeakoulumme puolesta tervehdittiin juhlivaa laitosta onnitelusähkeellä.

Keväällä 1958 *Norjan kauppakorkeakoulun* maantieteen laitos ilmoitti järjestävänsä opiskelijoille opintomatkan Saksaan 25. 3.—5. 4. välisenä aikana sekä tarjoavansa yhdelle tai kahdelle talousmaantieteen opiskelijalle Pohjoismaiden muussa kauppakorkeakoulussa mahdollisuuden osallistua retkeen. Kauppakorkeakoulun puolesta kiertomatkiaan, jonka tutkimuskohteina olivat mm. Hampurin, Bremenin, Bremerhavenin ja Duisburgin satamat, Ruhrin alueen teollisuudet ja kivihiilikaivokset, Wolfsburgin Volkswagen-tehtaat ja Reinin jokiliikenne, osallistui III vk:n opiskelija *Risto Laulajainen*.

Tukholman kauppakorkeakoulun maantieteen laitos järjesti toukokuun lopulla 1958 opintoretken eräisiin teollisuuslaitoksiin. Kauppakorkeakoulusta oli retkellä mukana FT *Olavi Granö*.

Merenkulkualan erikoiskurssi.

Korkeakoulussa pantiin toimeen merenkulkualan erikoiskurssit, jotka kestivät marraskuun 11. päivästä 1957 maaliskuun 28. päivään 1958. Niillä pitivät erikoisaloihin käytännössä perehtyneet henkilöt luentoja kahtena päivänä viikossa 2 tuntia kerrallaan. Luennoissa ja keskusteluissa käsiteltiin tärkeimpiä merenkulkualaani liittyviä kysymyksiä. Osanottajina oli merenkulun alalla toimivia, korkeakoulun ulkopuolella olevia henkilöitä, mitäpaitsi omat oppilaat saivat maksuttomasti osallistua kurssiin. Riittävän tehokkaasti luentoja seuranneille annettiin todistus osallistumisestaan kursseihin.

Liikkeenjohdollinen täydennyskoulutus.

Johtaja-aineksen kouluttamisessa ja tehtävänsä valmentamisessa näyttää olevan mahdollista tehdä talouselämälle hyödyllistä palvelusta, myöskin erikoiskurssien avulla. Näitä on silloin syytä järjestää käytännössä johtajantehtävistä ja niiden asettamista vaatimuksista jo ainakin jonkin verran kokemusta saaneille henkilöille. Tehokkaan Tuotannon

Tutkimus säätiöntehtyä aloitteen tällaisen erikoiskoulutuksen järjestämisestä on asiaa valmisteltu yhteistoiminnassa Kauppakorkeakoulun, Svenska Handelshögskolan'in ja Teknillisen Korkeakoulun edustajain ja mainitun aloitteentekijäsäätiön kesken. Yhteisten toimikuntien puheenjohtajana on ollut Kauppakorkeakoulun liiketaloustieteen professori *Henrik Virkkunen*. Järjestelyt ovat edistyneet niin pitkälle, että elokuussa 1958 aloitetaan kokeeksi Helsingissä toimivien kauppakorkeakoulujen Teknillisen Korkeakoulun ja edellämainitun säätiön yhteisesti, toimeenpanemat liikkeenjohdolliset täydennyskoulutuskurssit. Niiden tarkempi järjestely ja toiminta jää selostettavaksi seuraavassa vuosikertomuksessa.

Lukukausimaksut.

Korkeakoulun toiminnan luonnollinen ja välttämätön laajentuminen aiheuttaa jatkuvasti kustannusten nousua, johon myös rahan arvon huonontuminen on ollut vaikuttamassa. Kun valtio suorittaa korkeakoululle 70 % määrätynlaatuista kustannuksista, kasvaa absoluuttiselta määrältään se kustannusten osa joka on peitettävä yksityisvaroilla. Tästä syystä on ollut välttämätöntä korottaa oppilasmaksu 10.000 mk:sta 15.000 mk:aan lukukaudelta, vaikka korkeakoulun johto pyrkii pitämään tämän maksun niin alhaisena kuin suinkin käy päinsä. Osittaisilla ja täydellisillä vapautuksilla oppilasmaksusta, joita myönnetään varattomille, voidaan korotuksen vaikutusta jonkin verran, muttei riittävästi lieventää.

Lahjoitukset.

Kauppakorkeakoulu on lukuvuoden aikana saanut vastaanottaa seuraavat lahjoitukset: Vakuutusosakeyhtiö Fennia 1.000.000: —, Eevi ja Eemil Tannisen Säätiö 100.000: —, Suomen Sähkötukkuliikkeiden Liitto r.y. 10.000: —, Osuustukkukauppa 100.000: —, Suomen Merivakuutus Oy. 100.000: —, Naisekonomit r.y. 5.000: —, Pääkonsuli Kaarlo Brusin 10.000: —, Opintoyhtiö Mainos-Junior 10.000: —, Oy Weilin & Göös Ab 600.000: —, Oy Pohjoismaiden Yhdyspankki 300.000: — ja Helsingin Osake-Pankki 100.000:—.

Kirjasto on saanut vastaanottaa useita lahjoituksia, joista tehdään selkoa toisessa yhteydessä.

Kauppakorkeakoulu pyytää esittää arvoisille lahjoittajille kunnioittavat kiitoksensa.

Stipendivarat.

Seuraavassa esitetään rahastojen pääomat 1. 1. 1958 siihen saakka kertyneine korkoineen. Miten korkovaroja on stipendeinä jaettu vuonna 1958, selostetaan järempänä, luvussa VII.

Professori W. Bonsdorffin rahasto oli 3.006.483: — ja korot 237.192: —. Rahastosta julistettiin haettavaksi 118.000: —.

Pääkonsuli Kaarlo Brusinin lahjoitus 10.000: — annettiin palkintona. *Vakuutusosakeyhtiö Fennian rahaston* pääoma oli 1.000.000: —.

Herman Otto Geselliuksen stipendirahaston pääoma oli 47.875: — ja korot 3.214: —.

Rudolf Geselliuksen stipendirahaston pääoma oli 33.915: — ja korkovarat 4.003: —.

Helsingin Yleisen Ravintoyhdistyksen rahaston pääoma oli 97.858: — ja kertyneet korot 6.253: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 6.000: —.

Donovan Hjelmmannin stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 6.756: —.

Kauppaneuvos Osk. Huttusen stipendirahaston pääoma oli 136.794: — ja kertyneet korot 7.168: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi 7.000: —.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahaston pääoma oli 5.500.000: —. Rahaston korkovarat olivat 444.947: —, joista julistettiin haettavaksi 444.000: —, mikä jaettiin.

Kauppakorkeakoulun Naistoimikunnan keräyksen stipendirahasto, pääoma 2.000.000: —. Rahaston korkovarat olivat 150.000: —, joka julistettiin haettavaksi ja jaettiin.

Kauppakorkeakoulun opettajien stipendirahaston pääoma oli 100.000: — ja korkovarat olivat 4.915: —. Näistä julistettiin tänä keväänä korkeakoulun opettajien haettavaksi 5.000: —, mikä summa jaettiin.

Kilpiä Oy:n rahaston pääoma 1.044.985: — ja korot 57.026: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 57.000: —.

Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahaston pääoma oli 150.000: —. Rahaston korot olivat 10.486: —, joista julistettiin haettavaksi ja jaettiin 10.000: —.

Konttoritekniikan palkintorahaston pääoma oli 16.300: — ja kertyneet korot 1.040: —.

Maanviljelysneuvos Alfred Kordelinin stipendirahaston pääoma oli 290.975: — ja korot olivat 16.976: —, joista tänä keväänä julistettiin haettavaksi ja jaettiin 17.000: —.

Kauppaneuvos Juho Lallukan muistorahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 94.722: — ja stipendeiksi käytettävät korot 5.607: —. Korko-

varoista julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi ja jaettiin 5.000: —.

Kauppaneuvos K. H. Lehtisen stipendirahaston pääoma oli 167.339: — ja korot 22.121: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi ja jaettiin 22.000: —.

Kauppaneuvos I. Lindforsin rahasto, pääoma 2.000.000: — ja korot 150.000: —, joka summa julistettiin haettavaksi ja jaettiin.

Luentosarjan rahaston pääoma oli 127.566: —. Rahastosta annettiin stipendeinä 142.000: —.

Kauppaneuvos P. A. Luostarisen stipendirahaston pääoma oli 500.000: — ja korkovarot 30.646: —, joista tänä keväänä julistettiin stipendeinä haettavaksi ja jaettiin 30.000: —.

Opintoyhtiö Mainos Juniorin lahjoitus 10.000: — annettiin palkintona.

Kauppaneuvos Otto A. Malmin stipendirahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 30.305: — ja käytettävissä olevat korot 1.975: —.

Oy Mars Ab:n stipendirahaston pääoma oli 240.984: —. Rahaston korot olivat 16.638: —, joista tänä keväänä julistettiin stipendeinä haettavaksi ja jaettiin 16.000: —.

Tukkukauppias S. Mäntysen rahaston pääoma oli 500.000: — ja korkovarot 277.331: —. Korkovaroja ei vielä voida käyttää.

Naisekonomit r.y:n lahjoitus 5.000: — annettiin palkintona.

Olga ja J. Nissisen stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 57.684: —.

V. P. Nurmilahden muistorahaston pääoma korkoineen oli 851.217: —.

Anni ja Samuli Pajarisen rahasto oli vuoden vaihteessa 54.010: —.

Gustav Pauligin stipendirahaston pääoma oli 1.050.000: — ja korot 63.131: —. Julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 63.000: —.

Pohjolan stipendirahaston pääoma oli 233.232: — ja korot 14.196: —, joista tänä keväänä julistettiin haettavaksi 14.000: — mikä jaettiin.

Kauppaneuvos Juhani Santaholman rahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 61.422: — ja korkovarot 4.053: —, joista tänä keväänä julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 4.000: —.

Elin ja Evert Viktor Sellgrenin stipendirahaston pääoma oli 135.076: — ja kertyneet korot 10.460: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 10.000: —.

Kauppaneuvos A. Sergejeffin stipendirahaston pääoma oli 2.442.724: —. Korkovarot eivät vielä ole korkeakoulun käytettävissä.

Oy G. W. Sohlberg Ab:n stipendirahaston pääoma oli 49.640: — ja korkovarot 6.367: —.

Senaattori Otto Stenrothin rahaston pääoma oli 15.000.000: — ja stipendeinä käytettävät voittovarot 2.066.390: —. Hakemusten perusteella jaettiin 734.730: —.

Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahaston pääoma oli 1.717.347: — ja korkovarat 104.924: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä matka-stipendinä haettavaksi ja jaettiin 104.000: —.

Talous-Osakekaupan stipendirahaston pääoma oli 319.143: — ja käytävissä olevat korot 15.290: —. Koroista julistettiin haettavaksi 15.000: —, mikä summa jaettiin.

Tampereen Säästöpankin rahaston pääoma oli 6.785: — ja korot 1.332: —.

Eevi ja Eemil Tannisen Säätiön lahjoitus 100.000: — julistettiin haettavaksi ja jaettiin.

Knut Wallinin stipendirahaston pääoma korkoineen oli vuoden vaihteessa 29.725: —.

Pankinjohtaja Birger Wegeliuksen rahasto oli vuoden vaihteessa 107.330: — ja korot 1.815: —.

Weilin & Göösin stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 2.938.985: — ja korkovarat 187.676: —. Rahastosta jaettiin palkintoina seminaari-kirjoituksista ja laudaturtutkielmista 187.000: —.

Kirjasto.

Kirjaston nidosmäärä oli vuoden 1957 lopussa n. 38.000. Hankinta-kirjaan vietiin vuoden kuluessa 1950 nidosta uutta kirjallisuutta, josta ostamalla on saatu 780 ja lahjoituksina 1170. Edellisten lisäksi vietiin hankintakirjoihin 345 nidosta aikakauslehtiä sekä vanhasta varastosta 920 nidosta kirjoja ja 403 nidosta aikakauslehtiä. Hankintakirjoihin vietyjen teosten kokonaismäärä oli 3618. Asla-varoilla tilattua kirjallisuutta saatiin vuoden kuluessa yhteensä 296 nidosta. Vuoden 1958 Asla-varojen jaossa kirjasto sai \$ 950. —, kuten edellisenäkin vuonna.

Huomattavimmista lahjoittajista mainittakoon lisäksi kansleri *Bruno Suviranta*, kauppat.tri *Jorma Pohjanpalo*, eri maiden lähetystöt, Eduskunnan kirjasto, Geologinen tutkimuslaitos, Handelsvertretung der Bundesrepublik Deutschland, Handels-Hochschule St. Gallen, Handelshögskolan i Göteborg, Handelshögskolan i Stockholm, Handelshøjskolen i København, Helsingin yliopiston kirjasto, Liiketaloudellinen tutkimuslaitos, Nederlandsche economische hoogeschool, Nordforsk (Nordiska teknisk-naturvetenskapliga forskningsdelegationen), Norges handelshøyskole, Svenska handelshögskolan, Tilastollinen päätoimisto ja sen kirjasto, Universitetets socialøkonomiske institutt, Oslo, United States information center, Valtion teknillinen tutkimuslaitos ja Åbo akademi.

Lahjoittajia oli yhteensä 223, näistä 153 kotimaisia. Suurin osa lahjoittajista oli valtion laitoksia, sekä erilaisia oppi- ja liikelaitoksia ja yhteisöjä. Useat laitokset ja yhteisöt lahjoittivat kirjastolle vuosi- ja toimintakertomuksensa.

Lukusali sekä lainaus- ja yleisönpalveluosasto olivat avoinna lukukausien aikana klo 9—20, lauantaisin klo 9—14. Kesä- ja elokuussa kirjasto ja lukusali olivat avoinna klo 15—20 muina arkipäivinä, paitsi lauantaisin. Kirjaston päivittäisen lainausajan pidentäminen on huomattavasti vilkastuttanut kirjaston toimintaa. Lukusalissa oli päiväkirjaan merkittyjä käyntejä 7590.

Vuoden aikana annettiin kirjastosta kotilainoja 8789 nidosta 4166 lainaajalle. Lainoista oli aikakauslehtiä 1826 ja lyhytaikaisia käsikirjastolainoja 590. Lisäksi lainattiin kirjoja ilman kuittia lukusalissa ja korkeakoulun muissa huoneissa käytettäväksi. Kaukolainoja on lähetetty 72 nidosta ja saatu 18. Lainausosaston puhelinpalvelu oli v. 1957 hyvin vilkasta. Aikakauslehtikiertoon otti osaa 51 koulun opettajaa ja virkailijaa, joilla kiersi 287 erilaista aikakauslehteä.

Kirjasto on vuoden alusta lähtien ollut osallisena Pohjoismaiden kauppakorkeakoulujen välisessä, näissä maissa ilmestyvien kansan- ja liiketaloudellisten aikakauslehtien kortituksessa. Kirjastossa on käyty läpi 60 Suomessa ilmestyvää aikakauslehteä, joiden tärkeimmät artikkelit on kortitettu ja UDK-luokiteltu. Suomalaisten artikkeleiden nimet on käännetty ruotsiksi Ruotsalaisen kauppakorkeakoulun kirjastossa. Kortteja on vaihdettu Pohjoismaiden muiden kauppakorkeakoulujen vastaaviin kortistoihin ja parin kotimaisen kirjaston kanssa kirjallisuuteen. Kortteja lähetettiin vuoden kuluessa yhteensä n. 800.

Kirjaston aikakauslehtikortistoa on edelleen kartutettu. Vaihtokortistoihin kuuluvien korttien lisäksi siihen on tilattu TLS:n (Tekniska litteratursällskapet, Ruotsi) selostekortistosta osastot UDK 0, 3, 65. Lisäksi on kirjastossa kortitettu sellaiset ulkomaiset aikakauslehdet, joissa on valmiit UDK-numerot. Aikakauslehtikortistossa oli vuoden lopussa n. 10500 korttia.

Kirjaston uutuushankinnoista ilmestyi vuoden aikana 10 tiedotusta, joita on lähetetty 175 yksityiselle henkilölle ja laitokselle. — Vuoden kuluessa otettiin koulun opettajille ja oppilaille kirjaston valojäljennelaitteella 350 s. jäljennöksiä.

Kirjastolle tuli v. 1957 yhteensä 379 aikakauslehteä, joista kotimaisia lehtiä oli 126 ja ulkomaisia 253. Aikakauslehdistä oli 184 saatu ostamalla ja 195 lahjaksi. Edellisen vuoden vuosikertomuksessa mainittujen lehtien lisäksi tuli kirjastoon seuraavat aikakauslehdet, joista tähdellä merkityt on saatu lahjaksi.

- Die Absatzwirtschaft. Mainz
 The ABWA (American business writing association) bulletin. Urbana, Ill.
 Annales de géographie. Paris
- *Bulletin of University of Osaka prefecture. Series D. Sciences of economy, commerce and law. Osaka
 The controller. New York
- *Deutsche Bank Aktiengesellschaft.
 Wirtschaftliche Mitteilungen. S.l.
 Distribution data guide. Washington
 Die Erde. Berlin
- *Foreign affairs record. Delhi
 Geographische Rundschau. Frankfurt-Main
- *Gesellschaftswissenschaftliche Beiträge.
 Berlin
 Information. Sthlm
- *Informations F.I.D. (Fédération internationale de documentation.) La Haye
- *Internal auditor. Burlington, Vt. / New York
- International monetary fund. Staff papers. Washington
- Lebende Sprachen. Berlin (1(1956) -)
- Management news. New York
 Management review. New York
 Der Markenartikel. München
 Nachrichten für Dokumentation. Frankfurt-Main
- *Nordisk kontakt. Sthlm (1956—)
- *Nordisk spedition. Göteborg
 Nordisk tidsskrift for industriel statistik. Kbhvn (1(1955)—)
- Personnel. New York
- *Portugal pela imagem. Lisboa
 Rationalisierung. München
 Special libraries. New York
 Unternehmensforschung. München
 Zeitschrift für Wirtschaftsgeographie. Hagen (Westf.)

III. Luennot ja harjoitukset kertomuskautena 1957–58.

A. KAUPPATIETEIDEN KANDIDAATIN TUTKINTOA VARTEN OPISKELEVILLE PIDETTY LUENNOT JA HARJOITUKSET.

Kansantaloustiede.

Professori *Reino Rossin* johtamissa ja lehtori *F. L. Vaivion* sekä assistenttien *Jaakko Lassilan* ja *Jouko Paakkasen* avustamissa seminaariharjoituksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Ekonomi *Veijo Riistama*, Suomalaisesta kapitalismista; kauppat.maist. *Kai Palmgren*, Pörssiosakkeet sijoituskohteina Suomessa vuosina 1936—1956; metsänhoitaja *Antti Aukee*, Pohjois-Suomen teollistamisesta; ekonomi *Eero Artto*, Kustannuskäsitteiden systematiikkaa tuotantoteoriassa; ekonomi *Tauno Kallinen*, Kiinteät vai liikkuvat valuuttakurssit?; dipl.ins. *Raimo Keloharju*, Syksyllä 1957 suoritettun markan devalvoinnin eräiden teollisuuden kohdistuvien vaikutusten selvittelyä; ekonomi *Olavi Vikman*, Obligaatioluotto Suomessa vuosina 1935—1956; ekonomi *Lauri Salminen*, Suorat kansainväliset sijoitukset ja niiden vaikutus sijoitusmaiden talouselämään; ekonomi *Eero Kurki*, Yhdysvaltain talouspolitiikka ja dollariprobleema amerikkalaisien näkökulmasta.

Huhtikuun 26 ja toukokuun 3 päivänä 1958 pidetyissä *lisenssiaattiseminaaritulaisuuksissa* tarkastettiin julkisesti kauppat.maisteri *Jaakko Lassilan* lisensiaattitutkimus »Kansantulolaskelmat ja kansantalouden kirjanpito».

Liiketaloustiede II.

Professori *Huugo Raninen*, dosentti *Mika Kaskimies* ja assistentti *Leo Ahlstedt* ovat luennoineet syys- ja kevätlukukauden (3 vt) valittuja osia kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon cum laude ja laudaturkurssista. Heidän johtamissaan seminaariharjoituksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Ekonomi *Ulla Maija Saavalainen*, Bruttohintajärjestelmästä; ekonomi *Onerva Koivistoinen*, Markkinatutkimus yrityksen johdon apuna erityisesti tarkasteltuna tekstiilialan tuotantoyrityksen kannalta; ekonomi *Reino Vento*, Helsingin sähätavarakaupan kokoamisalueet ja ekonomi *Jukka Viherasaari*, Informaalisten pienryhmämiöiden esiintyminen yrityksen formaalisessa organisaatiossa. Sitä paitsi on selvitetty joukko luentoihin liittyviä käytännön tapauksia.

Professori *James Gemmell*, Professor of Economics and Education, Pennsylvania State University, joka on toiminut lukuvuoden 1957—58 Fulbright-luennoitsijana Kauppakorkeakoulussa ja Svenska Handelshögskolanissa, on johtanut lukuvuoden ajan kerran viikossa kokoontunutta kandidaatin tutkintoa opiskeleville tarkoitettua seminaaria. Tässä seminaarissa on käsitelty liikkeenjohdollisia suunnittelu-, organisaatio-, henkilösuhde- ja valvontakysymyksiä. Opetus on tapahtunut suurimaksi osaksi case-metodin avulla.

B. EKONOMIN JA KIRJEENVAIHTAJAN TUTKINTOJA VARTEN OPISKELEVILLE PIDETTY LUENNOT JA HARJOITUKSET.

Kansantaloustiede.

Professori *Reino Rossi* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella johdatusta kansantaloustieteeseen (käsitellen pääasiallisesti seuraavia kysymysryhmiä: peruskäsitteet, taloudellinen kiertokulku ja kansantulolaskelmat, kuluttajatalouden ja yrityksen teoria) sekä III vuosikurssilla 2 v.t. syyslukukaudella raha- ja luottoteoriaa.

Professori *Rossin* syys- ja kevätlukukaudella johtamissa ja assistenttien *Paakkasen* ja *Lassilan* avustamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

III vuosikurssi. (Aihepiiri: Labour economics):

Ahdekivi, Juhani, Ammattiyhdistyksen johdon suhde jäsenistöön; *Haapalinna, Pertti*, Ammattiyhdistysliike yrityksen johdon päätöksiin vaikuttavana tekijänä; *Jokinen, Reino*, Ruotsin ammattiyhdistysliike; *Karhu, Pertti*, Teknillinen kehitys ja työväestö; *Kovanen, Pertti*, Työnantajien työehtosopimuspolitiikka Suomessa; *Mattila, Veikko*, Palkanmuodostusteoria; *Miettinen, Jussi*, »The Theory of Economic Process»; *Perisalo, Asko*, SAK:n työehtosopimuspolitiikka; *Salonen, Heikki*, Suomen ammattiyhdistysliike; *Sipari, Seppo*, Neuvostoliiton ammattiyhdistysliike; *Ärmänen, Aune*, Ammattiyhdistysliikkeen palkkapolitiikka; *Järvinen, P. J.*, Länsi-Euroopan työmarkkinaprobleemat.

II vuosikurssi. (Aihepiiri: Raha- ja pankkikysymykset):

Aho, Tauno, Suomen Pankin rediskonttopolitiikka sodan jälkeen; *Hakkola, Pekka*, Suomen ja Ruotsin liikepankit toisiinsa verrattuina; *Narto, Leila*, Englannin pankkijärjestelmä; *Putkisto, Eila*, Rahapolitiikan mahdollisuudet suhdannepoliittisena keinona Suomessa; *Salo, Esko*, Rahasäästämisen jakaantuminen Suomessa ennen sotia ja niiden jälkeen.

Professori *Rossin* kevätlukukaudella johtamissa ja assistentti *Lassilan* avustamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

II vuosikurssi. (Aihepiiri: Maailmantalous ja länsimaat):

Ahlqvist, Anja, Italian taloudelliset ongelmat ja talouspolitiikka toisen maailmansodan jälkeen; *Hellén, Laila*, Maailmantalouden toiminta ennen ensimmäistä maailmansotaa; *Hupli, Esko*, Länsi-Euroopan maatalouden ongelmat; *Kurki, Jaakko*, Euroopan Maksuliitto; *Laine, Heikki*, Euroopan kauppa muun maailman kanssa; *Marttila, Jaakko*, Pohjoismaiden Yhteismarkkinat.

Lehtori KTL *F. L. Vaivio* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 2 v.t. syyslukukaudella makrotaloudellista teoriaa käsitellen mm. taloudellisten mallien laatimisen ongelmia, kansantulon ja työllisyyden määräytymisen teoriaa ja erityyppisiä suhdaneteorioita.

Lehtori *Vaivio* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla syyslukukaudella 3 v.t. ja kevätlukukaudella 3 v.t. johdatusta kansantaloustieteeseen käsitellen pääasiallisesti seuraavia kysymysryhmiä: raha-, luotto- ja pankkikysymykset, kansantulon ja työllisyyden määräytymisen teoria, suhdannevaihtelut, ulkomaankauppa ja talouspolitiikan pääongelmat.

Lehtori *Vaivion* johtamissa ja KTM *Jouko Paakkasen* sekä KTM *Jaakko Lassilan* avustamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat laatineet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

III vuosikurssi. (Aihepiiri: kansantulolaskelmat ja kansantalouden kirjanpito):

Huhtala, Seppo, Panos-tuotos-taulukot; *Kaustell, Olavi*, John Maynard Keynes'in elämäkerta; *Kettunen, Pertti*, selostus W. J. Fellner'in kirjasta »Trends and Cycles in Economic Activity»; *Koskelainen, Heikki*, Kansantulokäsitteet ja kansantulon laskentatavat; *Maksimow, Wasilij*, Neuvostoliiton hintajärjestelmä; *Miettinen, Aarno*, Norjan kansantulokirjanpito.

II vuosikurssi. (Aihepiiri: ajankohtaisia talouspoliittisia kysymyksiä):

Laitia, Matti, Oy Alkoholiliike Ab valtiontaloutemme tulonantajana; *Nukari, Pekka*, Veropolitiikka ja valtiontalous erityisesti vuonna 1957; *Riekkinen, Tapani*, Suezin kriisin heijastuminen erityisesti Länsi-Euroopan talouselämässä; *Ruuhela, Reijo*, Arvopaperimarkkinat ja niillä muodostuviin hintoihin vaikuttavat tekijät; *Suominen, Pertti*, Ulkomaankaupan säännöstelyn kehitys; *Säteri, Pekka*, Suomen Pankin talous- ja rahapolitiikka vuonna 1957.

(Aihepiiri: suhdannevaihtelut):

Kumpula, Kirsti, Suhdannevaihtelut 1800-luvulla; *Lehtimäki, Pekka*, Suhdannevaihtelujen sosiaalinen vaikutus; *Lehtovaara, Pasi*, Ns. pitkät aallot; *Lipsanen, Irmeli*, Mitä ovat suhdannevaihtelut?; *Puisto, Raimo*, Onko suhdannevaihtelujen luonne muuttunut toisen maailmansodan jälkeen?; *Sarja, Olli*, Schumpeterin suhdanneteoria.

(Aihepiiri: sekalaisia aiheita):

Kyllästinen, Aune, Kansainvälinen valuuttarahasto; *Mäki, Heikki*, Indeksiehdon soveltaminen rahamarkkinoilla lähemmin tarkasteltuna osuuskassoissa suoritetun empiirisen tutkimuksen valossa; *Poutanen, Heikki*, Keskuspankin kassavarantopolitiikka; *Suuronen, Kare*, Suomen talousjärjestelmän ongelmat sanomalehdistössä.

Lehtori *Vaivio* on luennoinut kirjeenvaihtajan tutkintoa varten opiskeleville II vuosikurssilla 3 v.t. syyslukukaudella ja 3 v.t. kevätlukukaudella kansantaloustieteen esikurssia.

Liiketaloustiede I.

Professori *Henrik Virkkunen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella kustannuslaskennan ja teollisuuskirjanpidon perusteista ja III vuosikurssilla 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella teollisuusyrityksen tilipuitteista, standardikustannuslaskennasta sekä yrityksen budjettitoiminnasta. Luentoihin liittyvien harjoitustehtävien suorituksessa ovat opiskelijoita ohjanneet KTK *Irja Lamppu*, ja KTK *Eero Artto* sekä ekonomi *Raimo Suoniemi*.

Professori *Virkkusen* johtamissa ja KTK *Irja Lampun*, KTK *Eero Arton* ja ekonomi *Raimo Suoniemen* avustamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Syyslukukaudella: *Elomaa, Olavi*, Teollisen liikkeen talouslaskenta sosiaalisessa yhteiskunnassa; *Hiillos, Jarmo*, Puutavaran varastojen, liikunnan ja hävikin seuraaminen ja tarkkailu metsäosaston kirjanpidossa; *Hänninen, Erkki*, Vuosituloslaskenta hintatason vaihdellessa; *Ketonen, Pirkko*, Ennakkopidätyksistä ja niiden käsitelystä kirjanpidossa; *Mannola, Kari*, Liiketoimintaa harjoittavan yrityksen asunokiinteistöjen verotuksesta ja verohuojennuksista; *Miettinen, Aarno*, Sisäisten suoritteiden arvostus; *Rantanen, Tuula*, Kunnallisesta tilintarkastuksesta; *Siikava, Sami*, »Basic Standard Cost».

Kevätlukukaudella: *Haapiainen, Kai*, Helsingin puhelinyhdistyksen kustannusten tarkkailu ja niiden kattamisperusteet; *Huhtala, Seppo*, »Full Cost-periaate» vai rajakustannukset tuotteiden hintapolitiikan perustana; *Metsälä, Paavo*, Yrityksen maksuvalmiuden suunnittelu ja tarkkailu; *Oslamo, Pentti*, Mainosbudjetti; *Saares, Kari*, Miten valitsen kirjanpitokoneen; *Saló, Heikki*, Varaston kiertonopeuden laskeminen ja epäkuranttien tavaroiden kontrolli erityisesti autotarvikeliikkeissä; *Suomela, Aulis*, Investointisuunnitelmat ja investointibudjetti; *Suuronen, Kare*, Työnjohtoportaan kohdistuvan kustannuskontrollin toteuttaminen ja tehostaminen.

Professori *Virkkusen* tai dosentti *Hongon* johtamissa ja KTK *Irja Lampun*, KTK *Eero Arton* ja ekonomi *Raimo Suoniemen* avustamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Syyslukukaudella: *Aalto, Lea*, Yrityksen kannattavuuden tarkkailusta budjetin ja lyhytkautisen tuloslaskennan avulla; *Kaustell, Olavi*, Työnsuunnittelun ja kustannuslaskennan yhteistoiminta; *Kovanen, Pentti*, Sähköasennusliikkeiden liikevaihtoverotus; *Lehmus, Mauri*, Optimaalisen varaston suuruuteen vaikuttavat tekijät

ja niiden määrääminen; *Lehto, Pekka*, Kirjanpitovelvollisen harkinta- ja arvioverotuksesta kunnallisverotuksessa ja tulo- ja omaisuusverotuksessa; *Maksimow, Wasilij*, Teollisen liikkeen talouslaskenta Neuvostoliitossa; *Oivo, Heimo*, Hollerith-järjestelmä ja eräs sovellutus siitä tukkuliikkeen laskutuksessa ja reskontrakirjanpidossa; *Pietarila, Eero*, Lyhytkautinen tuloslaskenta konepajassa; *Rasi, Jouko*, Liikekäsite liikevaihtoverotuksessa; *Sahlman, Unto*, Osuuskassan taseiden rakenne ja arvostelu vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden kannalta; *Salokuuri, Jarkko*, Vuosi-inventoinnin teknillinen suoritus; *Uomala, Uno*, Siirtoliikevaihto ja -hinnat liikevaihtoverotuksessa.

Kevätlukukaudella: *Ala-Nikkola, Jussi*, Varaston kiertonopeus ja sen vaikutus yrityksen kannattavuuteen; *Alitalo, Ritva*, Työliikkeen asema liikevaihtoverotuksessa; *Asiala, Erkki*, Tilintarkastajien tehtävien eroavuus anglosaksisissa — pohjoismaissa; *Harju, Oiva*, Tuotteiden kustannukset hinnoittelun perustana; *Heikkilä, Eero*, Det riskvilliga kapitalets förvaltning; *Ikonen, Pentti*, Asunto-osakeyhtiön kirjanpito ja verotus; *Korpimies, Seppo*, Yrityksen arvon määräämisestä; *Pöysälä, Pentti*, Osakkeiden verotusarvon määrääminen.

Dosentti KTT *Jaakko Honko* on luennoinut kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 1 v.t. syys- ja kevätlukukaudella kirjanpidon perusteista sekä lyhyesti kustannuslaskennasta ja verotuksesta. Johtanut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla kirjanpidon harjoituksia.

Dosentti *Hongon* johtamissa ja KTK *Irja Lampun*, KTK *Eero Arton* tai ekonomi *Raimo Suoniemen* avustamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Syyslukukaudella: *Arajuuri, Yrjö*, Likviditeettibudjetti; *Kantee, Veijo*, Tukku liikkeen asiakkaisiin ja tavararyhmiin kohdistamasta kannattavuustarkkailusta; *Keskitalo, Juhani*, Pankin lyhytaikainen tuloslaskenta; *Laurén, Rainer*, Sisäisen tilintarkastuksen asema ja tehtävät; *Lipsanen, Antti K.*, Tukku liikkeen lyhytkautisesta tuloslaskennasta; *Raitala, Simo*, Eri yritysmuodot verotuksessa; *Saarinen, Pertti*, Puutavaran hankinnan kustannuslaskenta.

Kevätlukukaudella: *Erkkilä, Antti*, Liikepankin haarakonttorin maksuliikenne ja kirjanpito; *Henttonen, Erkki*, Maatalouden verotus Ruotsissa ja Suomessa; *Koponen, Osmo*, Talonkikirjanpito menetelmä; *Laitia, Matti*, Tulo valtion ja kunnan verotuksessa; *Leppänen, Martti*, Hankintasopimukset verotuksessa; *Marttila, Jaakko*, Tukku liikkeen tilaus-, lähetys-, laskutus- ja perintärutiini; *Mäki, Heikki*, Indeksikorotus luotonantajan ja -saajan kirjanpidossa ja verotuksessa; *Peitsara, Juhani*, Erilaisista liikevaihtoverojärjestelmistä; *Scholin, Rainer*, Kirjanpitolain mukaisen omaisuustaseen ja verotustaseen ero; *Vartia, Paavo*, Asiakkaisiin kohdistuvasta kustannusanalyysistä tukkukaupassa.

Lehtori KTT *Unto Virtanen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 5 v.t. kirjanpidon perusteista, vero-oikeudellisista kysymyksistä ja kustannuslaskennan perusteista. Luentoihin liittyvissä harjoituksissa on käytetty apuna oppikirjaa: *Unto Virtanen, Liikekirjanpito*.

Lehtori *Unto Virtasen* johtamissa ja KTK *Eero Arton* tai ekonomi *Raimo Suoniemen* avustamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Syyslukukaudella: *Ojala, Erkki*, K-O-P:n haarakonttorin kirjanpidon liittyminen pääkonttoriin sekä toisten haarakonttorien kirjanpitoon; *Paavolainen, Juhani*, Kirjanpidolliset vastuusitoumukset; *Pullinen, Matti*, Erään sähkölaitoksen kirjanpito ja laskutus; *Raatikainen, Matti*, Kannattamattomat tavarat ja asiakkaat vähittäiskaupassa; *Sirén, Martti*, Näkökohtia piilovarauksen käsittelystä.

Kevätlukukaudella: *Kantell, Yrjö*, Pääoman säilyttämisen periaate; *Kuukkanen, Tauno*, Vähittäiskaupan hinnoittelusta; *Lehto, Matti*, Liikevaihtoveron soveltuvuus työliikkeeseen, lähinnä autokorjaamoihin; *Luoma, Erkki*, Tilauslennoista aiheutuvat kustannukset eräässä kotimaisessa lentoyhtiössä; *Riekkinen, Tapani*, Laitteidenvarustusliikettä koskevat erikoissäännökset verotuksessa; *Telimaa, Erkki*, Jälkiverotus; *Tuomela, Urpo*, Osamaksukauppa ja sen kirjanpidolliset ongelmat; *Vainio, Mainio*, Lyhytkaautinen tuloslaskenta erityisesti kaupallisessa yrityksessä; *Virtanen, Viljo*, Varovaisuus kirjanpitoperiaatteena.

Assistentti KTK *Irja Lamppu* on pitänyt sekä syys- että kevätlukukaudella kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 4 v.t. kirjanpidon harjoituksia sekä niihin liittyvinä 2 kertauskuulustelua.

Liiketaloustiede II.

Professori *Huugo Raninen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla syys- ja kevätlukukaudella 3 v.t. kauppataivoista ja niihin liittyvistä kysymyksistä sekä liikeorganisaatiosta ja kaupan apuammateista. Kirjeenvaihtajan tutkintoa varten opiskeleville hän on II vuosikurssilla sekä syys- että kevätlukukaudella luennoinut 1 v.t. kauppataivoista.

Professori *Huugo Ranisen* johtamissa ja assistenttien KTM *Risto Tuomisen* ja KTM *Martti Airamons* avustamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Brax, Antti, Lohja-Kotka Oy:n metsäosaston rakenteesta; *Gustafsson, Kaj*, Lisenssiviraston organisaatio ja tuontilisenssihakemuksen käsittely; *Halmio, Leevi*, Liikeyritysten fusioitumisesta; *Harmia, Kari*, Erään osuuskunnan kaupallisten osastojen koordinoinnista; *Hartomaa, Tero*, Välittömien alaisten lukumäärään vaikuttavista tekijöistä; *Heusala, Mikko*, Kartelleista rahtimarkkinoilla; *Huhtala, Seppo*, Tukku-kauppojen Oy:n keskusvaraston organisaatiosta; *Hyppönen, Jorma*, Yleiskatsaus organisaatiomuotoihin etuineen ja haittoineen; *Janatuinen, Keijo*, Esikunnan asemasta liikeorganisaatiossa; *Järvinen, Pentti*, Maamme öljyntuonnista; *Kellokoski, Heikki*, Erään puunjalostusyhtiön metsäosaston rakenteesta; *Kinnunen, Matti*, Standardisointityö konttorityössä ja lomaketekniikassa; *Kinnunen, Pentti*, Organisaatio-opillisista

kulkukaavioista; *Kirkas, Kalle*, Luottotietoja antavat elimet ja niiden toiminta maassamme; *Kärnä, Antti*, Liikeryityksen suhdetoiminnan soveltamisesta konttorihenkilökuntaan; *Laukkanen, Pekka*, Tavarapörssit ja havittelu; *Laurén, Rainer*, Ostajan maksukyvyyn arvosteluperusteet ja arvostelutekniikan soveltaminen luotonantoon; *Lehmuskallio, Pentti*, Suomen ja USA:n välisestä kauppavaihdosta; *Lindén, Ralf*, Suomen ja Tanskan välisestä kaupasta solmittujen kauppa- ja maksusopimusten valossa; *Lipsanen, Antti*, Tukku liikkeen saatavien perinnästä; *Lohikoski, Heikki*, Osuuskauppojen pääoman hankinnoista; *Maliniemi, Eero*, Metsähallituksen organisaatiosta; *Nurmi, Olavi*, Erään metalliteollisuuslaitoksen sosiaaliosaston rakenteesta; *Ranta-Lassila, Heikki*, Osakeyhtiön saneerauksesta; *Rintala, Aalto*, Helsingin Arvopaperipörssin organisaatio ja toiminta; *Rintala, Berit*, Keskitys ja hajotus organisaatio-opissa; *Ritala, Seppo*, Liikepankkien likviditeetistä; *Ryhänen, Olavi*, Tilisaatavien perimisestä erikoisesti rautakauppa-alan kannalta tarkasteltuna; *Rytkönen, Heimo*, Tuontimme nykyinen säännöstely; *Serlachius, Gustaf*, Erään amerikkalaisen yhtiön organisaatiosta; *Sinkkonen, Raija*, Liikeryityksen rajoitus liikepankkien näkökannalta katsottuna; *Teerisuo, Matti*, Maamme ulkomailla toimivien virallisten edustajien ulkomaankauppaamme avustavat ja edistävät tehtävät; *Topo, Lasse*, Puutavarakauppojen rahoituksesta; *Tuominen, Iiro*, Yksityisen osuuskassan organisaatio lähinnä keskittymiskysymyksen kannalta; *Tuurna, Mauri*, Teollisuusyryityksen rahoituksesta sen laajentaessa toimintaansa.

Lehtori KTT *Mika Kaskimies* on luennoinut syyslukukaudella ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla pääkohtia kysyntäanalyysistä ja kevtlukukaudella jakeluteiden rakenteesta ja menetelmistä.

Lehtori *Kaskimiehen* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Ahonen, Antti, Hakurahtaus; *Ahonen, Pauli*, Tupakkateollisuuden ilmoitteluanalyysi v. 1946—56; *Arajuuri, Yrjö*, Rautateiden »ovelta ovelle»kuljetukset; *Autere, Ilpo*, Messut mainonnan välineenä; *Halonen, Marjatta*, Rautateiden henkilöliikenne politiikka; *Heino, Raimo*, Hedelmäkaupan rakenne Suomessa; *Kangasvuo, Eliel*, Postija lennätinhallituksen liikenneorganisaatio; *Lehtonen, Jukka*, Uuden lääkkeen markkinoille tulo mainonnan avulla; *Lommi, Ossi*, Varaston rationaalisen hyllysuunnitelman laadinta; *Malm, Eero*, Ulkomaille suuntautuva matkailumainonta; *Mannermaa, Timo*, Kuluttajien kertaostojen suuruus meillä ja muualla; *Metsälä, Paavo*, Pienten tilausten probleemi liikennehoidossa; *Miettinen, Marja*, Tariffisopimuspolitiikka; *Nikander, Antti*, Kenkäteollisuuden kilpailunvälineet; *Partanen, Esko*, Indeksiehto pankkien ottolainauksessa; *Penttilä, Kari*, Öljykaupan rakenne Suomessa; *Pietikäinen, Matti*, Laivojen rahtimarkkinat ja ns. lippudiskriminointi; *Pitkonen, Raimo*, Osuustoiminnallisen keskusliikkeen organisaatio; *Pullinen, Matti*, Autojen mallinmuutokset kilpailunvälineenä; *Pärnänen, Pirkko*, Lattiavahan ostosyiden ja -tapojen analyysi; *Railo, Erkki*, Makeisvalmisteiden kysynnän analyysi v. 1919—56; *Santa, Matti*, Säästämistavoista eräässä talletuspankissa; *Schildt, Lauri*, Shopping Centres; *Silventoinen, P. J.*; Myyntitekniikan välineet; *Syvälahti, Antti*, Erään tuoteryhmän myyntialueiden määrittäminen; *Termonen, Eino*, Polkupyörien kysynnän analyysi v. 1919—56; *Vainikainen, Pirkko*, Siirtomaantavaraliikkeen varaston suuruuden määrittäminen; *Voutilainen, Pentti*, Liikepankkien luotonantomuodot ja niiden jakaantuminen elinkeinoelämälle; *Vuori, Aino*, Liikepankkien luotonanto kauppatoiminnalle; *Vänskä, Sulo*, Monimymäläliikkeen keskusvarastonhoidon järjestely.

Lehtori KTL *Arvo Puukari* on luennoinut ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoja suorittaville I vuosikurssilla 3 v.t. syyslukukaudella liikeorganisaatiosta ja 3 v.t. kevätlukukaudella liikkeen hoidosta. Vieraillevina luennoitsijoina ovat esiintyneet mm. KTM *Esko Lappalainen* ja professori *Arthur E. Albrecht*. Pohjoismaiden Yhdyspankki on järjestänyt pankkiopin luentosarjan sekä tutustumisen pankkitoimintaan pienissä opintoryhmissä. Opetuselokuvina on esitetty Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön sarjoja, Yhdysvalloista lainattuja elokuvia sekä »Executive Suite» (MGM).

Lehtori *Puukarin* syyslukukaudella johtamissa seminaariharjoituksissa ovat osanottajat kirjoittaneet tutkielmia ja alustaneet keskusteluja seuraavista aiheista:

Hartimo, Pirjo, Elokuvamainonta Suomessa; *Jäntti, Yrjö*, Pesukoneiden ja pölynimurien myynti ja mainonta Suomessa; *Kantee, Veijo*, Tekstiilikaupan erikoistumisen aate Suomessa; *Korri, Risto*, Urheilukalastusvälineiden myynti ja mainonta Suomessa; *Lahti, V.*, Lehtien irtonumeroiden myynti ja mainonta; *Naumanen, Pekka*, Vaattureista ja valmisvaateteollisuudesta sekä näiden keskeisestä kilpailusta suomalaisen miehen pukemisessa; *Salminen, Seppo*, Huoltoasemien myynninedistystoiminta; *Sarla, Reijo*, Televisiomainonta Suomessa; *Savinen, S.*, Postitse myynnistä ja sen mahdollisuuksista Suomessa; *Scheiman, Harry*, Jeepin myynti ja mainonta Suomessa; *Värtsi, Heikki*, Taidetilaisuuksien myynti ja mainonta Suomessa.

Assistentti KTM *Leo Ahlstedt* on luennoinut syys- ja kevätlukukaudella kirjeenvaihtajan tutkintoa varten opiskeleville II vuosikurssilla 1 v.t. liikkeenjohtoon ja henkilökuntapolitiikkaan liittyvistä kysymyksistä.

Assistentti *Leo Ahlstedtin* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Harjamaa, Esko, Tutkimus teollisuuden toimihenkilöiden suhtautumisesta talouselämään ja yhteiskuntaan; *Juntunen, Reijo*, Työnkulun organisaatio eräässä osuusteurastamossa; *Kantell, Kari*, Korpilakoista, niiden syistä ja vaiheista Suomessa toisen maailmansodan jälkeen; *Kaunisto, Raimo*, Organisaatorinen status ja sen symbolit; *Kiilamo, Kyösti*, Työehtosopimusten sisältö ja niiden merkitys molemmille osapuolille; *Kokkonen, Sampsa*, Kokous ja sen johtaminen yrityksessä; *Lihavainen, Aarno*, Oy Seven johtaja-probleemi (case-tehtävä); *Mäki, Kerttu-Kaisa*, Liikkeenjohdon eläkepoliittisista toimenpiteistä; *Pakkanen, Eino*, Työnjohtajan kaksipuolinen »puskuriasema»; *Pessa, Jorma*, Luottamusmiehen asema ja tehtävät; *Roihu, Pasi*, Taylorin työnjohto-organisaatio; *Sallava, Pentti*, Mitä on toimintatutkimus (operations research)?; *Savinsaari, Riitta-Liisa*, Teoreettisen koulutuksen merkitys johtaja-ainesta valittaessa; *Silvast, Anna-Leena*, Työhönottotestit ja niiden merkitys; *Torkkel, Kaarina*, Uuden toimihenkilön vastaanotto yritykseen; *Vesterinen, Jouko*, Liikkeenjohdon käytettävissä olevat sisäiset informaatiotiedot.

Myynti- ja mainosoppi.

Lehtori *Arvo Puukari* on luennoinut ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoja suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. syyslukukaudella mainonnan perusteista ja 2 v.t. kevätlukukaudella mainonnan toteuttamisesta sekä III vuosikurssilla 2 v.t. syyslukukaudella markkinoinnin menetelmistä ja 2 v.t. kevätlukukaudella markkinoinnin suorittamisesta. III vuosikurssin kaksi harjoitustuntia viikoittain on käytetty opintokäynteihin. Ryhmä oppilaita on suorittanut myyntiharjoittelua Kuusinen Oy:n suurmyymälässä. Vierailevina luennoitsijoina ovat esiintyneet mm. prof. *Arthur E. Albrecht*, fil.maist. *Tauno Hellevuo*, toim.joht. *Seppo Kanerva*, joht. *Kari Mannerla*, ekon. *Matti Nikkinen* ja ekon. *Erkki Reittilä*.

Kauppaoikeus.

Professori *Väinö Vihma* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 3 v.t. sekä syys- että kevätlukukaudella siviili- ja kauppaoikeuden kysymyksistä (kaupasta, vaihdosta, lahjasta, vuokrasta, lainasta, velaksiannosta, vekselistä, shekistä, takauksesta, panttauksesta, pidätys-oikeudesta, eri toimeksiantosopimuksista, työurakasta ja työsopimuksesta) sekä III vuosikurssilla 3 v.t. sekä syys- että kevätlukukaudella panttauksesta, kuljetussopimuksista, vilpillisestä kilpailusta, vakuutus-sopimuksista, siviiliprosessin ja konkurssioikeuden perusteista sekä vero-oikeudesta.

Vt. professori, dosentti *K. A. Telaranta* on sekä syys- että kevätlukukaudella luennoinut I E-vuosikurssille 3 v.t. kauppaoikeutta ja pitänyt kirjallisen kertauskulustelun. Johtanut II E-vuosikurssilla kauppaoikeuden seminaariharjoituksia sekä syys- että kevätlukukaudella 4 v.t. Oppilaat ovat niissä pitäneet seuraavat esitelmät:

Aho, Anu, Takaussitoumus; *Harjula, Pekka*, Vajaavaltaisen antamat tahdonilmaisut; *Hämäläinen, Esko*, Urakkasopimus; *Kauppinen, Pekka*, Myyjän suoritusvelvollisuus irtaimen kaupassa; *Kellokoski, Heikki*, Lainasopimus; *Koivisto, Mauno*, Shekki maksuosoituksena; *Kosunen, Pentti*, Kauppa, jonka kohteena on tietty oikeus; *Kuisma, Mauri*, Oikeustoimen käsite; *Kujanpää, Raimo*, Mitä tarkoitetaan oikeustoimikelpoisuudella; *Kyllästinen, Aune*, Ostajan oikeudet lajiesineen kaupassa; *Kylmäkorpi, Martti*, Takaussopimus; *Lappalainen, Raimo*, Työsopimus; *Lassila, Antti*, Milloin irtaimen esineen kauppaa koskeva sopimus on syntynyt; *Leppilahti, Aaro*, Milloin oikeustoimi on sisällyksensä vuoksi pätemätön; *Lintala, Lauri*, Oikeustoimen muotovaatimuksista; *Lommi, Ossi*, Milloin kauppa on pätemätön ostajan erehdyksen vuoksi; *Luhthanen, Pekka*, Myyjän vastuu kaupan esineessä olevista virheistä; *Luoma, Erkki*, Poissaolevien kesken päätetty sopimus; *Mali, Arto*, Milloin oikeustoimi on pakon vuoksi pätemätön; *Miettinen, Marja-Liisa*, Milloin oikeustoimi on pätemätön petollisen viet-

telyn vuoksi; *Mäkeläinen, Oiva*, Huoneenvuokrasopimus; *Mäntyneva, Matti*, Muoto tahdonilmaisun pätevyysedellytyksenä; *Salo, Heikki*, Tahdon puutteen aiheuttama pätemättömyys; *Sandberg, Eeva-Liisa*, Irtaimen esineen vuokraa koskeva sopimus; *Suhonen, Pertti*, Milloin myyjä voi erehdykseensä vedoten vaatia kauppaa pätemättömäksi; *Suokas, Ritva*, Myyjän kaupanvastuuvollisuus irtaimen kaupassa; *Takamäki, Keijo*, Velvoiteoikeudellisen tahdonilmaisun sisällys; *Talvio, Pekka*, Palkinnonluvanta; *Tenhunen, Sakari*, Irtaimen kauppa sopimuksena; *Tiainen, Martti*, Mitä ymmärretään tahdonilmaisulla; *Tiensuu, Mauri*, Ostajan velvollisuudet irtaimen kaupassa; *Tonteri, Tauno*, Saantosuoja irtaimen kaupassa; *Tontti, Esko*, Velaksiantoa koskeva sopimus; *Tuominen, Juhani*, Vaihtosopimus; *Tuukkanen, Paavo*, Irtaimen omaisuuden lahjoitus; *Valkama, Juhani*, Kiskominen; *Vasakari, Juhani*, Sopimuksen syntyminen; *Wenkoski, Matti*, Milloin tahdonilmaisu on petollisen viettelyn vuoksi pätemätön; *Viemerö, Sauli*, Talletussopimus; *Virtaranta, Tuomas*, Legitimaatiopaperit; *Voutilainen, Eero*, Myyjän velvollisuudet irtaimen kaupassa.

Professori *Kalle Kauppi*, joka rehtorina on ollut kanslerin päätöksellä vapautettu luennoimis- ja kuulusteluvelvollisuudesta, on suorittanut ne ekonomintutkintoa varten opiskelevien väli- ja loppukuulustelut, joihin on vaatimuksina kuulunut hänen pitämänsä luennot. Niin ikään hän on toimittanut kauppat.kand. tutkintoa opiskelevien kuulusteluja ja edelleen ohjaamista niiden oppilaiden kohdalta, jotka olivat hänelle suorittaneet osatenttejä kandidaatintutkintoansa varten.

LaT *Aimo O. Aaltonen* on luennoinut sekä syys- että kevätlukukaudella kirjeenvaihtajan tutkinnon ensimmäisellä vuosikurssilla 4 v.t. esikurssin ja pitänyt kertaus- ja loppukuulustelun sekä 2 lakikirjaintenttiä.

Oikeusneuvos LaT *Antti Hannikainen* on johtanut kauppaoikeuden seminaariharjoituksia syys- ja kevätlukukaudella II vuosikurssilla 2 v.t. Oppilaat ovat niissä pitäneet seuraavat esitelmät:

Alitalo, Ritva, Kiinteistöä koskevan kiinnityksen hakeminen ja myöntäminen; *Asiala, Erkki*, Irtaimen omaisuuden kiinnittäminen; *Autere, Ilpo*, Käteispankki; *Byman, Viljo*, Myyjän oikeus hallussaan olevaan myytyyn tavarahan; kun kauppahintaa ei ole suoritettu; *Eckholm, Jorma*, Myyjän stoppausoikeus; *Eronen, Olavi*, Omistusoikeuden siirtyminen irtaimen kaupassa; *Hagman, Matti*, Ehdot irtaimen kaupassa; *Hakkola, Pekka*, Metsän hakkuusopimus; *Halme, Pentti*, Maksu; *Harima, Ermo*, Oikeustoimilain 37 §; *Harju, Oiva*, Vapaaehtoinen huutokauppa; *Heikkinen, Kalevi*, Kaupanvastuu; *Heino, Raimo*, Velkakirjan panttaus; *Helminen, Pentti*, Sopimussakko; *Himanen, Kalevi*, Valtuutus ja toimeksianto; *Hyppönen, Jorma*, Valtuutuksen peruuttaminen; *Hämäläinen, Heikki*, Kohtuuttomat ehdot velkakirjoissa; *Händelin, Raimo*, Velkakirjalain 17 §; *Ikonen, Pentti*, Lahjanlupaus; *Inkinen, Helinä*, Avoimen yhtiön yhtiömiehen vastuu yhtiön sitoumuksista; *Järvenpää, Paula*, Yksinkertainen eli laillinen takaus; *Kurki, Jaakko*, Saamisen vanhentuminen.

Apulaisoikeuskansleri LaT *E. J. Manner* on johtanut kauppaoikeuden seminaariharjoituksia syys- ja kevätlukukaudella II vuosikurssilla 2 v.t. Oppilaat ovat niissä pitäneet seuraavat esitelmät:

Nevasuo, K., Kiinteistökaupan valmistelu ja toteuttaminen; *Oslamo, P.*, Määräalan kauppa ja sen oikeusvaikutukset; *Penttinen M.*, Oikeushenkilö kiinteistön ostajana ja myyjänä; *Rantala, M.*, Yhteisomistusoikeudesta erityisesti kiinteän omaisuuden luovutusta silmällä pitäen; *Ruha, R.*, Vesialueet kiinteistöjärjestelmässä ja niihin kohdistuvat oikeudet; *Saarinen, P.*, Lainhuudatus ja sen oikeudelliset vaikutukset; *Pirhonen, L.*, Kiinnityksestä kiinteään omaisuuteen; *Okkonen, U.*, Käteispanista velan vakuutena; *Romano, J.-P.*, Kustannusten jakaantuminen sekä omistusoikeuden ja kuljetusvastuun siirtyminen fob-toimituksissa; *Ryhänen, P.*, Takauksesta; *Pelkonen, M.*, Kiinteistön omistusoikeuden siirtyminen verotusperusteena; *Ruohonen, L.*, Juoksevat ja tavalliset velkakirjat; *Sarja, O.*, Oikeudenkäynti velkomisasioissa, lainhaku ja maksamismääräysmenettely; *Nikula, O.*, Vekseli ja vekselivelalliset; *Paunu, P.*, Shekko-oikeuden perussäännökset; *Piirainen, V.*, Etuoikeusjärjestyksestä erityisesti kiinteistöä ulosmittaessa; *Rantala, S.*, Pidätysoikeudesta; *Lötjönen, E.*, Irtaimen esineen kauppa ja vähittäismaksukauppa; *Pohjanoksa, H.*, Virheestä tavarassa; *Malinen, A.*, Siviiliyhtiö, avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö; *Nukari, P.*, Osakeyhtiön perustamisesta; *Pekkarinen, S.*, Apportista osakeyhtiötä perustettaessa ja osakepääomaa korotettaessa; *Puromies, J.*, Vilpittömästä mielestä oikeustointa tehtäessä; *Lintuniemi, R.*, Irtain esine kiinnityksen kohteena; *Rajakallio, M.*, Välimiesmenettely; *Rantala, V.-P.*, Valtuutus ja muu edustus; *Ruponen, R.*, Aviopuolison oikeudesta tehdä oikeustoimia; *Hasanen, J.*, Holhooja ja holhottavan nimissä tehtävät oikeustoimet.

Talousmatematiikka.

Professori *Ensio Kivikoski* on nauttinut virkavapautta syyslukukauden kirjallisten töiden takia ja luennoinut kevätlukukaudella ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 3 v.t. vakuutusmatematiikkaa ja III vuosikurssilla 3 v.t. differentiaali- ja integraalilaskentaa. Oppilaiden suoritettaviksi on viikoittain annettu luentoihin liittyviä kotitehtäviä, jotka assistentti FM *Jouko Manninen* on tarkastanut ja korjannut.

Apul.prof. FT *Sakari Mattila* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 v.t. kevätlukukaudella kauppamatematiikkaa, II vuosikurssilla 3 v.t. syyslukukaudella finanssimatematiikkaa ja III vuosikurssilla 3 v.t. syyslukukaudella differentiaalilaskentaa ja tämän taloustieteellisiä sovellutuksia. Luentoihin on liittynyt laskuharjoituksia ja kertauskokeita, jotka assistentti, fil.maist. *Jouko Manninen* on tarkastanut.

Assistentti *Jouko Manninen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 v.t. syyslukukaudella kauppamatematiikkaa. Luentoihin on liittynyt laskuharjoituksia ja kertauskokeita sekä harjoituksia ja koe laskuviivaimen käytössä.

Tilastotiede.

Apulaisprofessori *Sakari Mattila* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella johdatusta tilastotieteeseen sekä III vuosikurssilla 3 v.t. syys- ja 3 v.t.

kevätlukukaudella tilastotieteen keskeisistä menetelmistä ja niiden sovellutuksista. II vuosikurssin luentoihin on liittynyt harjoituksia 1 v.t. ja kertauskokeita. Nämä harjoitukset on pidetty kahdessa ryhmässä.

III vuosikurssin oppilaiden kanssa on tutustuttu IBM-järjestelmän käyttöön Postisäästöpankissa.

Talousmaantiede.

Professori *Kaarlo Hildén* on luennoinut I vuosikurssilla syyslukukaudella talouselämän fyysillismaantieteellisistä perusteista 2 v.t. ja kevätlukukaudella talouselämän antropogeografisista perusteista 2 v.t., II vuosikurssilla syyslukukaudella Suomen luonnonvaroista 2 v.t. ja kevätlukukaudella yleistä tuotanto- ja kauppamaantiedettä 2 v.t. sekä III vuosikurssilla syyslukukaudella luonnon ja talouselämän välisistä vuorovaikutuksista, malliesimerkkinä Australia, 2 v.t.

Prof. *Hildénin* johtamissa seminaariharjoituksissa (kaksi ryhmää) on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Syyslukukaudella: *Almi, Sakari*, Ranska suomalaisen selluloosan ostajana; *Autio, Oiva*, Kahvi; *Harjamaa, Esko*, Venezuela öljyntuottajamaana; *Hasanen, Esko*, Oy Faner Ab ja sen toiminta; *Himanen, Jaakko*, Länsi-Saksan hiili-, rauta- ja terästeollisuus; *Honkanen, Terttu*, La Platan maat ja niiden merkitys Suomen tuonnissa; *Ijäs, Lauri*, Suomen sähköistyksestä; *Järvinen, Pentti*, Viinin viljelyksestä Ranskassa, erityisesti silmällä pitäen Languedoc'in aluetta; *Kinnunen, Matti*, Saksan kelloteollisuus; *Kiukas, R.*, Kupari; *Merivirta, Paavo*, Venezuela öljyn tuottajana; *Miikki, Leo*, Oy Vuoksenniska Ab:n Imatran rautatehdas; *Mutka, Antti*, Suomen uittoväylistä; *Naumanen, Pekka*, Luumäen pitäjä ja sen elinkeinoelämän maantieteelliset edellytykset; *Prinkkilä, Pentti*, A/S Tuborgs Bryggerier; *Pälsi, Jouko*, Sörnäisten puutavara-satama; *Saarto, Jaakko*, Suezin kanavan talousmaantieteellisestä merkityksestä; *Sinkkonen, Raija*, Sokeriruoko maailmantaloudessa; *Tiuhonen, Jorma*, Kouvola liikenteen solmukohtana; *Tiainen, Jouko*, Hampurin satama; *Vaarnavuo, Timo*, Suomen vaneriteollisuus ja sen maantieteelliset edellytykset; *Viheraari, Jukka*, Kaakao maailmantaloudessa, erityisesti silmällä pitäen tuontia Suomeen; *Värtsi, Heikki*, Kanarian saaret ja niiden talouselämä.

Kevätlukukaudella: *Halme, Pertti*, Suomen Gummitehdas Osakeyhtiö autorenkaiden valmistajana; *Hauvonen, J.*, Sveitsin liikenneoloista; *Hintikka, Sirkka-Liisa*, Islanti sekä Islannin ja Suomen välinen kauppavaihto vv. 1944—1957; *Honkanen, Jaakko*, Osakeyhtiö Pyynikki; *Hurmalainen, Risto*, Suomi ulkomaisten matkailijain kohteena; *Hämälä, Veli*, Merikosken voimalaitos; *Jyrkinen, Pekka*, Oy. Mallasjuoma; *Kiilamo, Kyösti*, Israel Suomen kauppatuttavana; *Kutvonen, E.*, A. Kutvosen huonekaluliikkeen Vaasan osaston hankinta- ja myyntialueet; *Lappalainen, Visa*, Tupakan tuotanto ja tuonti Suomeen; *Lassila, Antti*, Tiklas Oy; *Lehmuskallio, Pertti*,

Yhdysvallat suomalaisen sanomalehtipaperin ostajana; *Lindroth, Aarre, A. Ahlström* Osakeyhtiön Warkauden Tehtaat; *Pohjanoksa, Heikki*, Tuoreiden hedelmien tuonti Suomeen; *Rantala, Pekka*, Kaskinen satamakaupunkina; *Salonoja, Jaakko*, Joensuu Pohjois-Karjalan hankinta- ja jalostuskeskuksena; *Schreck, Kari*, Suomen Triko Oy-Ab; *Suhonen, Pentti*, Kuitulevyteollisuus lähinnä Suomen oloja silmällä pitäen.

Vt. apulaisprofessori FT *Olavi Granö* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla kevätlukukaudella 1 v.t. aiheesta kartografiset esitystavat ja 1 v.t. alueellista talousmaantiedettä sekä johtanut syys- ja kevätlukukaudella kartografisia harjoitustöitä.

Vt. apulaisprof. *Granön* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tukielman ja pitäneet esitelmän:

Antikainen, Esko, Suomen Lappi matkailualueena; *Hildén, Matti*, Kotkan satama; *Puomies, Juha*, Sinebryhoffin oluttuotteet ja niiden markkinointi; *Rytkönen, Heimo*, Etelä-Afrikan elinkeinoelämä; *Steinbock, Janiki*, Israelin talouselämä; *Suopanki, Ossi*, Aruba, elintärkeä öljysaari; *Tolvanen, Juha*, Säteri Oy:n toiminta; *Virtaranta, Tuomas*, Olvi Oy ja sen toiminta.

Taloushistoria.

Dosentti, professori Aulis J. Alasen ollessa vapautettuna luennoimisvelvollisuudesta on FM *Mikko Mikkeli* luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. yleistä taloushistoriaa ja III vuosikurssilla 2 v.t. Suomen taloushistoriaa.

Valtio- ja yhteiskuntaoppi.

Dosentti, professori *Tuttu Tarkiainen* on luennoinut ekonomin tutkintoa opiskeleville syys- ja kevätlukukaudella 2 v.t. demokraattisista järjestelmistä vanhalla ja uudella ajalla.

Kauppakemia ja tavaraoppi.

Professori *Pekka Heinänen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella orgaanista tavaraoppia, III vuosikurssilla 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella eräitä orgaanisen tavaraopin kohtia, piyhdisteitten ja metallien kemiaa ja tavaraoppia.

Lehtori FM *Jukka Jutila* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 v.t. syyslukukaudella epämetallien kemian perusteita ja 3 v.t. kevätlukukaudella orgaanisen kemian alkeita ja valittuja kohtia orgaanisesta tavaraopista.

Kemian ja tavaraoopin harjoitustöissä on I vuosikurssilla työskennelty kevätlukukaudella a) esikurssia varten 4 ryhmässä 2 v.t. noin 8 viikon ajan, jolloin on alustavien harjoitustöiden jälkeen tehty 2 kvalitatiivista ja 2 kvantitatiivista kemiallista analyysiä sekä 6 tavaraoopillista harjoitustehtävää; sekä b) pitkää ja lyhyttä oppijaksoa varten 2 ryhmässä 2 v.t., jolloin työt ovat käsittäneet alustavia harjoituksia sekä 8 kvalitatiivista ja 5 kvantitatiivista kemiallista analyysiä.

Tavaraoopin harjoitustöissä on II vuosikurssilla työskennelty syys- ja kevätlukukaudella 3 ryhmässä 3 v.t. ja III vuosikurssilla syyslukukaudella 2 ryhmässä 3 v.t. Kurssista riippuen on suoritettu erilaisia kemiallisia, fysikaalisia ja tavaraoopillisia määrittäyksiä, jotka ovat koskeneet kauppatavaroiden alkuperän selvittämistä, laadun arvostelua, säilyttämistä yms. Tutkimuskohteina ovat olleet mm. tärkeimmät elintarvikkeet, puulajit, tekstiiliteollisuuden raaka-aineet ja tuotteet, paperiteollisuuden tuotteet, bentsiini ja voiteluöljyt. Harjoitustöitä ovat ohjanneet prof. *Heinänen*, leht. *Jutila* ja laboratoriomestari *Yrjö Kainulainen*.

31. 10. 1952 tehdyn sopimuksen mukaisesti Svenska Handelshögskolan'in kemian ja tavaraoopin opiskelijat ovat suorittaneet laboratorioharjoituksensa Kauppakorkeakoulussa.

Prof. *Heinäsen* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Aaltio, E., Alkydi- ja epoksihartsit; *Aholainen, M.*, Ruostumaton teräs; *Ahonen, A.*, Asetaattikuitu tekstiiliteollisuudessa; *Haapiainen, J.*, Pylväiden kestäminen; *Heikkinen, K.*, Mustavalkoiset kuvakset; *Hildén, M.*, Raakasokerista puhdassokeriksi; *Hytinen, J.*, Selluloosan valkaisu ja valmiin selluloosan tutkiminen; *Kolehmainen, A.*, Lasin värjäys; *Kultti, L.*, Lannoiteseokset; *Kuukkanen, T.*, Nestekaasusta; *Kylmäkorpi, R.*, Rautavalu ja valuesineen viimeistely; *Kämäräinen, J.*, Sulfiittiväkiiviinan valmistus; *Malka, R.*, Miten jauhojen leivontaominaisuuksia tutkitaan; *Mäkeläinen, O.*, Öljynjalostus; *Nuorteva, T.*, Syväjäädäytys; *Paavolainen, M.*, Portlandsementin laatuun vaikuttavat tekijät; *Pitkonen, R.*, Kulutusmaidon käsittelystä ja laatutarkkailusta; *Rajakallio, M.*, Koivupuusta vaneriksi; *Rantala, M.*, Kirjoituspaperit; *Reitola, M.*, Sulfaattiselluloosan valmistus; *Ruha, R.*, Viljan säilytyksestä ja varastoinnista; *Ryhänen, O.*, Voi; *Saarenheimo, Marjatta*, Vitamiinit; *Suominen, P.*, Pesu ja pesujauheet; *Talvitie, Helena*, Edamjuuston valmistus; *Telimaa, E.*, Sulfiittiväkiiviinan puhdistus ja käyttö; *Vahteristo, T.*, Kuivat sähköparit; *Vasakari, J.*, Puuvillapaalista kankaaksi; *Vikkula, Tuula*, Haihtuvista öljyistä.

Konttorityöt ja -tekniikka.

KTM *Kyösti Pulkkinen* on luennoinut kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella konttoritekniikkaa. Luentojen lisäksi on ollut tutustumista konttori-

koneisiin ja -välineisiin sekä perehtymistä niiden käyttöön alan erikoisliikkeiden suorittamissa esittelyissä Kauppakorkeakoulussa. Tutustuttu käynnein Posti- ja lennätinlaitoksen kaukokirjoitinkeskukseen ja ajanmukaiseen konttoriin.

Kotimaiset kielet.

Ruotsin kielen opetuksessa käytetyt oppikirjat: *L. Pelkonen—Karin ja Eino Miettinen*, Ruotsin kielioppi; *R. Hollmerus*, Svensk rättskrivningslära; *H. Bergroth*, Högsvenska; *J. Palmér*, Språkutveckling och språkvård; *J. Louhija*, Svenska handelsbrev; *J. Louhija*, Ruotsin kauppakirjeenvaihdon harjoitustehtäviä; *H. Elghammar*, Sekretärerhandboken; *J. Louhija—M. Sevelius*, Ruotsia kaupanharjoittajille; *O. Jonasson*, Ekonomisk geografi med varukännedom; *J. Louhija—M. Sevelius*, Utdrag ur svensk skönlitteratur; *Hj. Bergman*, Markurells i Wadköping; *Widegren*, Betalas den sista.

Lehtori *FL Jarl Louhija* on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikursilla 3 lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikursilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 5 v.t. kevätlukukaudella.

Lehtori *FM Martin Sevelius* on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 3 pitkän oppijakson ryhmälle 5 v.t. syys- ja 5 v.t. kevätlukukaudella.

FM Marja Brander on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikursilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 5 v.t. syys- ja 5 v.t. kevätlukukaudella.

Lehtori *FM Martta Homi* on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssin 3 lyhyen oppijakson ryhmälle yhteensä 9 v.t. syys- ja 9 v.t. kevätlukukaudella.

FM Börje Mårtenson on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 5 v.t. syys- ja 5 v.t. kevätlukukaudella.

FM Aarre Nenonen on esittänyt ruotsinkieltä ja ruotsin kielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikursilla 3 pitkän oppijakson ryhmälle yhteensä 9 v.t. syys- ja 9 v.t. kevätlukukaudella.

Suomen kielen opetuksessa käytetyt oppikirjat: *Jarl Louhija*—*Lauri Jalovaara*, Miten hyvä kauppakirje syntyy sekä Suomalaisen kauppakirjeenvaihdon harjoitustehtäviä; *E. A. Saarimaa*, Kielen opas; *E. N. Setälä*, Kielentutkimus ja oikeakielisyys.

Lehtori FL *Jarl Louhija* on esittänyt suomen kieltä ja suomenkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 4 esikurssin ryhmälle 2 v.t. syyslukukaudella; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 lyhyen oppijakson ryhmälle 2 v.t. syyslukukaudella ja 3 ryhmälle 2 v.t. kevätlukukaudella sekä II vuosikurssilla 3 lyhyen oppijakson ryhmälle 2 v.t. syyslukukaudella ja 3 ryhmälle 2 v.t. kevätlukukaudella.

Vieraat kielet.

Englannin kieli. Lehtori FT *Irma Rantavaara* on esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssin yhdelle ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella; II vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella; III vuosikurssin yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla yhdelle ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella; II vuosikurssilla yhdelle ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella.

Lehtori FT *Erkki Penttilä* on esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssin yhdelle ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssin yhdelle ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella, II vuosikurssilla kahdelle pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella; III vuosikurssilla kahdelle pitkän oppijakson ryhmälle 4 v.t. syys- ja 4 v.t. kevätlukukaudella; yhteensä 20 viikkotuntia.

Lehtori FT *Erik Erämetsä* on esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla yhdelle ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella; II vuosikurssilla kahdelle pitkän oppijakson ryhmälle yht. 4 v.t. syys- ja 4 v.t. kevätlukukaudella; III vuosikurssilla kahdelle pitkän oppijakson ryhmälle yht. 4 v.t. syys- ja 4 v.t. kevätlukukaudella; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla yhdelle ryhmälle yht. 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella; II vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle yht. 4 v.t. syys- ja 4 v.t. kevätlukukaudella.

Lehtori *Philip Binham*, M.A. on esittänyt englannin kieltä ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella; II vuosikurssilla 4 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella sekä III vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 4 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella; II vuosikurssilla 4 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella sekä III vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella.

Lehtori *Binhamin* johtamissa seminaariharjoituksissa, joissa osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän, on käsitelty aihetta »Life in the English-Speaking World».

FM *Sirkka-Liisa Norko-Turja* on esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssin 2 ryhmälle kummallekin 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella sekä II vuosikurssin yhdelle lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t. syys- ja 4 v.t. kevätlukukauden aikana ja yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukauden aikana. Lisäksi pitänyt alkeiskurssin yhdelle ryhmälle (I ja II v.k.), 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella.

FM *Laila Nurminen* on syyslukukaudella FT *E. Penttilän* virkavapauden ajan (10/9—1/12 1957) hoitanut hänen tuntinsa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssin 1 pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssin 2 pitkän oppijakson ryhmälle kummallekin 3 v.t. — Kevätlukukaudella maisteri Nurminen on hoitanut FT *E. Erämetsän* osittaisen virkavapauden aikana (1/2—1/4 1958) hänen tuntinsa ekonomin tutkintoa suorittavalle I vuosikurssin 1 pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittavalle 1 pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t.

Mrs. *Helen Goldthwait-Väänänen*, B. A., on esittänyt englannin kieltä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 4 v.t. syys- ja kevätlukukaudella; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla yhdelle ryhmälle 4 v.t. syyslukukaudella ja III vuosikurssilla kahdelle ryhmälle yht. 2 v.t. syys- ja kevätlukukaudella.

FM *Elsa Maria Vuorinen* on esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 1 lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t. syys- ja 4 v.t. kevätlukukaudella ja I vuosikurssilla 2 ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella.

Ekonomi, FK *Kirsti Arnold* on esittänyt syyslukukaudella lehtori, FT *Erkki Penttilän* sijaisena englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t., kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 4 v.t.

Assistentti DBA *Meeri Saarsalmi* on opettajaneuvoston määräyksestä esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville III vuosikurssin yhdelle ryhmälle 4 v.t. syys—marraskuun aikana (lehtori FT *Erkki Penttilän* virkavapaana ollessa); ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssin kahdelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t. ja kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssin yhdelle ryhmälle 3 v.t. helmi—maaliskuun aikana (lehtori FT *Erik Erämetsän* osittain virkavapaana ollessa).

Espanjan kieli. Käytetyt oppikirjat: *Vierikko*, Espanjan kielioppi; *John M. Pittaro*, Siempre amigos; *Rafael Seco*, Manual de gramática española tai vaihtoehtoisesti osia teoksesta *Andrés Bello & Rufino Cuervo*, Gramática de la Lengua Castellana; *Vierikko*, Espanjankielen alkeistekstejä; *G. R. Macdonald*, Manual of Spanish Commercial Correspondence; *Vierikko*, Correspondencia comercial española harjoitustehtävineen; *Gorosch—Stedt—Cereceda*, Spansk handelskorrespondens.

Lehtori *Erkki Vierikko* on esittänyt espanjan kieltä ja espanjankielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 1 pitkän ja lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t. syys- ja kevätlukukaudella, II vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. syys- ja kevätlukukaudella, III vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle (yhdessä vast. kirjeenvaihtajaryhmän kanssa) 4 v.t. syys- ja kevätlukukaudella; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 1 pitkän ja lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t. syys- ja kevätlukukaudella, II vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 5 v.t. syys- ja kevätlukukaudella sekä III vuosikurssilla 4 v.t. syys- ja 4 v.t. kevätlukukaudella sekä samalle ryhmälle 1 v.t. Espanjan kulttuurihistoriaa.

FM *Jukka Peitso* on esittänyt espanjankieltä ja espanjankielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 1 lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t. syys- ja 4 v.t. kevätlukukaudella.

Portugalin kieli. Käytetyt oppikirjat: *Jukka Peitso*: Portugalinkielen alkeiskurssi (moniste). Linguaphonelevyt 1—12. Lisäksi opettajan laatimia liikekirjeitä (moniste).

FM *Jukka Peitso* on pitänyt portugalin kielen alkeiskurssin sekä ekonomin että kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella.

Ranskan kielien opetuksessa käytetyt oppikirjat: I vk. pitkä: *Florilège de textes commerciaux*. II vk. pitkä: *Nurmela*, *Manuel de français commercial*; *Aymé*, *Le bœuf clandestin*. III vk. pitkä: luentosarja Ranskan sivistys- ja kirjallisuushistoriassa sekä fonetiikassa, käännetty taloudellista tekstiä opettajan johdolla suomesta ranskaan, pidetty kaksi seminaariesitelmää. Lyhyt oppijakso: I vk. *Sohlberg*, Ranskan kielioppi; *Linguaphone*kurssi ja -oppikirja. II vk. *Lahti*, *Parlez-vous*, etc., *Nurmela*, *Manuel*, etc. III vk. *Florilège de textes commerciaux*, *Nurmela*, *Manuel*, etc.

Lehtori FT *Reino Hakamies* on esittänyt ranskan kieltä ja ranskan-kielistä kauppakirjeenvaihtoa I, II ja III:n vuosikurssin ekonomin tutkintoa suorittaville 3 v.t. syys- ja kevätlukukaudella, kirjeenvaihtoa suorittaville yllämainittujen tuntien lisäksi, joilla kirjeenvaihtajat ovat olleet läsnä, I vuosikurssin suorittajille 1 v.t., II ja III vuosikurssilla 2 v.t. sekä lyhyellä kurssilla II vuosikurssin ekonomin tutkintoa suorittaville 4 v.t. sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville 4 v.t.; III vuosikurssin kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville 2 v.t. Ollut virkavapaa 15. 1.—10. 3. sijaisena fil.kand. *Jarmo Anttila*.

FK *Jarmo Anttila* on esittänyt ranskan kieltä ja ranskan-kielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella.

Virkavapaana syyslukukauden (sijaisena fil.maist. *Sirkka-Liisa Kareoja*). Hoitanut kevätlukukauden alussa toht. *Hakamiehen* opetusvelvollisuuden (sijaisena fil.maist. *Syke Nieminen*).

FM *Sirkka-Liisa Kareoja* on esittänyt ranskan kieltä ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t. syyslukukaudella.

FM *Syke Nieminen* on esittänyt ranskan kieltä ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t. kevätlukukaudella 24. 1.—7. 3. välisenä aikana.

Saksan kielien opetuksessa käytetyt oppikirjat: *Jakobsson—Öhman*, Saksan kielioppi; *Katara—Schirmer*, *Lehrbuch des deutschen Handelsbriefwechsels*; *Sulonen*, Saksan kauppakirjeenvaihdon alkeisharjoituksia; *Teräs*, Saksan kauppakirjeenvaihdon harjoitustehtäviä; v. *Willebrand*, *Der kleine Merkur* ja *Lebendes Deutsch*; sanomalehti »*Handelsblatt*».

Lehtori FM *Hannu Teräs* on esittänyt saksan kieltä ja saksankielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 ryhmälle 4 v.t., II vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t., 2 lyhyen kurssin ryhmälle 6 v.t. ja III vuosikurssilla 2 ryhmälle 4 v.t.,

sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 6 v.t.

Lehtori FT *Kaj B. Lindgren* on esittänyt saksan kieltä ja saksankielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 pitkän oppijakson ryhmälle 6 v.t. syys- ja kevätlukukaudella; sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. syys- ja kevätlukukaudella, ja III vuosikurssilla 3 pitkän oppijakson ryhmälle 12 v.t. syys- ja kevätlukukaudella.

Lehtori *C.-A. v. Willebrand* on esittänyt saksan kieltä ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 6 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella; II vuosikurssilla 4 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella sekä 2 lyhyen oppijakson ryhmälle 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella sekä III vuosikurssilla 4 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 3 pitkän oppijakson suorittaville 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella sekä III vuosikurssilla 3 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella. Seminaaria pidettiin 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella.

Lehtori *v. Willebrand* luennoi syyslukukaudella III vuosikurssin kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville 1 v.t. »Deutsche Literatur».

Lehtori FM *B. E. Hildén* on esittänyt saksan kieltä ja saksankielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 pitkän oppijakson ryhmälle 9 v.t. syys- ja 9 v.t. kevätlukukaudella.

FM *Naimi Laine* on esittänyt saksan kieltä ja saksankielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 1 ryhmälle 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella, II vuosikurssilla 3 pitkän oppijakson ryhmälle 6 v.t. syys- ja 6 v.t. kevätlukukaudella sekä III vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 4 v.t. syys- ja 4 v.t. kevätlukukaudella.

FT *F. M. O. Nikolowski* on esittänyt saksan kieltä ja saksankielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 ryhmälle 1 v.t. syys- ja kevätlukukaudella.

V e n ä j ä n k i e l e n opetuksessa käytetyt oppikirjat: *H. J. Wiherjuuri*, Käytännöllinen nykyvenäjän oppikirja; *G. Sterner—Petersen & G. N. Kulikovskij*, Modern rysk handelskorrespondens; *L. V. Kopjetskij*, Russkaja kommertsjeskaja korrespondentsija; *H. J. Wiherjuuri*, Helppoa venäjää; *T.-E. Eriksson*, Fonoruss.

Vt. lehtori *A. E. Lyytinen* on esittänyt venäjän kieltä ja venäjänkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 1 ryhmälle 3 v.t. lukuvuoden aikana; ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 1 ryhmälle 3 v.t., ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 1 ryhmälle 3 v.t.

Pikakirjoitus.

Lehtori FM *Outeri Kallioniemi* on esittänyt suomalaista pikakirjoitusta kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella, II vuosikurssilla 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella ja III vuosikurssilla 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella sekä ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella ja III vuosikurssilla 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella,; ruotsalaista pikakirjoitusta kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 1 v.t. syys- ja 1 v.t. kevätlukukaudella.

Konekirjoitus.

Rouva *Ruth Hangasjärvi* on ohjannut konekirjoitusharjoituksia 10-sormijärjestelmän mukaan kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 v.t. kutakin ryhmää kohti, minkä lisäksi II vuosikurssilla on ollut joka toinen viikko harjoituskoe. III vuosikurssille on järjestetty kokeita sopimuksen mukaan.

IV. Kauppakorkeakoulun opettajain ja virkailijain toiminta korkeakoulun ulkopuolella.

Toiminnastaan korkeakoulun ulkopuolella, luottamustehtävistään, saamistaan huomion- ja kunnianosoituksista ja kirjallisesta tuotannostaan ovat opettajat antaneet vuosikertomusta varten seuraavat tiedot:

AALTONEN, AIMO O.:

Helsingin yliopiston kauppaoikeuden assistentti, mistä virkavapaa 1. 7. 1957 jolloin ryhtynyt hoitamaan yhtä sanotun yliopiston siviilioikeuden apulaisen virkaa.

Julkaissut yhdessä prof. A. R. Heikosen kanssa »Irtaimen kauppa» -nimisen, teoksen, XX+223 sivua, Vammala 1958.

AHLSTEDT, LEO:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen A-osaston johtaja.

Esitelmöinyt Porin Seudun Ekonomit r.y.:n kokouksessa 5. 3. 58 ja Varkauden Seudun Ekonomit r.y.:n kokouksessa 10. 3. 58 aiheesta »Koulutustehtävä organisatorisena kysymyksenä». Esitelmä sisältyy Ekonomiliiton esitelmäsarjaan »Ajankohtaisia näkökohtia liikkeen sisäisten henkilösuhteiden hoidosta ja merkityksestä». Pitänyt juhlaesitelmän Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan vuosijuhlissa 26. 2. 58.

Selostanut sähköliikkeiden tasetutkimusta Sähköliikkeiden Liitto ry:n johtajapäivillä 12. 11. 57.

Opintomatka Tukholmaan marraskuussa 1957.

J u l k a i s s u t:

Arvostelu teoksesta: Åke Peters: »Funktionens kontorsorganisation». (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 6:3) Hki 1957.

Sähköliikkeiden tasetutkimuksen tuloksia vuosilta 1955 ja 1956. Hki 1957.

ALANEN, AULIS J.:

Yhteiskunnallisen korkeakoulun historian professori, Helsingin yliopiston Suomen ja Skandinavian historian dosentti; hoitanut viimeksimainitussa oppilaitoksessa myös taloushistorian approbatur-kuulustelut.

Talous- ja sosiaalihistoriallisen sekä historiallismaantieteellisen yhdistyksen sihteeri ja hallituksen jäsen. Suomen Historiallisen Seuran tutkijajäsen ja varaesimies. Suomalaisen Tiedekatemian jäsen (1958).

Julkaisut:

Der Aussenhandel und die Schiffahrt Finnlands im 18 Jahrhundert. Suomal. Tiedeakat. Toimit. 103 B. Helsinki 1957.

Suomen maakaupan historia. Helsinki 1957.

Almanakka talouden ja sivistyksen edistäjänä. Suomen almanakan juhlakirja. Helsinki 1957.

ANTTILA, JARMO:

Ranskalaisen koulun rehtori. Toiminut Oulun kesäyliopiston latinankielen opettajana kesällä 1957.

Kouluhallituksen oppikouluosaston vieraiden uusien kielten v.t. ylitarkastajana 15. 9. 57—15. 1. 58.

Laatinut Sotakorkeakoulun ranskankielen tutkintotehtävät.

ARNOLD (KIVIMAA), KIRSTI:

Johtanut Helsingin yliopistossa englanninkielen pro exercitio harjoituksia.

ARTTO, EERO:

Tehnyt opintomatkan Englantiin 29. 6.—3. 8. 57.

Osallistunut Liiketaloustieteellisen tutkimuslaitoksen toimesta suoritettuun Helsingin kaupungin liikennelaitoksen kannattavuus- ja kustannustutkimuksen suorittamiseen.

Esitelmöinyt Teollisuustaloudellisen Yhdistyksen vuosikokouksessa standardikustannuslaskennan ja katetuottomenetelmän soveltamisesta metalliteollisuuteen.

Julkaisut:

Standardikustannuslaskennan sovellutus katetuottoajattelun pohjalla metalliteollisuudessa. 15 s. (Teollisuustaloudellisen Yhdistyksen Vuosikirja) Hki 1958.

BINHAM, PHILIP:

Edelleen Valtioneuvoston asettaman Kansainvälisten kulttuurisuhteiden toimikunnan jäsen englanninkielisiä maita varten.

Tehnyt opintomatkan Englantiin 14. 6.—20. 7. 1957.

BRANDER, MARJA:

Laguska skolan'in Suomen- ja ruotsinkielen lehtori. Vararehtori. Kuuluu Helsingin Säästöpankin isännistöön.

ERÄMETSÄ, ERIK:

Helsingin yliopiston germaanisen filologian dosentti.

Opintomatka Englantiin ja Hollantiin 11. 5.—2. 8. 57.

Saanut sodan 1941—45 muistomitalin.

Julkaisut:

Über den englischen Einfluss auf den deutschen Wortvorrat des 18. Jahrhunderts. 8 s. (Neuphilologische Mitteilungen LIX) Hki 1958.

Arvostelu teoksesta: P. F. Ganz, Der Einfluss des Englischen auf den deutschen Wortschatz 1640—1815. (Neuphilologische Mitteilungen LIX) Hki 1958.

GOLDTHWAIT-VÄÄNÄNEN, HELEN:

Pitänyt Dante Alighieri Seurassa italiankielellä esitelmän eräistä Keski-Italian kaupungeista. (Esitelmä valaistu omilla värikuultokuvilla.)

GRANÖ, OLAVI:

Suomen Maantieteellisen Seuran julkaiseman Suomen Kartaston toimitussihteeri. Valtion luonnontieteellisen toimikunnan sihteeri 1. 11. 1957—.

Tehnyt heinä- elokuussa opintomatkan Saksan Pohjannmeren rannikolle.

Julkaisut:

Die Finnische Segelschiffahrt. Eine wirtschaftsgeographische Untersuchung. 86 s. (Fennia 81:2 ja Kauppakorkeak. Julk. Maant. Tutk. 12.) Hki 1957.

Die südfinnische Schärenküste als Übergangsraum zwischen Festland und offenem Meer. 17 s. (Stuttgarter Geographischen Studien Band 69.) Stuttgart 1957.

The Vessö Esker in Southern Finland and its Economic Importance. 33 s. (Fennia 82:1 ja Kauppakorkeak. Julk. Maant. Tutk. 14.) Hki 1958.

Räumliche Verschiebungen im Finnischen Reedereigewerbe in den letzten hundert Jahren. 19 s. (Fennia 82:2 ja Kauppakorkeak. Julk. Maant. Tutk. 15.) Hki 1958.

HAKAMIES, REINO:

Helsingin yliopiston latinan kielen dosentti.

Edelleen Valtioneuvoston asettaman Kansainvälisten kulttuurisuhteiden toimikunnan jäsen ranskankielisiä maita varten, edelleen Suomi-Ranska yhdistyksen hallituksen jäsen, Romanistisches Jahrbuchin toimituskunnan jäsen.

Esitelmänyt: Société des Etudes Latines'ssa, Pariisissa kesäk. 1957 aiheesta: La latinité en Finlande au moyen âge, Ranskankielen opettajien päivillä syksyllä 1957 aiheesta Ranskankielen oppikouluopetus nähtynä korkeakoulun opettajan näkökulmasta, Yleisradiossa kev. 1958 aiheesta Suomalaisten ylioppilaiden stipendiaattikertomuksia keskiajalta.

Julkaisut:

Deux miracles de Gautier de Coinci (Suomalaisen Tiedeakatemian Toimituksia B 113,1.) 92 ss. Hki 1958.

A propos de »Some Medieval Latin Words» 8 ss. (Neuphilologische Mitteilungen LVIII (1957), 2.

Ius, directum, droit, etc. Développement du sens économique du mot, 4 ss. (Romanistisches Jahrbuch 56—57). Hamburg.

Ranskankieliset arvostelut teoksista: Ingemar Boström, Les noms abstraits accompagnés d'un infinitif et combinés avec avoir, Lund 1957, J. F. Niermeyer, Mediae Latinitatis Lexicon Minus, Leiden, 1954—56, Albert Blaise, Dictionnaire latin-français des auteurs chrétiens, Strasbourg 1954, Romanistisches Jahrbuch 56—57, Hamburg. 3 ss.

Elsass-Lothringen, Euroopan yhdysviiva. (Uusi Suomi elok.) 1958.

Ranskan perustuslain kriisi. (Uusi Suomi, maalisk.) 1958.

Balttilainen idealisti. (Uusi Suomi, huhtik.) 1958.

Katolista itsekritiikkiä, (Uusi Suomi, huhtik.) 1958.

HANGASJÄRVI, RUTH:

Toiminut Rajamäen kansalaisopiston konekirjoitusopettajana sekä Helsingin kaupungin Kotitalouslautakunnan laulunopettajana ja kerhonohjaajana. Toimii myös Helsingin Marttayhdistyksen Vallilan Marttakerhon puheenjohtajana.

HEINÄNEN, PEKKA:

Helsingin yliopiston dosentti. Valtion kielitutkintolautakunnan apujäsen.

Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan inspehtori ja sen Taloudellisen Neuvottelukunnan jäsen. Matemaattisten aineiden aikakauskirjan toimituskunnan jäsen. Suomen

Kemistiliiton neuvottelukunnan puheenjohtaja. Chemical Abstractsin (USA) vakinainen avustaja. Suomalaisten Kemistien Seuran kirjastotoimikunnan jäsen.

Valittu Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kalevan luottamusmiehistön jäseneksi v:n 1958 alusta lukien.

Opintomatka Belgiaan 17—23. 4. 58.

Esitelmöinyt kauppaoppilaitosten tavarapin ja talousmaantiedon opettajien päivillä 15. 11. 57 »Tavarapin opetuksen päämääristä».

Saanut sodan 1941—45 muistomitalin.

Julkaisu:

Tavarapin opetus ja käytäntö. 6 s. (Suomen Liikemies-Yhdistyksen Vuosikirja 1957). Hki 1958.

(& Tuure Norkama) Käytännön kemiaa. 128 s. Porvoo—Hki 1958.

(& Tuure Norkama) Teen kemian kokeita. 40 s. Porvoo—Hki 1958.

(& Vuokko Mytty, Toini Paavola ja Helka Vartiainen) Lääkevalmisteissa olevien vitamiinien kromatograafisesta määrittämisestä. D-vitamiinin paperikromatografiaa. (Farmaseuttinen Aikauslehti 67.) Hki 1958.

Kokeen merkitys kemianopetuksessa, 3 p. (Opettajain lehti) Hki 1958.

HILDÉN, BROR ERIK:

Opintomatka Saksaan touko-kesäkuussa 1957.

HILDÉN, KAARLO:

Helsingin yliopiston dosentti: syyslukukaudella ollut virasta vapaa, kevätlukukaudella luennoinut valittuja kohtia antropogeografian alalta.

Suomen Maantieteellisen seuran hallituksen jäsen, varapuheenjohtaja 1957, puheenjohtaja helmikuusta 1958 alkaen. Edelleen Kansainvälisen maantieteilijäunionin (IGU) Suomen kansalliskomitean puheenjohtaja. Edelleen Väestöliiton perinnöllisyyslautakunnan jäsen. Edelleen Emil Aaltosen säätiön hallituksen jäsen. Edelleen Suomen Marsalkan ratsastajapatsasvaltuuskunnan työjaoston jäsen. Edelleen Suomen osanottoa Brysselin maailmannäyttelyyn valmistavan valtionkomitean jäsen. Suomi-Espanja-Seuran puheenjohtaja v:sta 1957.

Pitänyt Suomen talousmaantiedettä käsittelevän luentosarjan SOK:n liikkeenhoitajien kursseilla Jollaksessa 14. 6. 57, esitelmöinyt Helsingin yliopiston Studia generalia-sarjan puitteissa aiheesta »Ihmisen synty» 11. 10. 57, Kauppakorkeakoulun merenkulun kursseilla aiheesta »Maailman merireitit ja merenkulku talousmaantieteellisenä probleemana» 15. 11. 57 sekä samasta aiheesta Tavarapin ja Talousmaantieteen opettajien luentopäivillä Helsingissä 16. 11. 57. Suomen Maantieteellisen seuran puheenjohtajakauden alkajaisesityksenä aiheesta »Kulttuurimme maantieteellisistä perusteista» 21. 2. 58, SOK:n järjestämässä kansalaisjuhlassa Hämeenlinnassa aiheesta »Työ ja kulttuuri maantieteen valossa» 30. 3. 58, ekonomien kevätpäivillä Jyväskylässä »Suomen kulttuurimaantieteellisestä sijainnista» 17. 5. 58. — Radioesityksiä suomeksi ja ruotsiksi.

Brysselin maailmannäyttelyä valmistavan komitean jäsenenä tutustunut näyttelyyn ja osallistunut Suomen-päivän viettoon toukok. 1958.

Saanut jatkosodan muistomitalin ja Kotijoukkojen muistoristin. Saanut KY:n talon rakentajille omistetun plaketin.

Julkaisu:

Rehtorin puhe Kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 12. 9. 1956. 14 s. (Kauppakorkeakoulu. Kertomus lukuvuodesta 1956—1957.) Hki 1957.

Johannes Gabriel Granö. Gedenkrede. 13 s. (Sitzungsberichte der Finnischen Akademie der Wissenschaften 1956.) Hki 1957.

Johannes Gabriel Granö †. Muistosanoja. 3 s. (Memoranda Soc.pro Fauna et Flora Fennica 32, 1955—1956.) Hki 1957.

Avustuksia Kauppalehdessä, Uudessa Suomessa, Hufvudstadsbladetissa, Ylioppilaslehdessä ja Yhteishyvässä. — Artikkeleita Ison Tietosanakirjan täydennysosassa.

Toimittanut: Kauppakorkeakoulu. Kertomus lukuvuodesta 1956—1957. 98 s. Hki 1957.

HOMI, MARTTA:

Töölön Yhteislyseon ruotsin- ja englanninkielen vanhempi lehtori.

HONKO, JAAKKO:

Teknillisen Korkeakoulun teollisuuskirjanpidon erikoisopettaja.

Liiketalous-lehden toimitusvaliokunnan jäsen. Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen C-osaston johtaja. Eräiden yhtiöiden tilintarkastaja.

Pitänyt Ekonomiliiton luentosarjaan kuuluvan esitelmän 18. 11. 1957 Lahdessa aiheesta »Investointien suunnittelu ja tarkkailu». Luennoinut Oy Rastor Ab:n kursseilla sekä eräiden yritysten henkilökunnalleen järjestämissä koulutustilaisuuksissa.

Julkaisuut:

Yrityksen päämäärä. 5 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 6:2) Hki 1957.

(& Raimo Suoniemi) Sekatavara- ja tekstiilialan yksityisten vähittäiskauppaliikkeen kannattavuus v. 1956. 61 s. Hki 1957.

Kustannukset nousivat — kannattavuus heikkeni. 7 p. (Kauppiaa N:o 15) Hki 1957.

Miten käytän hyväkseni kannattavuustutkimuksia. 6 p. (Liiketalous 5) Hki 1957.

Ajanjakson tuloslaskennan teoriaa. 48 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 6:3) Hki 1957.

(& Jorma Piironen) Rautakauppatutkimuksen tulokset vuodelta 1956. 19 s. (Suomen Rauta- ja Koneliikkeiden Yhdistys r.y:n vuosikertomus vuodelta 1957) Hki 1958.

Osallistunut Helsingin kaupungin liikennelaitoksen kannattavuus- ja kustannus- tutkimukseen.

Lyhyitä kirjoituksia eräissä alan ammattilehdissä.

JUTILA, JUKKA:

Esitelmöinyt kauppaoppilaitosten tavaraopin ja talousmaantiedon opettajien päivillä 16. 11. 57 aiheesta »Kemian ja tavaraopin laboratoriotyöt».

Saanut sodan 1941—45 muistomitalin.

KASKIMIES, MIKA:

Teknillisen Korkeakoulun teollisuustalouden assistentti.

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen johtajan apulainen ja D-osaston johtaja. Suomen Tukkukauppiain Liiton tilasto- ja tutkimusosaston johtaja. Valtioneuvoston asettaman hankintakeskuskomitean jäsen. Helsingin Kauppakamarin aluesuunnitteluvaliokunnan varapuheenjohtaja. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan jäsen ja toimitussihteeri. Liiketalousjulkaisun toimitusvaliokunnan jäsen. Muutamien osakeyhtiöiden tilintarkastaja.

KAUPPI, KALLE:

Valtioneuvoston asettaman, vilpillistä kilpailua koskevan lainsäädännön tarkistuskomitean puheenjohtaja.

Edelleen kauppakorkeakoulujen tutkintoja suorittaneiden pätevyyttä julkisiin virkoihin ja toimiin tutkivan toimikunnan jäsen.

Tehnyt touko-kesäkuussa 1957 opintomatkan Saksaan ja Sveitsiin tutustuen m.m. Mannheimin ja St Gallenin kauppakorkeakouluihin ja Zürichin yliopiston järjestysmuotoon. Tehnyt marraskuussa 1957 opintomatkan Pariisiin osallistuen Kauppakorkeakoulun henkilökohtaisesti kutsuttuna edustajana Pariisin kauppakorkeakoulun (École des Hautes Études Commerciales de Paris) 75-vuotisjuhlallisuuksiin ja niiden yhteydessä pidettyihin luentopäiviin.

Antanut Turun Kauppakorkeakoululle asiantuntijalausannon kauppaoikeuden professorin viran hakijan tieteellisestä pätevyydestä.

Pitänyt rehtorina lukuvuoden 1957—58 alkajaisissa avauspuheen, joka on julkaistuna tämän vuosikertomuksen lopussa.

Kauppakorkeakoulun edustajana osallistunut Jyväskylässä huhtikuun 27 päivänä 1958 pidettyyn Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorien kokoukseen.

Pitänyt Suomen teollisoikeudellisessa yhdistyksessä huhtikuussa 1958 esitelmän eräistä vilpillistä kilpailua koskevista kysymyksistä.

Suomen Lakimiesliiton lakimiespäivillä toukokuussa 1958 esittänyt alustuksen kaupparekisteriin merkitsemisen vaikutuksista osakeyhtiön perustamisen ja osakepääoman korottamisen yhteydessä.

»Suomen teollisoikeudellinen yhdistys r.y. — Finska föreningen för industriellt rättsskydd r.f.» -nimisen yhdistyksen hallituksen jäsen ja puheenjohtaja edelleen huhtikuuhun 1958.

Kutsuttu juurimainitun yhdistyksen kunniajäseneksi huhtikuussa 1958.

Pohjoismaiden teollisoikeudellisten yhdistysten asettaman yhteistyökomitean suomalainen jäsen ja sanotun komitean toimesta ilmestyvän aikakauslehden Nordiskt immateriellt rättsskydd (NIR) toimitusvaliokunnan Suomea edustava jäsen.

»Assosiation internationale pour la protection de la propriété industrielle» -nimisen järjestön Suomen osaston (Groupe national finlandais) jäsen, puheenjohtaja osaston perustamisesta 1933 alkaen.

Suomalaisen Liikesivistysrahaston hallituksen jäsen.

Ollut useita vuosia ja on edelleen eräiden liikeyritysten tilintarkastaja.

Saanut jatkosodan muistomitalin.

LAINEN, NAIMI:

Myynti- ja Mainoskoulun saksan- ja englanninkielen opettaja.

Kauppaoppilaitosten Opettajain Yhdistys r.y:n hallituksen jäsen.

Tehnyt Liikesivistysrahaston stipendillä kesä- elokuussa 1957 opintomatkan Saksaan ja Itävaltaan. Osallistunut mm. Bonn'in Yliopiston järjestämiin kursseihin Das Deutschland der Gegenwart 15. 7—31. 7. sekä ollut mukana SIEC'in (Internationale Gesellschaft für Kaufmännisches Bildungswesen) kongressissa Wienissä ajan 10. 7—14. 7.

LAMPPU, IRJA:

Toiminut Helsingin Käsityönopettajaopistossa kirjanpidon, ammattitalouden sekä ammattilainsäädännön ja asioimiskirjoituksen tuntiopettajana.

Hoitanut Oulunkylän seurakunnan sivutoimista kirjanpitäjän tointa.

Osallistunut Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen toimesta suoritettuun Helsingin kaupungin liikennelaitoksen kannattavuus- ja kustannustutkimuksen suorittamiseen.

Tehnyt opintomatkan Englantiin 15. 6.—17. 8. 1957.

Saanut Päämajan muistoristin ja sodan 1941—1945 muistomitalin.

Julkaisuut:

Käyttöomaisuuden poistoista 26. 9. 1957 annetun asetuksen mukaan. 2 s. (Ekonomi N:o 6.) Hki 1957.

Rahoitusbudjetti. 15 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja I.) Hki 1958.

LASSILA, JAAKKO:

Liikevaihtoverokomitean 1958 sihteeri.

Julkaisuut:

Arvostelu teoksesta: Aukrust, Odd: Nasjonalregnskap. Teoretiske prinsipper. Oslo 1955. Kansantaloudellinen Aikakauskirja 1958: I. Siirtynyt Suomen Pankin Taloustieteellisen tutkimuslaitoksen palvelukseen.

LINDGREN, KAJ B.:

Nimitetty Helsingin yliopiston germaanisen filologian dosentiksi 23. 12. 1957.

Saanut sodan 1941—1945 muistomitalin.

Julkaisuut:

Über den oberdeutschen Präteritumschwund. 133 s. (Ann. Acad. Scient. Fennicae, Ser. B; 112, 1.) Hki 1957.

LOUHIJA, JARL:

Kutsuttu Kirjallisuudentutkijain Seuran työjäseneksi syksyllä 1957.

Suomen Kirjailijaliiton johtokunnan ja Suomen Näytelmäkirjailijaliiton hallituksen jäsen sekä molempien yhdistysten sihteeri.

Pitänyt Oy Rastor Ab:n marraskuussa 1957 ja huhtikuussa 1958 järjestämällä sihteerikursseilla esitelmää kauppakirjeenvaihdon tyyliseikoista sekä esitelmöinyt tammikuussa 1957 Oy Weilin & Göös Ab:n henkilökunnalle suomen ja ruotsin kielen oikeakielisyyseikoista.

Osallistunut Suomen Näytelmäkirjailijaliiton edustajana toukokuussa 1958 Tanskassa pidettyyn Pohjoismaisen Dramaatikkounionin kokoukseen sekä Suomen Kirjailijaliiton edustajana elokuussa 1958 Ruotsissa pidettyyn Pohjoismaiseen kirjailijakongressiin, johon kutsuttu esitelmänpitäjäksi.

Julkaisuut yhdessä leht. M. Seveliuksen ja fil.lis. A. Nenosen kanssa ruotsin-kielisen kauppakirjeenvaihdon oppikirjan »Affärsbrevet av i dag» (Hki 1958).

LYYTINEN, A. E.:

Venäjän kielen opettajana puolustuslaitoksen kouluissa.

Rannikkotyökistöröykmentti 2:n historia- ja avustussäätiön puheenjohtaja.

Upseerit evp. ry:n puheenjohtaja.

Esitelmä Porissa 25. 2. 58 toiminnasta Satakunnan rintamalla Vapaussodassa.

MANNINEN, JOUKO:

Toiminut syyslukukaudella 1957 tilastotieteen tilapäisenä assistenttina Helsingin yliopiston maatalous-metsät.tiedekunnassa. — Osallistunut skandinaaviseen matematiikkokongressiin Helsingissä 18. 8.—23. 8. 1957.

MATTILA, SAKARI:

Matematiikan ja tilastotieteen opettaja Helsingin yliopiston maatalous-metsätiet.tiedekunnassa.

Osallistunut International Statistical Institute'n 30. kongressiin ja sen yhteydessä pidettyyn pohjoismaiseen tilastotieteelliseen kongressiin Tukholmassa 7.—14. 8. 1957.

Esitelmäinyt Suomen Tukkukauppiaiden Liiton järjestämällä tukkuliikkeiden johdon luentopäivillä Aulangolla 11. 2. ja Leppilammilla 14. 3. aiheesta »Operaatio-tutkimus — liikkeenjohdon uusi työväline.»

Julkaisuut:

Tilastotiede (moniste n:o 15, sarja A, Kauppakorkeakoulun opetusta varten) uusi täydennetty painos 149 s. Helsinki 1958.

MIKKELI, MIKKO:

Karjalan Yhteiskoulun historian lehtori.

Historiallisen Yhdistyksen edustaja Paikallishistoriallisen toimiston johtokunnassa.

Julkaisuut:

Teollistuminen ja yhteiskunta. 22 s. (Yhteiskuntaoppia opettajille, Historian-opettajain liiton vuosikirja III) Hki 1958.

Kirjoituksia historianopetuksessa käytettävässä julkaisussa »Suomen Sanomat 1808». Hki 1958.

Arvosteluja taloushistoriallisesta kirjallisuudesta Historiallisessa Aikakauskirjassa 1957.

MUUKKONEN, PERTTI:

Yksityis- ja talousoikeuden vt. lehtori Yhteiskunnallisessa Korkeakoulussa 1. 6. 57—31. 5. 58.

Pitänyt syyslukukaudella 1957 yhden siviilioikeuden peruskurssin Helsingin yliopiston lainopillisessa tiedekunnassa.

Julkaisuut:

Muutosäännökset. Varallisuus oikeudellisia sopimuksia koskeva tutkimus. 249 s. + XXXIII s. (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja, A-sarja N:o 57), Vammala 1958.

MÄRTENSON, BÖRJE:

Helsingin Kauppakoulun ruotsin- ja suomenkielen lehtori.

Sv. Litt. sällsk. Folkkultursarkivnämnd'in jäsen. Sv. Finl. Filmarkivsutskott'in jäsen. Folkmålskommissionen'in tilintarkastaja, akt. jäsenenä osall. »Collegium Musicæ Sacrae'n» konserttoihin.

Viransijainen Hufvudstadsbladet'issa elok. 1957, jouluk. 1957—helmik. 1958.

Esitelmät: Nordsjö för'issä »Goternas kulturella betydelse» marrask. 1957. Hyvinge skol.för'issä »Bonden i Runebergs verk» helmik. 1958.

Saanut sodan 1941—45 muistomitalin tammik. 1958.

Julkaisuut:

»Hednisk kult och kristen tro i våra jultraditioner». Folkdansaren n:o 6/1957, 3 s. Kirja-arvosteluja Hufvudstadsbladet'issa.

NENONEN, A.:

Toiminut Suomen Pankin kirjeenvaihto-osaston päällikkönä.

Suorittanut filosofian lisensiaatin tutkinnon Helsingin yliopistossa.

NIKOLOWSKI, F. M. O.:

Helsingin yliopiston saksankielen apulaislehtori.

Luennoitsijana Internationales Institut für deutsche Sprache und Germanistik Salzburg, heinä- ja elokuussa 1957.

NORKO-TURJA, SIRKKA-LIISA:

Helsingin yliopistossa antanut konsistorin määräyksestä opetusta englantilaista filologiaa pääaineenaan opiskeleville sekä pitänyt englannin kielen ja englantilaisen kauppakirjeenvaihdon kurssin kuulusteluineen maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan puukaupallisen linjan opiskelijoille.

Toiminut englannin kielen rinnakkaisopettajana Teknillisessä Korkeakoulussa.

Suomalais-Amerikkalaisen Yhdistyksen English Language Institutun hallituksen jäsen.

HESTEOn puheenjohtaja.

Pitänyt amerikkalaisille Fulbright-stipendiaateille esitelmän 23. 8. 1957 aiheesta »University Studies in Finland and in the U.S.A.»

NURMINEN, LAILA:

Toiminut englanninkielen opettajana Eläinlääketieteellisessä Korkeakoulussa.

Finnish-British Society'n johtokunnan jäsen.

Sotilaskotiliiton hallituksen jäsen.

PAAKKANEN, JOUKO:

Taloustieteellisen Seuran johtokunnan jäsen vuosina 1957 ja 1958.

Liikevaihtoverokomitea 1958:n sihteeri 15. 2—8. 4. 1958.

Julkaisut:

Liikeyritys tutkimuksen kohteena. 7 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 6:2.) Hki 1957.

Arvostelu teoksesta Sir Dennis H. Robertson, *Economic Commentaries*. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja 1957/3) Hinnottelu: rutiinia vai aktiivista markkinapolitiikkaa? 9 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 7:1.)

Arvostelu teoksesta: Edward Hastings Chamberlin, *The Theory of Monopolistic Competition*. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 7:1.)

Suomalainen talousjärjestelmä sodan jälkeen. Kauppalehti 29. 4. 1958.

Esitelmät:

Teollisuustaloudellinen Yhdistys ry. 9. 8. 1957 (Hinnottelu: rutiinia vai aktiivista markkinapolitiikka?)

Kauppateiden Kandidaattiyhdistys ry. 22. 11. 1957 (Kilpailu ja kilpailulainsäädäntö Suomessa.)

Taloustieteellinen Seura ry. (Suomen talousjärjestelmän kehitys toisen maailmansodan jälkeen.)

Helsingin Ekonomit. Liiketeknillinen Kerho 18. 1. 1958. (Taloustieteen uusi kuva yrityksestä.)

Suomen Liikemiesyhdistys ry. 28. 4. 1958. (Suomalainen talousjärjestelmä sodan jälkeen.)

PULKKINEN, KYÖSTI:

Helsingin Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksessa kauppaopin ja -oikeuden sekä liikkeenhoito-opin tuntiopettajana.

PUUKARI, ARVO:

Edelleen Markkinointiseura r.y:n ja Tavaraselostevaltuuskunnan puheenjohtaja ja Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön valmisteluvaliokunnan jäsen, KY:n Käytännön Kerhon ja Lehdistökerhon kuraattori, »Liiketalous»-aikakauskirjan päätoimittaja. Valittu 1958 Finnish American Club, founded 1932 r.y:n johtokunnan jäseneksi.

Pitänyt syyslukukaudella Helsingissä opintosarjan »kymmenen tiistai-iltaa kansainvälistä liikkeenhoitoa» ja Joensuussa, Jyväskylässä, Kemissä, Kuopiossa, Oulussa ja Turussa kolme kaksoisluentoa aiheesta »Amerikkalaista liikkeenhoitoa». Pitänyt kevät-lukukaudella kahdeksassa kaupungissa »Ilmoittajain päivän». Luennoin lisäksi kauppakamareiden, Ekonomiliiton, Liiketyöntantajain Keskusliiton, Rastorin, Suomen Tukkukauppiain Liiton, yksityisyrittäjien ja muiden järjestöjen 15 tilaisuudessa. Pitänyt yksityisissä liikkeissä 11 kahden päivän »myyntiverstasta», joista Oy Esso Ab:lle neljä, sekä 12 muuta koulutustilaisuutta. Avustanut Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen tiedotustoimintaa.

Avustanut eräitä toimitusjohtajia organisaatio-, koulutus- ja markkinointikysymyksissä sekä toiminut useilla aloilla markkinoinnin neuvottelevana asiantuntijana.

Tehnyt touko—kesäkuussa 1957 opintomatkan Harvardin ja eräisiin muihin Yhdysvaltain kauppakorkeakouluihin sekä »management consultants»-toimistoihin.

Julkaisut:

Kirjoituksia »Liiketalous»- ja muissa aikakausi- ja sanomalehdissä.

RANINEN, HUUGO:

Myymläauto-, kulku-, kioski- ja automaattikauppaa sekä markkinoita, huuto-kauppoja ja toripäiviä sekä avoimia ja kommandiittiyhtiöitä koskevan lainsäädännön uudistamista käsittelevien valtionkomiteain puheenjohtaja. Helsingin kaupungin erilaisia hankintoja käsittelevän komitean jäsen vuoden 1957 marraskuun loppuun.

Tampereen hiippakunnan talousneuvoston ja Institut International d'étude et de documentation en matière de Concurrence ensimmäisen osaston puheenjohtaja. Kauppätieteellinen Yhdistys r.y:n ja Kaatuneiden Vanhemmat r.y:n puheenjohtaja. Sotaleskien ja Kaatuneitten Omaisten huolto r.y:n liittohallituksen jäsen ja Suomen Ulkomaankauppaliiton asettaman ulkomaankauppaopetusta käsittelevän komitean varapuheenjohtaja. Helsingin Savonlinna-Seura r.y:n puheenjohtaja; Sirkka ja Jussi Monosen säätiön hallituksen jäsen. — Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen johtaja ja sen tutkimuslautakunnan puheenjohtaja sekä laitoksen johtokunnan ja hallintoneuvoston jäsen. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan päätoimittaja ja toimituskunnan jäsen, »Liiketalous»-julkaisun toimitusneuvoston varapuheenjohtaja. Eräiden yhtymien ja yksityisten osakeyhtiöiden johtokunnan jäsen tai tilintarkastaja.

Esitelmöinyt marrask. 1957 Tampereen hiippakunnan luottamusmiesspäivillä Tampereella talousneuvostoa koskevista ajankohtaisista kysymyksistä, ja Helsingissä 13. 3. 1958 Kauppätieteellisessä yhdistyksessä liikkuvan kaupan sääntelyssä huomioon otettavista näkökohdista. Suomen Vähittäiskauppiasliiton vuosikokouksessa Helsingissä 21. 4. 1958 kiertomyymäläkaupan järjestelystä Suomessa sekä Suomen Lakimiesliiton järjestämällä yhtiöoikeudellisilla jatkokursseilla 24. 4. 1958 lisäalustus osakeyhtiön yhtiökokoukseen osallistumisen laillisista edellytyksistä. Osallistunut Hampurissa 27—31. 5. 1958 Verband der Hochschullehrer für Betriebswirtschaftin järjestämään korkeakoulujen liiketaloustieteen opettajien kongressiin.

Julkaisut:

Kauppaoppi ja -oikeus. 3. korjattu painos. Helsinki 1957. 384 sivua.

Lyhyt liikkeenhoito-oppi. 2. täydenn. painos. Helsinki 1957. 220 sivua.

Kiertomyymäläkaupasta. »Kauppias» n:o 9 1958.

Arvostelu teoksesta Ejler Alkjaer, Distriksinddeling af det danske marked. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 6:3.) Helsinki 1957.

Arvostelu teoksesta Axel Grandell, Aktiebolagets styrelse och verkställande direktör. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 7:1.) Helsinki 1958.

RANTAVAARA, IRMA:

Helsingin yliopiston dosentti.

Hist.-kielit. osaston määräämänä toisena tarkastajana antanut lausunnon maist. Maija Lehtosen Anni Swan-tutkielmasta fil.lisensiaatin arvoa varten.

Liikesivistysrahaston apuraha opintomatkaa varten Englantiin touko—kesäkuussa 1958.

Pitänyt seuraavat esitelmät: »Finnish Prose and Poetry» (22. 8. ja 23. 8. 1958 Fulbright-stipendiaateille).

»Amerikan kirjallisuuden piirteitä» (28. 10. 1957 Turun Työväenopisto).

»Minna Canthin suhde kirjallisuuteen ja kritiikkiin». (Minna Canth-yhdistysten vuosikokouksissa 19. 3. ja 31. 3. 1958.)

Julkaisut:

Carson McCullers. 4 s. (Parnasso/8.) Hki 1957.

Vastakohta-asettelusta Virginia Woolfin The Waves-teoksessa. 9 s. (Prof. Koskimiehen juhlaKirja.) Hki 1958.

William Faulknerin The Sound and the Fury. 8 s. (Parnasso/2.) Hki 1958.

Arvostelu P. Halmeen Suom.-engl. sanakirjasta. U.S. 26. 1. 1958.

ROSSI, REINO:

Hoitanut kansantaloustieteen professorinvirkaa Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa 1. 1. 1958 lähtien.

Nimitetty 1. 4. 1958 lukien Suomen Pankin johtokunnan jäseneksi. Edelleen Kansantaloudellisen Aikakauskirjan toimitussihteeri, Veronmaksajain Keskusliiton hallituksen, Helsingin Suomalaisen Säästöpankin hallituksen ja Helsingin Osuuskaupan hallintoneuvoston jäsen. Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Salaman hallituksen varajäsen.

Valtioneuvoston finanssitoimikunnan, Yhteisöjen varasto- ja säästötilastokomitean ja Rahamarkkinain indeksiehtokomitean jäsen.

Julkaisut:

Kansantaloustiede ja käytäntö 12 s. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja IV/1957.) Inflation och penningssparande. 10 s. (Svensk Sparbankstidskrift 1/1958.) Valtion yritystoiminnasta. 8 s. Suomen Liikemies-Yhdistyksen julkaisu. Lukuisia kirjoituksia »Talouselämä»-lehdessä talouspoliittisista kysymyksistä.

SAARIO, MARTTI:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen tutkimuslautakunnan ja johtokunnan jäsen. Kauppatieteellisen Yhdistyksen r.y. varapuheenjohtaja. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan, Liiketalous-lehden toimitusvaliokunnan sekä Suomi-Espanja-Seuran johtokunnan jäsen.

Tilintarkastajana erinäisissä yhteisöissä.

Esitelmäinyt:

Verband der Hochschullehrer für Betriebswirtschaft e.V:n Wienin päivillä 13. 6. 57 aiheesta: Ausgabe-Einnahmetheorie und Gliederung der Bilanz und Gewinnrechnung, Suomen Teknillisessä Seurassa 22. 10. 57 Poistoista rahoitustekijänä.

Teollisuustaloudellisen Yhdistyksen kokouksessa 13. 12. 57 Veroista investointilaskelmassa.

Kauppatieteiden Kandidaattiyhdistyksessä 18. 2. 58 Verojen vaikutuksesta investointiajanjakson pituuteen.

Kansantaloudellisessa Yhdistyksessä 25. 2. 58 Voitosta ex ante ja ex post.

Helsingin Ekonomiyhdistyksessä 21. 3. 58 Käyttöomaisuuden poistoista ja veroista sekä

KK:n Liikkeenhoitajain luentopäivillä 8. 5. 58 Käyttöomaisuuden koroista, veroista ja poistoista.

Julkaisuut:

Veroista ei aina kannata valittaa. 4 p. (Liiketalous n:o 6). Hki 1957.

Ulkoinen rahoitus ja verotus. 7 p. (Liiketalous n:o 7). Hki 1957.

Verot investointilaskelmassa ja investoinnin jänneväli. 19 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja n:o 1.) Hki 1958.

SAARSALMI, MEERI:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen nuorempi tutkija.

Kauppakorkeakoulujen tutkintoja suorittaneiden pätevyyttä julkisiin virkoihin tutkivan toimikunnan sekä Kauppakorkeakoulun opetusohjelmakomitean sihteeri.

Julkaisuut:

Arvostelu teoksesta: Consumer Behavior I. The Dynamics of Consumer Reaction. New York 1955. (Liiketal. Aikak. 6:4.) Hki 1957.

Keskustelua. Yhdysvaltojen kauppakorkeakouluista. (Liiketal. Aikak. 7:1.) Hki 1958.

SEVELIUS, MARTIN:

Osallistunut Pohjoismaiden kauppapettajien kongressiin Kööpenhaminassa 1.—6. 7. 1957.

Julkaisuut:

Affärsbrevet av i dag. (Yhdessä Jarl Louhijan ja Aarre Nenosen kanssa.) Hki 1958.

SUONIEMI, RAIMO:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen C-osaston tutkija.

Julkaisuut:

(& Jaakko Honko) Siirtomaan- ja sekatavara-alan yksityisten vähittäiskauppa-liikkeiden kannattavuus v. 1956. 61 s. Hki 1957.

SUVIRANTA, BRUNO:

Kansantaloudellisen Yhdistyksen ja Pohjola-Nordenin varapuheenjohtaja. Suomalaisen Tiedeakatemian tilintarkastaja. Valtion tieteellisen keskustoimikunnan jäsen. Valvojan ja Kansantaloudellisen Aikakauskirjan toimituksen jäsen.

Keskinäisen henkivakuutusyhtiön Suomen hallintoneuvoston puheenjohtaja. Pohjoismaiden Yhdyspankin, Werner Söderström Osakeyhtiön, Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön ja Saton hallintoneuvoston jäsen. Säteri oy:n tilintarkastaja.

Pohjoismaiden yhteismarkkinain Suomen toimikunnan jäsen.

Julkaisuut:

Devalvaation viitoittama kehitystaival 12 s. (Unitas 4. 1947). Hki 1947. Sama ruotsiksi ja englanniksi.

J. K. Paasikivi. Muistopuhe 15 s. (Suomalainen Tiedeakatemia. Esitelmät ja pöytäkirjat 1957). Hki 1958.

SÄRKISILTA, MARTTI:

Toiminut 31. 12. 1957 saakka nuorempana ja siitä lähtien vanhempana tutkijana Liiketaloustieteellisessä Tutkimuslaitoksessa.

Suorittanut Huittisten kunnan toimeksiannosta tutkimuksen mainitun kunnan teollistamisen edellytyksistä.

Pitänyt seuraavat esitelvät:

Tekstiilikauppiaiden Liiton ja Tekstiilivaltuuskunnan järjestämissä esitelmätalouksista aiheesta »Myyntitoiminnan hoidosta yleisten markkinaolosuhteiden vaihdellessa»,

27. 9. 1957 Helsingin Ekonomien kuukausikokouksessa aiheesta »Ekonomien tiet huipulle»,

19. 10. 1957 Huonekalukauppiaiden Liiton syyskokouksessa aiheesta »Kilpailuvälineet ja kilpailumoraali»,

28. 10. 1957 Kanta-Hämeen Aluesuunnitteluyhdistyksen syyskokouksessa aiheesta: »Lounais-Hämeessä suoritettu taloudellinen rakennetutkimus ja sen tulokset»,

20. 11. 1957 Etelä-Pohjanmaan Seutukaavaliiton järjestämällä neuvottelupäivillä aiheesta »Taloudellisten rakennetutkimuksien suorittamiseen liittyvistä seikoista»,

24. 11. 1957 Hämeenlinnassa ja 11. 3. 1958 Jyväskylässä Ekonomiliiton järjestämässä esitelmäsarjassa aiheesta »Mitä tiedämme ostoihin ja ostopaikan valintaan vaikuttavista tekijöistä»,

27. 12. 1957 Hämeenlinnan Kauppakamarin syyskokouksessa aiheesta »Hämeenlinnan talousalue taloudellisen rakennetutkimuksen valossa»,

23. 1. 1958 Kotkassa ja 13. 3. 1958 Hämeenlinnassa Tekstiilikauppiaiden Liiton järjestämissä esitelmätalouksissa aiheesta »Kuluttaja ostopaikkaansa valitsemassa».

Julkaisu:

Myyntipolitiikasta ja myyntityöstä (Liiketalous 1/58).

Osallistunut osaston »Muut julkaisut» toimittamiseen »Liiketalous»-nimisessä liiketaloudellisessa aikakausjulkaisussa.

TAMMINEN, MIKKO:

Kauppakorkeakoulun järjestyssääntöjen 4 §:n 4 kohdan nojalla nauttinut virkavapautta lukuvuoden 1957—58.

Asiantuntijana antanut Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteelliselle tiedekunnalle lausunnon valtiot.maisteri, maat.metsät. kandidaatti Leo Salovaaran lisen-siaattitutkielmasta »Kriittinen analyysi nykyisten kulutustutkimusten mahdollisuu-desta kuvata elintasoja ja siinä tapahtuneita muutoksia».

Helsingin Normaalilyseon vanhempainneuvoston jäsen.

Vuoden 1957 loppuun Kansantaloudellisen Yhdistyksen esimies, vuoden 1958 alusta johtokunnan jäsen. Edelleen Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen tutkimus-lautakunnan jäsen. Edelleen Kansantaloudellisen Aikakauskirjan toimituksen, Liike-taloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan ja Liiketalouden toimitusneuvoston jäsen. Suomen taloudellisen bibliografian toimikunnan jäsen.

Edelleen valtioneuvoston asettaman Suomen talouden ja hallinnon TA-toimi-kunnan jäsen. Brysselin maailmannäyttelyn 1958 Suomen komitean yleisjaoston jäsen.

Edelleen Veronmaksajain Keskusliiton Helsingin paikallisosaston johtokunnan jäsen. Suomen Liikemies-Yhdistyksen tilintarkastaja.

Kielin kaupungin ja Kielin yliopiston kutsumana vieraana osallistunut »Kielin viikkoon» kesäkuussa 1957. Perehtynyt kansantaloustieteen opetuksen järjestelyyn Tukholman ja Bergenin kauppakorkeakouluissa helmi—maaliskuussa 1958.

Pitänyt 26. 6. 1957 Kielin yliopistossa esitelmän Suomen kartellilainsäädännöstä. Pitänyt 21. 1. 1958 Kansantaloudellisessa Yhdistyksessä esitelmän aiheesta »Kartelli-lain voimaan astuessa».

Saanut Nuoren Voiman Liiton kultamerkin.

Julkaisuut:

Kartellilaki voimaan — entä sitten? 4 s. (Suomen tukkukauppa no. 1.) Hki 1 58.

Kartellilain voimaan astuessa. 28 s. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja nide I.) Hki 1958.

Die finnische Kartellgesetzgebung. 16 s. (Kokoomateoksessa »Handbuch der internationalen und nationalen Kartellpolitik, Duncker & Humblot). Berlin 1958.

TARKIAINEN, TUTTU:

Yhteiskunnallisen korkeakoulun valtio-opin professori.

Valtiotieteellisen Yhdistyksen johtokunnan jäsen. Eduskunnan historiakomitean jäsen. Kansalaisjärjestöjen YK-liiton puheenjohtaja.

Osallistunut YK-yhdistysten maailmanliiton konferenssiin Genèvessä syysk. 1957
Radio- ym. esitelmää.

Julkaisuut:

Toimitusministeristö ja virkamieshallitus (Yhteishyvä 3, 1958).

TELARANTA, K. A.:

Yksityis- ja talousoikeuden lehtori Yhteiskunnallisessa korkeakoulussa, josta virasta ollut vapaa koko lukuvuoden.

Helsingin yliopiston kanslerin sihteeri. Akatemialautakunnan sihteeri.

Pelastakaa Lapset r.y.:n keskushallituksen puheenjohtaja. — Lasten Päivän Säätiön valtuuskunnan jäsen. — Eteläsuomalaisen osakunnan seniorit r.y.:n hallituksen jäsen.

Pitänyt Suomalaisen lakimiesyhdistyksen Turun paikallisosaston kokouksessa 16. 11. 1957 esitelmän »Osakeyhtiön toimitusjohtajan oikeuksista ja velvollisuuksista».

TERÄS, HANNU:

Saksan kielen tutkijalautakunnan jäsen puolustusvoimien kielikokeissa kev. 1957.

Julkaisuut:

(& Kaius Sulonen) Kauppakirjeiden lauseparsia. Suomi-Saksa. 275 s. Porvoo-Helsinki 1957.

VAIVIO, F. L.:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen E-osaston vanhempi tutkija.

Edelleen kauppa- ja korkeakoulujen tutkintojen suorittaneiden pätevyyttä valtion virkoihin tutkivan toimikunnan jäsen.

Tutustunut Münchenissä IFO-Institut für Wirtschaftsforschungissa ns. suhdannepeilitutkimuksiin kesäkuussa 1957.

Esitelmöinyt Kansantaloudellisen Yhdistyksen kokouksessa 29. 10. 57 aiheesta »Suhdannepeilitutkimuksista Suomen oloissa» ja Suomen Tukkukauppiain Liiton tekstiilijaoston syyskokouksessa 12. 11. 57 aiheesta »Suhdannepeilit tukkukaupan kannalta katsottuna». Pitänyt 28. 3. 58 Kauppatieteiden Kandidaattiyhdistys ry:n kokouksessa esitelmän aiheesta »Lamakautta tasoittavan finanssipolitiikan mahdollisuuksista Suomen oloissa.»

Julkaisuut:

Suhdannepeilitutkimuksista erityisesti liikkeenjohdon kannalta katsottuna. 15 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja III) Hki 1957.

(& Matti Sarakontu) Suhdannepeilitutkimuksista Suomen oloissa. 10 s. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja I) Hki 1958.

Toimittanut Ekonomi-lehdessä Kauppakorkeakoulun sivua.

VIERIKKO, ERKKI:

Antanut espanjankielen alkeisopetusta Jyväskylän Kasvatusopillisen korkeakoulun kesälukukaudella 1957. Ottanut osaa Suomi-Espanja-Seuran perustavaan kokoukseen 2. 9. 1957 ja valittu seuran yleissihteeriksi 14. 11. 1957.

Toiminut kirjeopisto Tietomiehen espanjankielen opettajana.

Pitänyt esitelmän Angel Ganivetin "Suomen kirjeistä" Suomi-Espanja-Seuran kieli- ja kirjallisuusjaoston kokouksessa 9. 4. 1958.

VIHMA, VÄINÖ:

Helsingin yliopiston dosentti, opetusaineena siviili- ja kauppaoikeus. (Vapautettu luennoimisvelvollisuudesta tieteellisen työn vuoksi.)

Suomen Vakuutuslakimiesten yhdistyksen hallituksen jäsen. Suomen kirkon seurakuntatyön keskusliiton hallituksen jäsen ja sen talousvaliokunnan puheenjohtaja. Kristillisen kulttuurin liiton hallituksen jäsen. Kristillisen kulttuurin säätiön hallituneuvoston jäsen.

Kirkkolakikomitean jäsen. Puheenjohtaja valtioneuvoston asettamassa komiteassa, jonka tehtävänä on tutkia taloudellisia yhdistyksiä koskevan lainsäädännön tarpeellisuutta. Keskuskauppakamarin välityslautakunnan jäsen. Asunto-Oy Calonius 8 Bostads-Ab:n johtokunnan puheenjohtaja.

Julkaisut:

Valitusoikeuden rajoittaminen. 7 s. (XVII yl. kirkolliskokouksen asettaman kirkkolakikomitean mietintö.) Vammala 1957.

Kirkkovaltuusmiesten vaali. 2 s. (XVII yl. kirkolliskokouksen asettaman kirkkolakikomitean mietintö.) Vammala 1957.

Maan kaikille teologisille ja lainopillisille tiedekunnille annettava oikeus valita edustajansa kirkolliskokoukseen. 3 s. (XVII yl. kirkolliskokouksen asettaman kirkkolakikomitean mietintö.) Vammala 1957.

Avioeron saaneiden uuteen avioliittoon kuuluttaminen ja vihkiminen. 3 s. (XVII yl. kirkolliskokouksen asettaman kirkkolakikomitean mietintö.) Vammala 1957.

Kauppaoikeuden opetus Kauppakorkeakoulussa. 2 s. (Ekonomi 1957). Helsinki 1957.

WILLEBRAND, CARL-AUGUST von:

Edelleen Valtioneuvoston asettaman Kansainvälisten kulttuurisuhteiden toimikunnan jäsen saksankielisiä maita varten, edelleen toiminut Suomalais-Ugrilaisen Seuran kielentarkastajana ja Ison Tietosanakirjan avustajana.

Antanut saksankielistä opetusta Kuopion kesäyliopistossa kesä- ja heinäkuussa 1957.

Luennoinut Deutscher Bibliotheksverein'issa Helsingissä aiheesta Rilkes Duineser Elegien 24. X. 57.

Pakinoinut Suomen kirjallisuudesta Länsi-Saksan Radiossa 10. XI. 57.

Julkaisut:

»Lebendes Wort» Eine Auswahl zeitgenössischer Dichtung, 168 s., Hki 1958 (Otava).

VIRKKUNEN, HENRIK:

Ekonomiliitto r.y:n koulutusvaliokunnan puheenjohtaja. Liiketalous-lehden toimitusvaliokunnan puheenjohtaja. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan jäsen. Finnish-British Society'n varapuheenjohtaja. Helsingin Suomalaisen Yhteiskoulun johtokunnan jäsen. KHT-yhdistyksen johtokunnan jäsen.

Tilintarkastajana useissa yhteisöissä. Amer-Tupakka Oy, Oy Control Ab:n, Konekirjanpito Oy:n ja Tehokaluste Oy:n johtokuntien jäsen.

Liikevaihtoverolain uudistamista valmistelevaan asetetun valtionkomitean puheenjohtaja. Keskuskauppakamarin Kauppaopetuslautakunnan jäsen. Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön täydennyskoulutusvaliokunnan puheenjohtaja.

Opintomatka USA:han Yhdysvaltain ulkoministeriön ns. johtaja-apurahalla liikkeenjohdolliseen jatkokoulutukseen perehtymistä varten sikäläisissä kauppakorkeakouluissa.

Johtanut Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen toimesta suoritettua Helsingin kaupungin liikennelaitoksen kannattavuus- ja kustannustutkimusta.

Esitelmöinyt Taloustieteellisen Seuran kokouksessa kansantaloustieteen ja liiketaloustieteen välisistä eroavuuksista sekä Helsingin Ekonomien Liiketeknilliselle kerholle ja Oy Stockmann Ab:n osastopäälliköille katetuottolaskennasta. Luennoin Suomen Tukkukauppiaiden Liiton johtajapäivillä Aulangolla ja Leppilammella.

Julkaisut:

Zur Frage der Investitionskalküle und der optimalen Lebensdauer von langlebigen Produktionsmitteln. Erörterungen über die Habilitations-schrift von J. Honko. 22 s. IFO-Studien 3. Jahrgang 1957 Heft 1/2.

Miten teollisuusyrityksen taseita luetaan. 5 s. Liiketalous 3/57.

VIRTANEN, UNTO:

Turun Kauppakorkeakoulun liiketaloustiede I:n dosentti ja vt. professori.

Ekonomiliitto r.y:n hallituksen jäsen. Turun korkeakoulujen yhteiskunnallistaloudellisen tutkimusyhdistyksen ry. hallituksen varajäsen. Turun Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan inspektori. Turun Kauppakorkeakoulun rakennustoimikunnan jäsen.

Opintomatka, 2 1/2 kk, Englantiin, jolloin mm. tutustunut The London School of Economics and Political Science-nimisen korkeakoulun liiketaloustieteen opetukseen. Opintomatka Länsi-Saksaan.

Esitelmöinyt Vaasan Ekonomiyhdistys ry:n kokouksessa 6. 5. 57 aiheesta »Taloudellinen ajattelu kautta aikojen». Esitelmöinyt opiskelusta kauppakorkeakouluissa Turun Rotaryklubin järjestämässä tilaisuudessa tuleville ylioppilaille.

Julkaisut:

»Julkaistujen taseiden tarkastelusta.» Teknillinen Aikakauslehti 20/1957.

»Yritysten vuosikertomukset kaipaavat kohentamista.» Ekonomi 6/1957.

»Ylioppilaat ja nykyaika.» Turun Ylioppilaslehti 11/1957.

»Tarkastelemme taseita.» Liiketalous 3, 4 ja 5/1957.

»Miten alennamme konttorikustannuksia.» Liiketalous 6/1957.

»Selvyttä vuosikertomuksiin.» Liiketalous 2/1958.

VUORINEN, ELSA:

Opettanut Helsingin yliopistossa syys- ja kevätlukukaudella englantia kaikkien tiedekuntien opiskelijoille pidetyillä kursseilla, yht. 12 v.t. — Opettanut Helsingin yliopistossa syys- ja kevätlukukaudella suomea ulkomaalaisille opiskelijoille (opetuskieli englanti), 4 v.t. — Opettanut Jyväskylän Kesäyliopistossa englantia pro exercitiokursseilla sekä suomea ulkomaalaisille.

V. Tilastollisia tietoja oppilaista.

Korkeakoulun oppilaat voivat olla:

1. *varsinaisia oppilaita*, jotka opiskelevat suorittaakseen ekonomin tutkinnon tai kirjeenvaihtajan tutkinnon;
2. ekonomin tutkinnon tai muiden korkeakoulujen loppututkinnon suorittaneita, jotka harjoittavat opintoja *kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa* varten;
3. *ylimääräisiä* tai *kuuntelijaoppilaita*, jotka harjoittavat opintoja erinäisissä aineissa.

Varsinaisiksi oppilaiksi haki 1957 580 henkilöä, joista voitiin ottaa vastaan ekonomin tutkintoa suorittamaan 189 sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittamaan 87 eli yhteensä 276.

Opiskelijain kokonaisluku.

Kertomusvuotena on korkeakoulussa ollut yhteensä 1,211 opiskelijaa, joista

kauppat. kand. tutkintoa lukevia	257
varsinaisia oppilaita: I, II, III vuosikurssit	803
vanhemmat vuosikurssit	151

I. Varsinaisten oppilaiden lukumäärä lukuvuoden lopussa.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
Miehiä	148	53,8	168	61,8	152	59,4	468	58,3
Naisia	127	46,2	104	38,2	104	40,6	335	41,7
Yhteensä	275	100	272	100	256	100	803	100

II. Varsinaisten oppilaiden kotipaikka.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
Helsingistä	82	29,8	89	32,7	78	30,4	249	31,0
Muualta Uudenmaan l:stä	23	8,4	22	8,1	22	8,6	67	8,3
Turun ja Porin l:stä	18	6,5	11	4,0	13	5,1	42	5,2
Hämeen l:stä	56	20,4	45	16,5	52	20,3	153	19,1
Kymen „	24	8,7	23	8,5	25	9,8	72	9,0
Mikkelin „	15	5,5	13	4,8	11	4,3	39	4,8
Kuopion „	18	6,5	27	10,0	12	4,7	57	7,1
Vaasan „	21	7,6	31	11,4	33	12,9	85	10,6
Oulun „	14	5,1	9	3,3	9	3,5	32	4,0
Lapin „	4	1,5	2	0,7	1	0,4	7	0,9
Yhteensä	275	100	272	100	256	100	803	100

III. Varsinaisten oppilaiden vanhempien ammatti.

Elinkeinon mukaan.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
1. Maa- ja metsätalous sivuelinkeinoineen	43	15,6	46	16,9	43	16,8	132	16,4
2. Teollisuus	42	15,3	30	11,0	32	12,5	104	12,9
3. Rakennustoiminta	13	4,7	15	5,5	20	7,8	48	6,0
4. Kauppa	87	31,6	103	37,9	80	31,3	270	33,6
5. Liikenne	26	9,6	27	9,9	19	7,4	72	9,0
6. Palvelukset	54	19,6	47	17,3	60	23,4	161	20,1
7. Sijoittamattomat ja ei ilmoitetut ammatit	10	3,6	4	1,5	2	0,8	16	2,0
Yhteensä	275	100	272	100	256	100	803	100

Yhteiskunnallisen aseman mukaan.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
1. Itsenäiset yrittäjät:								
Tehtailijat ja tukkukauppiaat	2	0,7	7	2,6	4	1,6	13	1,6
Vähittäiskauppiaat ja muut liikkeenharjoittajat	38	13,8	30	11,0	37	14,4	105	13,1
Maanviljelijät	30	10,9	33	12,2	28	10,9	91	11,3
	70	25,4	70	25,8	69	26,9	209	26,0
2. Kaupan ja teollisuuden pal- veluksessa olevat:								
Johtavassa asemassa olevat	38	13,8	46	16,9	36	14,1	120	14,9
Toimihenkilöt	32	11,7	36	13,2	26	10,1	94	11,7
Työntekijät	51	18,6	44	16,2	46	18,0	141	17,6
	121	44,1	126	46,3	108	42,2	355	44,2
3. Valtion ja kunnan palveluk- sessa olevat:								
Johtavassa asemassa olevat	13	4,7	17	6,2	13	5,1	43	5,4
Virka- ja toimihenkilöt	24	8,7	26	9,6	25	9,8	75	9,3
Työntekijät	23	8,4	17	6,2	12	4,7	52	6,5
	60	21,8	60	22,0	50	19,6	170	21,2
4. Vapaiden ammattien harjoit- tajat ja opettajat	14	5,1	12	4,4	27	10,5	53	6,6
5. Ei ilmoitettu ammattia	10	3,6	4	1,5	2	0,8	16	2,0
Yhteensä	275	100	272	100	256	100	803	100

VI. Oppiarvot ja tutkinnot.

Kauppätieteiden lisensiaatin tutkinto.

Kauppätieteiden lisensiaatin tutkinnon on suorittanut kauppat.maist.
Kai A. O. Palmgren.

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinto.

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinnon ovat kuluneen lukuvuoden aikana suorittaneet:

Syyslukukaudella: dipl.ins. *Erkki K. Hyypöläinen*, ekonomit *Simo A. Kaskimies*, *Raimo V. Kiukas*, *Aili Irja Lamppu*, *Topi Y. Lehto*, *Jorma Ojapello*, *Risto J. Päivärinta*.

Kevätlukukaudella: ekonomit *Eero V. Arto*, *Eino Avelin*, *Iikka Haka*, *Antti K. Helenius*, *Mauri J. Komsa*, *Reijo M. Lehtonen*, *Erkki E. Louhio*, *Mauno Sihto*, *Olavi Vikman*.

Kauppätieteiden maisterin arvon ovat ilman juhlallista promootiota saaneet kauppat.kandidaatit *E. K. Hyypöläinen*, *H. J. Jutila*, *R. V. Kiukas*, *L. Kontkanen*, *O. E. Malinen*, *R. J. Päivärinta* ja *J. Talsi*.

Pro gradu kokeen

ovat lukuvuonna 1957—1958 suorittaneet seuraavat kauppätieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelevat, jotka ovat tutkimuksissaan käsitelleet allamainittuja aiheita:

Kansantaloustieteessä:

Hauvonen, Jouko, Sosiaaliturvajärjestelmistä erityisesti rahoitusratkaisujen ja tulonsiirtonäkökohtien kannalta; *Kallinen, Tauno*, Kiinteät vai liikkuvat valuuttakurssit?; *Keloharju, Raimo*, Syksyllä 1957 toteutetun markan devalvoinnin eräitten teollisuuteen kohdistuvien vaikutusten arviointia; *Kurki, Eero*, Yhdysvaltain talouspolitiikka ja dollariprobleema amerikkalaisten näkökulmasta; *Mäentakanen, Erkki*, Taloudellisen vallan ongelma; *Riistama, Veijo*, Suomalaisesta kapitalismista; *Salminen, Lauri*, Suorat kansainväliset sijoitukset ja niiden vaikutuksia sijoitusmaiden talouselämään; *Vikman, Olavi*, Obligaatioluotto Suomessa vuosina 1935—56.

Liiketaloustiede I:ssä:

Hirvonen, Ahti, Reikäkortti- ja reikänauhatekniikan mahdollisuudet valtakunnallisessa yrityksessä; *Kallio, Pentti*, Vaneritehtaan standardilaskennan suunnittelu; *Lehtonen, Reijo*, Osuusmeijerin kannattavuus- ja taloudellisuustarkkailusta erityisesti toiminnanhaarojen kannattavuutta ja tuotannon suunnittelua silmälläpitäen; *Sihto, Mauno*, Vaihto-omaisuuden laskennallinen kontrolli, erityisesti hävikkien ja kierto- nopeuksien seuraamisen kannalta teollisessa yrityksessä; *Sillanpää, Pekka*, Pääoman sijoitusten, omaisuuden kierto- nopeuden ja kannattavuuden keskeinen riippuvaisuus erityisesti investointien suunnittelun ja rahoitusmahdollisuuksien kannalta.

Liiketaloustiede II:ssä:

Kaskimies, Vesa, Yrityksen kuljetustehtävät tarkasteltuna erityisesti valtionrautateiden tariffialennusten kannalta; *Merivirta, Paavo*, Maitotaloustuotteiden ja margariinivalmisteiden välisestä kilpailusta; *Vartiainen, Onerva*, Markkinatutkimus yrityksen johdon apuna erityisesti tarkasteltuna tekstiilialan tuotantoyrityksen kannalta; *Vento, Reino*, Helsingin sahatavarakaupan kokoamisalueet; *Vihersaari, Jukka*, Informaalis- ten pienryhmäilmiöiden esiintyminen yrityksen formaalisessa organisaatiossa.

Kauppaoikeudessa:

Kupiainen, Pentti, Omistajakiinnityksestä.

Talousmaantieteessä:

Haka, Iikka, Suomen juustontuotannosta ja -viennistä itsenäisyyden aikana.

Ekonomin tutkinto.

Ekonomin tutkinnon ovat lukuvuonna 1957—1958 suorittaneet:

syyslukukaudella 18. 10. 1957:

Aho, A. O.; Eerikäinen, E. A.; Einiö, A. V.; Haahti, K. E. V.; Heinonen, J. I.; Hurmevirta, Vuokko Mirjami; Kaijansinkko, T. M.; Kekäläinen, M.; Korpiranta, T. H. K. Lammi, V. K.; Lehtinen, V. A. J.; Lehtonen, J. Y.; Merivirta, P. U. U.; Mielonen, J.; Mäkinen, E. O. T.; Nordström, V. -R. G.; Norta, Kirsti Helena; Nuotio, E. O.; Pehkonen, E. I.; Peltola, A. E.; Pentikäinen, Eeva-Liisa; Pulkkinen, V. V.; Puranen, H. T.; Saarenoja, P. J.; Sahramaa, A. A.; Salli, L. M.; Seppälä, A. V.; Sonkeri, E. E. J.; Sälevaara, J. S.; Tikka, K. J.; Tumppila, M. T.; Tähkä, L. V.; Ukkonen, J. J.; Vainikainen, O. T.; Walden, J. M. R.; Walle, V. H.; Varpenius, J. A.; Vuorio, E. T. I.

22. 11. 1957:

Nousiainen, O. A.; Stenberg, J. A. ja Syrjä, K. J.

13. 12. 1957:

Widing, P. O.

kevätlukukaudella 19. 1. 1958:

Kapiainen, J. E.; Nyholm, K. J. ja Suominen, Suvi Helinä.

7. 3. 1958:

Aaltonen, R. J.; Hakala, Helmi Maria Liisa; Halonen, U. K.; Janhunen, P. K.; Järvinen, M. I.; Karhenmaa, E. O.; Kilpeläinen, P. K.; Kuismäen, A. K.; Kärkkäinen, A. I.; Elina Annikki; Leskinen, Siiri Orvokki; Mahlamäki, P. V.; Myllynen, P. I.; Niiranen, V. A.; Relander, H. H. M.; Sinervä, J. T.; Tuominen, M. S.; Usva, R. K.; Vaahto, T. E.; Vehmola, M.; Wikström, E. S.

31. 5. 1958:

Ahdekivi, A. J.; Almi, M. S.; Borenus, L. E. E.; Eestilä, M. P.; Elomaa, P. O.; Hakkarainen, I. J.; Hanste, P. J.; Heusala, M. M. J.; Hyttinen, A. A.; Ijäs, L. J.; Itkonen, Y. T.; Janatuinen, K. K.; Joste, V. V.; Jukola, E. J.; Jurvakainen, M. E.; Järvinen, P. E.; Kajander, K. A.; Karhu, P. A.; Kemppinen, V. M. I.; Kettunen, P. E.; Kirilo, B.-E. E.; Kirkas, K. U. A.; Koistinen, K.; Korri, R. E.; Koskelainen, H. J.; Kyöri, P. H.; Kärnä, A. J.; Laulajainen, R. I.; Lehmus, A. E.; Lehmus, M. I.; Liukkonen, H. A.; Majjala, E. O.; Mannerman, T. I.; Mattila, V. S.; Mikkola, K. A. F.; Mikkonen, L. K.; Määtä, A. L.; Niemi, O. I.; Nuorteva, T. E.; Nurmi, O. V.; Oivo, H. M.; Parhiala, J. P.; Penttilä, O. A. Y.; Peranko, Pyry Kerttuli; Pessa, J. T.; Raatikainen, M. A.; Railo, E. E.; Ranta-Lassila, H. T.; Rasi, J. S. K.; Reijonen, Y. J.; Reitola, N. K. A.; Rintala, A. Y.; Saarinen, A. E. I.; Saarinen, P. J.; Sallava, P. J.; Salonen, H. O.; Santa, M. E. P.; Silvennoinen, Maila Pirkko Tellervo; Taipale, A. P. U.; Telimaa, V. U. E.; Tiainen, J. J. O.; Toivonen, V. K.; Turtola, H. J.; Vainikainen, Pirkko Tellervo; Vanhala, K. J. E.

Kirjeenvaihtajan tutkinto.

Kirjeenvaihtajan tutkinnon ovat suorittaneet:

syyslukukaudella 18. 10. 1957:

Hirsimäki, Liisa Annikki; Hyrylä, Raili Aulikki; Jääskeläinen, Ritva Liisa; Kristensen, Raili Aulikki; Kärmeniemi, Leila Anneli; Laasanen, Leena Kyllikki; Laukkanen, Eila Irene; Lehtovaara, P. P.; Leinonen, Riitta Kaarina; Lindblom, Hely Paula; Majama, Ritva Maija; Rantanen, Riitta Elisabeth; Rautonen, Maire Anita; Riikonen, Kaisa Riitta; Saarinen, Ritva Onerva; Silvennoinen, Raija Sinikka; Toivanen, Terttu Anneli; Uotila, Maija-Stina.

22. 11. 1957:

Aalto, Raija Marita; Hatakka, Leena-Maija Kaarina; Koponen, Hilikka Kaarina; Kuiri, Suoma Kyllikki; Pajunen, Mirjam Helena; Pitkänen, Kirsti Liisa Matilda; Salmi, Riitta Liisa; Skogberg, Kaisa Marjatta; Valio, Marja-Liisa ja Vesola, Oili Marketta.

kevätlukukaudella 7. 3. 1958:

Aholainen, Ritva Sointu Anneli; Ahonen, Terttu Tuulikki; Ahoniemi, Alli Helena; Frost, Pirjo Liisa; Häkkä, Anneli Hillevi; Kiiskilä, Anna-Maija; Koskikivi, Ritva Marianna; Koskinen, Toini Sisko Kaarina; Niemi, Seija Kyllikki; Niemi, Terttu Kaarina; Nordström, Anna-Helena; Schildt, L.-Y. A.; Tuomola, Aune Johanna; Valjanti, Seija Irmeli; Väänänen, Eeva Siiri Marjatta; Ylisaari, Ritva Sinikka.

31. 5. 1958:

Cornér, Hannele Margareta; Erola, Mirja Raina Marita; Gunnari, Tuula-Pia Irmeli; Haukkapää, Ilma Pirkko Linnea; Horko, Irja Kyllikki; Hyvärinen, Aira Sinikka; Ingman, Sirkka Elina; Jokinen, Eira Tuulia Tellervo; Juutilainen, Leena Iiris; Karvinen, Raija Johanna; Kelo, Pirkko-Leena Orvokki; Kivinen, Ritva Helena; Koivisto, Pirjo Helinä; Koivusaari, Aila Irma Kyllikki; Koponen, Anna-Liisa; Koskinen, Brita Elisabeth; Lakkonen, Ritva-Liisa; Larkka, Tuula Kaarina; Leskinen, Eine Annikki; Moilanen, Elsa Ester; Niemi, Soili Annikki; Olavuo, Iiri Marjatta; Paalanen, Pirkko Helena; Pekkanen, Aino Irmeli; Pulkkinen, Marja Leena; Routavaara, Auli Pirkko Tellervo; Seppänen, Eila Anneli; Sihvonen, Ritva Orvokki; Siivola, Pirjo Heilimä; Sorri, Liisa Marjatta; Sundholm, Raili Kaarina; Termonen, Seija Inkeri; Tiainen, Anja Irmeli; Tikka, Sirkka Johanna; Tuominen, Kirsti Johanna; Tuomola, Eila Irene.

VII. Stipendit.

Valtion ylioppilasstipendit.

Korkeakoulussa opiskelevien lahjakkaiden, ahkerien ja vähävaraisten ylioppilaiden opintojen tukemiseksi korkeakoulu sai keväällä 1958 69 kokostipendiiä määrältään 56.000 mk, 70 puolistipendiiä määrältään 36.000 mk, 69 opiskeluvälinestipendiiä määrältään 11.000 mk ja 15 vieraspaikkakuntalaisen lisää määrältään 14.000 mk eli yhteensä 7.353.000 mk.

Korkeakoulun stipendilautakunnan puheenjohtajana on toiminut edelleen professori *Huugo Raninen*, varapuheenjohtajana professori *Pekka Heinänen* ja kolmantena jäsenenä vt. professori *Jaakko Honko*. Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan edustajina stipendilautakunnassa ovat lukuvuonna 1957—58 olleet kauppat. ylioppilaat *Jaakko Salonoja* ja *Tapani Riekkinen*. Sihteerinä on ollut varatuomari *Olli Tarpila*.

Stipendilautakunta julisti maaliskuun 15 p:nä stipendit haettaviksi, jolloin määräajan kuluessa niitä haki 5 kauppat.kand.tutkintoa opiskelevaa sekä 8 III vuosikurssin, 88 II vuosikurssin ja 81 I vuosikurssin oppilasta.

Kokouksessaan huhtikuun 29 p:nä lautakunta päätti jakaa lukuvuoden 1957—58 opiskelijastipendit seuraavasti:

a) kokostipendin ja vieraspaikkakuntalaisen lisän saivat:

Asumaa, Maija Annikki, Hurmevirta, Vuokko Mirjami, Kiiveri, Pirkko Irmeli, Kinnunen, Pentti Esko J., Laulajainen, Risto Ilmari, Leppilahti, Aaro Salomon, Lifländer, Anja Liisa, Mäkelä, Paula, Okkonen, Urpo Antero, Piirainen, Väinö Antero, Rytkönen, Heimo, Soininen, Hilma, Soininen, Maija-Liisa, Torri, Esko Taneli.

b) kokostipendin ja opiskeluvälinestipendin saivat:

Ahtiainen, Liisa Kaarina, Anttila, Aarno Kalevi, Asiala, Erkki Mikael, Cavén, Anja Sisko, Haapasalo, Ella Irmeli, Haavikko, Pirkko Maria Kaarina, Ikonen, Marjatta, Ikonen, Pentti Heikki Ilmari, Karttunen, Anna-Katriina, Kautonen, Sonja Liisa, Kiuru, Leena Karoliina, Kokkonen, Anna-Maija, Kuisma, Reijo Mikael, Kärnä, Antti Juhani, Lehtonen, Mirja Marketta, Mäkelä, Sirkka-Liisa, Nurminen, Eine Tuulikki, Repo, Jukka Eljas, Rinkinen, Kaija Anneli, Ruponen, Raimo Olavi, Silvast, Anna-Leena (Helena), Terävä, Terttu Kyllikki, Toivola, Maija, Tuukkanen, Paavo Urmas.

c) kokostipendin saivat:

Hagman, Matti Kaarlo Arpia, Hallikainen, Kyösti Kalervo, Hupli, Esko Tapio, Häkkä, Outi Sinikka, Ingelin, Maija-Sisko Talvikki, Jokinen, Aira-Sisko Esteri, Järvinen, Eila Kyllikki, Järvinen, Pentti Juhani, Kahila, Raili Marjatta, Kekäläinen, Marja Anneli, Klemola, Anja Liisa, Korhonen, Salli Tellervo, Kosunen, Pentti Aulis, Kutvonen, Anneli, Kääriäinen, Anja Inkeri, Laakso, Eino Antero, Laitia, Matti Arvid, Lehtonen, Tuomo Kalevi J., Linnavuori, Silja Tuulikki, Luukas, Eini Marjatta, Oravilahti, Raija Leena T., Perttola Terttu Johanna, Pippuri, Eira Anna Kaarina, Rantala, Mauno Kustaa, Rintala, Aalto Ylermi, Rissanen, Sirkka-Liisa, Salo, A. Tuulikki, Sinervä, Anja Sisko Kaarina, Sipilä, Kaija Kaarina, Virtanen, Viljo Einar, Äikäs, Elna Kaarina.

d) puolistipendin ja vieraspaikkakuntalaisen lisän saivat:

Kokko, Pirkko

e) puolistipendin ja opiskeluvälinestipendin saivat:

Elomaa, Maija Irmeli, Hildén, Matti Ilmari, Irjala, Raija-Liisa, Jyrkämä, Tuula Inkeri, Koskinen, Sirkka Helena, Mäkinen, Raimo Olavi, Pakarinen, Pertti Olavi, Saari, Väinö Antero, Suominen, Pertti Y., Tuovinen, Raija Sisko Anita, Uuskallio, Hilikka Doris;

f) puolistipendin saivat:

Aho, Tarmo Erkki Anselmi, Aholainen, Mauno O. P., Alitalo, Ritva Inkeri, Arosuo, Marja-Liisa, Bister, Pertti Yrjö Juhani, Hakala, Touko M. J., Harju, Oiva, Heikkilä, Eero Olavi, Hirvonen, Olavi Johannes, Holttinen, Rauni, Huttunen, Martti Olavi, Höykinpuro, Raili Maria, Iivanainen, Yrjö Edvard, Jarva, Eevi Inkeri, Junnikkala, Marja-Terttu, Jyrkinen, Pekka Antero, Järvinen, Raili Helena, Jääskeläinen, Keijo Eero, Kaitala, Marjaleena, Kantell, Yrjö Kalevi, Kasanen, Terttu Marjatta, Kaukinen, Risto, Kellokoski, Heikki Juhani, Kinnunen, Pauli Keijo K., Koivisto, Mauno Matti, Kolehmainen, Saini Inkeri, Kykkänen, Raija Maria, Kämäräinen, Jorma Juhani, Laakso, Erkki Sakari, Laitio, Heimo Henrik, Leinonen, Aatu Armas, Liinanto, Armi Aulikki, Lötjönen, Eila K., Metsäpuro, Lahja Helena, Mähönen, Eija Orvokki, Mäkeläinen, Oiva Antero, Mäki, Ritva Leila Anneli, Nieminen, Tuula Marjatta, Nöjd, Varpu Aulikki, Pelkonen, Mauno Sakari, Pikkanen, Yrjö Johannes, Pohjanoksa, Heikki PaaVo, Poutanen, Hannu Kalevi, Putkonen, Teuvo Vanamo, Pykälä, Armi Onerva, Riekinen, Heikki Olavi, Ryhänen, Mauno Olavi, Sairanen, Yrjö Tapio, Sumanen, Paavo Antero, Suomela, Aulis Mikael, Surenkin, Helena, Söderström, Erkki Valdemar, Tiusanen, Risto Juhani, Vahteristo, Tapani, Vainio, Mainio Tapani, Vaittinen, Anni Helena, Veikkolainen, Martti Sakari, Viemerö, Sauli Jaakko;

g) opiskeluvälinestipendin saivat:

Ekholm, Jorma Kalevi, Heikkala, Leena Maria, Henttonen, Erkki Tapani, Horttanainen, Raimo Antero, Hämälä, Veli Juhani, Ilmivalta, Pauli Juhani, Järvinen, Pentti Ensio, Kalo, Matti Heikki, Koistinen, Teini Pekka, Kultti, Leo, Latvala, Pirkko Anneli, Lehtola, Timo Juhani, Lehtonen, Jukka Antero, Luukkonen, Keijo Johannes, Merikallio, Hannu Sakari, Mononen, Väinö Valter, Nieminen, Maija-Leena, Pekkarinen, Tauno Antti Sakari, Peltonen, Timo Tauno Uolevi, Pirinen, Reino Sakari, Poukka, Hely Marjatta, Pulkkinen, Raimo Olavi, Puusaari, Pauli Johannes, Rintala, Ulla Helena, Ruha, Reijo Johannes, Saares, Kari Juhani, Salo, Esko Pauli Olavi, Sandberg, Eeva-Liisa, Suuronen, Raimo Kare, Tenhunen, Yrjö Sakari, Tiainen, Kalevi Kauko, Tontti, Esko Antero, Tuomela, Marja-Liisa, Virtaranta, Tuomas;

Korkeakoulun omat stipendit.

Ottaen huomioon stipendirahastojen määräykset stipendien tarkoituksesta on seuraaville korkeakoulun opettajille ja virkailijoille jaettu stipendejä:

Kauppakorkeakoulun hallituksen Kanslerin käytettäviksi myöntämistä varoista dosentti Erik Erämetsälle 50.000 mk, dosentti Jaakko Hongolle 40.000 mk, kauppat.-maist. Jouko Paakkaselle 60.000 mk, lehtori Arvo Puukarille 60.000 mk, professori Huugo Raniselle 60.000 mk, varatuomari Olli Tarpilalle 60.000 mk, dosentti K. A. Telarannalle 50.000 mk, lehtori Fedi Vaiviolle 30.000 mk, fil.kand. Pirkko Wegeliukselle 40.000 mk ja lehtori C.-A. von Willebrandille 50.000 mk.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahastosta apulaisprofessori Sakari Mattilalle 165.000 mk ja kauppat.maist. Jouko Paakkaselle 57.000 mk.

Kauppakorkeakoulun Opettajien stipendirahastosta lehtori Fedi Vaiviolle 5.000 mk.
Oy. Mars Ab:n stipendirahastosta kauppat.maist. Jouko Paakkaselle 16.000 mk.

Kauppakorkeakoulun entiset ja nykyiset oppilaat ovat saaneet stipendejä seuraavasti:

Senaattori Otto Stenrothin rahastosta myönnettiin hakemuksesta devalvaation johdosta lisästipendi ekonomi Kauno Viinikalle 100.000 mk, ekonomi Olli Seppälälle 251.550 mk ja ekonomi Veikko Jääskeläiselle 383.180 mk;

Pääkonsuli Kaarlo Brusinin lahjoitus: Pulkkinen, Marja 10.000: —,

Helsingin Yleisen Ravintoyhdistyksen rahasto: Alenius, P. J. 6.000: —;

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahastosta myönnettävistä varoista: Ah-tiala, K. P., 20.000: —, Huhtala, S.J., 20.000: —; Järvinen, P. J., 15.000: —; Karhu, P. A., 25.000: —; Kempainen, V. M. I., 25.000: —; Kinnunen, P. E. J., 20.000: —; Koivusaari, Aila I. K., 15.000: —; Kurki, K. V. T., 15.000: —; Peitsara, J.T.A., 20.000: —; Rissanen, Sirkka-Liisa, 15.000: —; Seppänen, Eila A., 15.000: —; Tiainen, Anja I., 17.000: —;

Kauppakorkeakoulun Keräyksen Naistoimikunnan stipendirahasto: Aalto, Lea H. T., 25.000: —; Hurmevirta, V. Mirjami, 50.000: —; Kärmeniemi, L. Anneli, 50.000: —; Vuori, Aino U., 25.000: —;

Kilpiä Oy:n rahasto: Kärmeniemi, J. M., 40.000: —; Mäentakanen, E. K., 17.000: —;

Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahasto: Alenius, P. J., 10.000: —;

Alfred Kordelinin stipendirahasto: Mäkeläinen, O. A., 17.000: —;

Juho Lallukan muistorahasto: Jokinen, E. Tuulia T., 5.000: —;

K. H. Lehtisen rahasto: Tölli, E. A., 22.000: —;

Ivar Lindforsin stipendirahasto: Ahdekivi, A.J., 25.000: —; Ahonen, A. J., 40.000: —; Hanhimäki, J. K., 20.000: —; Hanste, P. J., 25.000: —; Leppänen, M. I., 20.000: —; Suuronen, R. K., 20.000: —;

P. A. Luostarisen stipendirahasto: Kantell, Y. K., 20.000: —; Torkkel, R. Kaarina, 10.000: —;

Opintoyhtiö Mainos-Junior stipendi: Alenius, P. J., 10.000: —;

Naisekonomien kerhon stipendi: Jokinen, E. Tuulia T., 5.000: —;

Gustav Pauligin stipendirahasto: Hanhimäki, J. K., 20.000: —; Jensen, M. M., 20.000: —; Kettunen, P. E., 18.000: —; Kurki, K. V. T., 5.000: —;

Pohjolan stipendirahasto: Karjalainen, Y. V., 14.000: —;

Juhani Santaholman rahasto: Irjala, Raija-Liisa, 4.000: —;

Elin ja Evert Sellgrenin stipendirahasto: Ståhlberg, J. A., 10.000: —;

Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahasto: Kärmeniemi, J. M., 10.000: —; Laukkanen, Eila I., 14.000: —; Sihto, M. J., 20.000: —; Vilanti, K. O., 60.000: —;

Talous-Osakekaupan stipendirahasto: Horko, Irja, 15.000: —;

Palkintona seminaarikirjoituksesta ovat allamainituissa aineissa saaneet:

Kansantaloustiede: Hupli, Esko 5.000: —, Leppilahti, Aaro 5.000: —, Miettinen, A. 5.000: —, Mäki, H. 5.000: —, Puisto, R. 4.000: —, Ruuhela, R. 5.000: —, Salonen, Heikki 5.000: —;

Liiketaloustiede I: Kovanen, Pentti 4.000: —, Laitia, Matti 3.000: —, Maksimow, W., 6.000: —, Mäki, Heikki 6.000: —, Paavolainen, Unto 4.000: —, Riekkinen, Tapani 6.000: —, Saarinen, Pentti 6.000: —, Siikava, S., 6.000: —, Suomela, Aulis 6.000: —, Vartia, Paavo 4.000: —;

Liiketaloustiede II: Brax, Antti 5.000: —, Hartomaa, Tero 5.000: —, Heino, Raimo 4.000: —, Juntunen, Reijo 5.000: —, Kiilamo, Kyösti 4.000: —, Kinnunen, Pentti 4.000: —, Kirkas, Kalle 4.000: —, Korri, Risto 5.000: —, Lehtonen, Jukka 4.000: —, Lihavainen, Aarno 4.000: —, Mannermaa, Timo 5.000: —, Nikander, Antti 5.000: —, Railo, Erkki 5.000: —, Ryhänen, Olavi 4.000: —, Termonen, Eino 4.000: —, Värtsi, Heikki 4.000: —;

Kauppaoikeus: Hakkola, Pekka 5.000: —, Harju, Oiva 6.000: —, Hyppönen, Jorma 4.000: —, Härmäläinen, Esko 5.000: —, Kosunen, Pentti 4.000: —, Lappalainen, Raimo 5.000: —, Luhtanen, Pekka 4.000: —, Lötjönen, Eila 4.000: —, Nukari, Pekka 5.000: —, Rantala, Mauno 5.000: —, Ryhänen, Pentti 5.000: —, Saarinen, Pentti 4.000: —, Salo, Heikki 4.000: —, Tenhunen, Sakari 6.000: —, Viemerö, Sauli 4.000: —;

Kauppakemia ja tavaraoppi: Aholainen, M. 4.000: —, Kämäräinen, I. 5.000: —, Pitkonen, R. 5.000: —, Ruha, R. 4.000: —, Saarenheimo, Marjatta 5.000: —, Suominen, P. 4.000: —;

Talousmaantiede: Antikainen, Esko 3.000: —, Hildén, Matti 3.000: —, Jyrkinen, Pekka 3.000: —, Kiilamo, Kyösti 3.000: —, Lehmuskallio, Pertti 3.500: —, Miiikki, Leo 3.000: —, Puromies, Juha 3.000: —, Päläsi, Jouko 3.000: —, Schreck, Kari 3.500: —, Suhonen, Pentti 3.000: —, Tiainen, Jouko 3.500: —, Tiuhonen, Jorma 3.500: —.

Helsingissä toukokuun 31 p:nä 1958.

KALLE KAUPPI

Ensi Lukuvuoden 1958—1959 jo vahvistetut tutkintojen kuulustelujärjestykset.

Syystutkintokauden kuulustelujärjestys v. 1958.

Aine	pv	klo
Kauppakemia ja tavaraoppi	1/9 ma	9—12
Konttorityöt ja -tekniikka	” ”	”
Talousmatematiikka	” ”	13—17

Kustannuslaskenta.	2/9 ti	9—13
Englanninkieli ja pro exercitiokoe.	„ „	14—18
Kauppaoikeus.	3/9 ke	9—13
Ranskankieli ja pro exercitiokoe.	„ „	14—18
Taloushistoria.	4/9 to	9—12
Espanjankieli ja pro exercitiokoe.	„ „	13—17
Venäjänkieli ja pro exercitiokoe.	„ „	„
Liiketaloustiede I, harjoitus.	5/9 pe	{ 9—11 12—14
Talousmaantiede.	„ „	15—18
Tilastotiede.	6/9 la	9—13
Myynti- ja mainosoppi.	„ „	14—17
Kansantaloustiede.	8/9 ma	9—13
Suomalainen kauppakirjeenvaihto.	„ „	14—17
Liiketaloustiede II.	9/9 ti	9—13
Ruotsinkieli.	„ „	14—18
Liiketaloustiede I, teoria.	10/9 ke	9—13
Saksankieli ja pro exercitiokoe.	„ „	14—18
Pikakirjoitus.	11/9 to	9—12
Valtio- ja yhteiskuntaoppi.	„ „	15—18

Talvitutkintokauden kuulustelujärjestys v. 1959.

Aine	pv	klo
Tavaraoppi.	10/1 la	9—12
Konttorityöt ja -tekniikka.	„ „	„
Espanjankieli ja pro exercitiokoe.	„ „	13—17
Venäjänkieli ja pro exercitiokoe.	„ „	„
Liiketaloustiede II.	12/1 ma	9—13
Taloushistoria.	„ „	14—17
Talousmaantiede.	13/1 ti	9—12
Saksankieli ja pro exercitiokoe.	„ „	13—17
Liiketaloustiede I, harjoitus.	14/1 ke	{ 9—11 12—14
Valtio- ja yhteiskuntaoppi.	„ „	15—18
Tilastotiede.	15/1 to	9—13
Englanninkieli ja pro exercitiokoe.	„ „	14—18
Liiketaloustiede I, teoria.	16/1 pe	9—13
Ruotsinkieli.	„ „	14—18
Kauppaoikeus.	17/1 la	9—13
Ranskankieli ja pro exercitiokoe.	„ „	14—18
Kustannuslaskenta.	19/1 ma	9—13
Myynti- ja mainosoppi.	„ „	14—17
Kansantaloustiede.	20/1 ti	9—13
Pikakirjoitus.	„ „	9—12
Talousmatematiikka.	21/1 ke	9—13
Suomalainen kauppakirjeenvaihto.	„ „	14—18

Puhe, jonka rehtori, prof. Kalle Kauppi piti korkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 12. 9. 1957.

Taloudellisesta tilanteesta

Korkeakoulumme aloittaa 48. lukuvuotensa ajankohtana, jolloin taloudellinen elämämme on vaikeuksissa. Niiden laatua ei ole tässä tarpeen kuvata. Yleisesti varmaankin toivotaan, että valtion osalta tähän alaan kuuluvien ja liittyvien asiain hoitamisessa, joka vaikuttaa olennaisesti koko maan talouselämän kulkuun, onnistuttaisiin, tapahtuneista ja nyt jälestäpäin eri tahoilla hyvää ennustavan yhdenmukaisesti todetuista virheistä oppia ottaen, selviytymään taloudellisesti tarkoituksenmukaisella ja vapaan, kansanvaltaisen valtiojärjestyksemme oikeaa noudattamista lujittavalla tavalla. Näissä olosuhteissa, jotka näyttävät sisältävän hämäännyttäviä epävarmuustekijöitä tavallista enemmän, ovat ne ylioppilaat, jotka nyt aloittavat opiskelunsa Kauppakorkeakoulussa, joutuneet valitsemaan opintoalansa ja arvioimaan sen tarjoamia tulevaisuuden mahdollisuuksia. Ehkä moni heistä on toivonut, että jokin oraakkeli pystyisi auttamaan heitä tässä valinnassa.

Vaikka laitoksemme tähänastinen toimintakausi ei ole sen pitempi kuin että ensimmäisestä valmistuneesta ekonomien vuosikerrasta on monia vielä elossa, tuntuu kuitenkin houkuttelevalta tehdä kysymys, miten ne, jotka ovat näiden vuosien varrella lähteneet opinahjostamme elämään, ovat sijoittuneet käytännön tehtäviin ja kuinka niistä suoriutuneet. Historiallisesti luotettavimmin valaisisi asiaa selvitys niiden, jo melko lukuisten kohdalta, jotka ovat elämänsä juoksun päättäneet ja joiden suurempi tai pienempi aikaansaannos siis olisi kokonaisuutena, joskin vielä läheltä katsottuna, arvosteltavissa. Tähän ei kuitenkaan ole nyt aikomukseni eikä riittäviä edellytyksiäkään kajota. Sen sijaan on useasta syystä ajankohtaista tietää jotakin siitä, millaisilla paikoilla nyt elossa olevat Kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittaneet vaikuttavat. Varsinkin tuo tieto kiinnostaa, jos sen pohjalta on

hiukan kohotettavissa tulevaisuuden esirippua. Kun kauppakorkeakoulujen lukumäärä on maassamme viimeksi kuluneiden kolmen vuosikymmenen kuluessa kasvanut neljäksi, ei kysymys ole yksinomaan meidän korkeakoulussamme, vaan yleensä maan kauppakorkeakouluissa loppu-tutkinnon suorittaneista ja vasta suorittavista sekä heidän mahdollisuuksistaan.

Tästä esitän erinäisiä tietoja.

Prof. Kaarlo Hildénin päättynyt rehtorinkausi

Sitä ennen on todettava, että prof. Kaarlo Hildénin jättäessä 3-vuotiskauden päättyessä viime keväänä korkeakoulumme rehtorin toimen oli kulunut 18 vuotta siitä, kun hänet, silloin ylimääräisenä professorina, nimitettiin vararehtoriksi ja hän siten tuli korkeakoulun opettajaneuvoston jäseneksi astuen tärkeällä paikalla osallistumaan laitoksen hallinnolliseen johtoon. Siitä saakka hän on yhtämittaa, ensin vuoteen 1952 vararehtorina ja sen jälkeen rehtorina, johtoasemassa ottanut osaa korkeakoulun hallintoon ajanjaksona, joka on merkinnyt erittäin tärkeää ja sisältörikasta vaihetta laitoksemme kehityksessä. Siitäkin ajasta, jonka prof. Hildén oli vararehtorina, hän, kun rehtori oli valtion tehtävissä, joutui pitkän ajan toimimaan rehtorin paikalla. Hänen vararehtori- ja rehtoriaikanaan suoritetuista suurista tehtävistä korkeakoulumme elämässä tarvitsee tässä vain lyhyesti palauttaa mieleen uuden talon korkeakoululle aikaansaamisen suunnittelutoimet ja sitten itse tämän, tilavalla ja edustavalla paikalla sijaitsevan, paljon ihailevaa tunnustusta saaneen rakennuksen pystyttäminen, joka on suuresti parantanut korkeakoulun toimintamahdollisuuksia. Edelleen on mainittava korkeakoulun järjestysmuodon kehittäminen nykyiselleen sekä erinäiset opintoja ja tutkintoja koskevat järjestelyt. Näistä olennaisimpiin kuuluu ekonomin tutkinnon säännönmukaisen opiskeluajan pidentäminen 3 vuodeksi, niin myös lisensiaatin tutkinnon ja kirjeenvaihtajan tutkinnon perustaminen. Niihin ja tässä mainitsemattomiin uudistustoimenpiteisiin prof. Hildén on monien juoksevien rehtorintehtävien rinnalla tehokkaasti vaikuttanut. Hänen miellyttävä, monipuolisesti oppineen, paljon matkustaneen ja harvinaisen kielitaitoisen maailmanmiehen olemuksensa, hänen ymmärtämyksellinen suhtautumisensa oppilaisiin, opettajiin ja muuhun henkilökuntaan ovat rakentaneet ja pitäneet yllä hyviä suhteita sekä ulospäin että korkeakoulun sisäpuolella. Mieluinen velvollisuuteni on tässä yhteydessä lausua, että professori Hildén on rehtorina ja vararehtorina tehnyt korkeakoulun hyväksi pitkäaikaisen ja sisällykseltään täysipainoisen työsuorituksen.

Kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittaneiden kysynnän ja tarjonnan kehityksestä.

Palataksemme alussa herätettyyn kysymykseen on mainittava, että on laadittu *arvokas selvitys* siitä, miten Kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittanut työvoima nykyään on sijoittuneena elinkeinoelämän palvelukseen. Samalla on tehty ennakkolaskelmia tällaisen työvoiman vastaisesta tarpeesta, kysynnästä, sekä myös tämän työvoiman tulevasta todennäköisestä tarjonnasta nykyisen koulutusohjelman vallitessa ja muutoin määrätyin edellytyksin. Tutkimus on suoritettu maan kaikkien kauppakorkeakoulujen ja ekonomijärjestöjen toimesta. Tämä tutkimus, jonka on laatinut valtiot. tohtori *Gunnar Fougstedt* ja joka pian julkaistaan, on konseptina ollut käytettävänäni.¹⁾

Tehtävän vaikeus

Suoritettavaksi otettu tutkimustehtävä on ollut vaikea. Varsinkin on niin laita kysynnästä tehtävän ennusteen osalta, joka on herättänyt jännittynyttä odotusta. Kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittaneiden työskentelymahdollisuudet eivät näet rajoitu yhden ainoan elinkeinohaaran piiriin eivätkä yhteen ainoaan henkilökohtaiseen ammattiin — niin kuin esim. oppikoulun tai kansakoulun opettajien taikka vielä selvemmin hammaslääkärien, joista viimeksi mainituista on äskettäin laadittu vastaavan tapainen tutkimus. On lukuisia toimia, joita varten kauppakorkeakoulun loppututkinto opillisena valmennuksena on sopivin tai joissa käytetään sellaisen tutkinnon suorittaneita, mutta joissa esiintyy myös lainopin tai valtiotieteen kandidaatteja, merkonomeja jne. Tästä vaihtoehtoisuudesta, joka toisissa tapauksissa voi olla heikommin toisissa vahvemmin perusteltavissa, johtuu, että kauppakorkeakoulujen kasvattien tarve tai tosiasiallinen kysyntä ei ole määrätävissä yksikäsitteisesti niin kuin esim. lääkäreiden tarve.

Viimeksi mainittua seikkaa ilmentää myös se havainto, että kauppakorkeakoulun loppututkintoa vastaavan koulutuksen saaneiden lukumäärä on hyvin erilainen sellaisissakin maissa, jotka olosuhteittensa puolesta muutoin muistuttavat suuresti toisiaan.

Suomessa valmistui lukuvuosina 1953/54—1955/56 vuosittain 85 kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittanutta kutakin miljoonaa asukasta kohden, mutta vastaava luku vuosina 1953—1955 oli Ruotsissa vain 25 ja Norjassa ainoastaan 15. Yhdysvalloissa taas kauppakor-

¹⁾ Tohtori, nykyään professori Fougstedtin tutkimus on julkaistu Liiketaloudellisessa Aikakauskirjassa 6 (1957): 3, s. 157—176.

keakouluissa valmistuneiden määrä on edellisten lukujen rinnalla hyvin suuri, n. 400—500 kutakin miljoonaa asukasta kohden vuosittain. Tutkimuksessa sanotaan tästä kuitenkin, että »amerikkalainen 'Collegiate Business Faculty' ei tasoltaan vastaa meikäläistä kauppakorkeakoulua, vaan edustaa pikemminkin kauppakorkeakoulun ja kauppaopiston väli-muotoa».¹⁾

Vaikka opiskelua Suomessa harjoitetaan paljon, ilmeisesti liian yksipuolisesti, ylioppilastutkintoon tähtäävällä linjalla, eivät ylioppilaisiksi tulleet kuitenkaan läheskään kaikki jatka opintojaan korkeakouluissa. Korkeakouluissa opiskelevienkin ylioppilaiden lukumäärä maassamme on kuitenkin suhteellisen suuri. Tästä joukosta kauppakorkeakoulujen osalle tulee verraten paljon: 12 %, joka on lähellä Yhdysvaltojen vastaavaa lukua, 13.²⁾ Ruotsissa vastaava määrä on vain 5 % ja Norjassa 3 %.

Miten nyt elossa olevat ekonomit ja kirjeenvaihtajat ovat sijoittuneina?

Pohjana, jolta tutkimuksessa on lähdetty, on 1950 toimitetussa väestönlaskennassa kertynyt aineisto ja sen käsittelystä saadut tulokset. Koska tällöin kerättiin tietoja myös väestön jakautumisesta ammatillisen koulutuksen mukaan, on tästä aineistosta voitu ottaa erilleen ne henkilöt, jotka väestönlaskennan kyselykaavakkeella olivat ilmoittaneet suorittaneensa kirjeenvaihtajan, ekonomin tai kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon jossakin maamme kauppakorkeakouluista. Tilaston mukaan näitä oli: ekonomeja 3690, kirjeenvaihtajia 196 ja kauppatieteiden kandidaatteja 244 eli kaikkiaan 4130 henkilöä.

Suoritettu aineiston luotettavuuden kritiikki on antanut varsin myönteisen tuloksen. Virhemarginaali on vähäinen.

Ne vuodet, jotka ovat kuluneet v:n 1950 väestönlaskennasta, ovat olennaisesti muuttaneet tilannetta. Mutta erittelemällä lähtökohdaksi otettua aineistoa, joka kuvaa tilannetta v. 1950, on saatavissa melkoisen vankka pohja päätelmien tekemiselle siitä, millainen asema kauppa-

¹⁾ Myöhemmin tarkistettaessa ei mainittu luku (400—500) ole osoittautunut Yhdysvaltojen opetusministeriön julkaiseman virallisen tilaston numeroiden mukaiseksi. Näiden perusteella laskien saadaan n. 250 »Bachelor of Science in Business or Commerce» -arvon saanutta kutakin miljoonaa asukasta kohden vuosittain. Koska tähän lukuun 250 sisältyy henkilöitä, jotka ovat valmistuneet tasoltaan toisistaan suuresti poikkeavista korkeammista kaupallisista oppilaitoksista, lienee asianmukaisinta käsitellä sinä oppilaitosryhmänä Yhdysvalloissa, joka vastaa Pohjoismaiden kauppakorkeakouluja niitä 70 kauppakorkeakoulua, jotka on hyväksytty yhdistykseen »American Association of Collegiate Schools of Business». Sanotuista korkeakouluista vuosittain valmistuneiden luku miljoonaa asukasta kohden on n. 100. (Ks. tarkemmin *Meeri Saarsalmi*, Liiketaloudellinen Aikakauskirja 7 (1958): I, s. 68—69.)

²⁾ Ks. muist. I.

korkeakoulujen kasvateilla on nykyään käytännöllisessä elämässä. Kun luotettavien tietojen perusteella todetaan, minkälaisissa toimissa heitä oli v. 1950, saadaan havainnollinen kuva siitä, millaiset paikat siihen mennessä olivat osoittautuneet heille soveltuviksi tai saavutettavissa oleviksi. Siltä pohjalta voidaan arvostella nykyistä tilannetta ja harkita myös keinoja tulevan kehityksen suuntaamiseksi.

Missä kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittaneet olivat vuonna 1950?

Tutkimuksessa on haettu vastausta tähän kysymykseen siten, että edellä mainitusta kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittaneiden määrästä 4130 henkilöstä ne 3653 (näistä naisia 810), jotka tilaston mukaan olivat *»ammattissa toimivia»*, on ensin v:n 1950 väestönlaskennan aineistoa käyttäen *»kartoitettu»*, ts. selvitetty, miten he silloin olivat sijoittuneina eri elinkeinoihin ja ammattiryhmiin. Tämä selvitys on tehty niiden ryhmittelyjen pohjalla, joita väestötilastossa noudatetaan, ja sillä on annettu varsin valaiseva kuva siitä, millaisilla toimipaikoilla ja minkäkokoisia määriä puheenaolevia henkilöitä v. 1950 oli.

a. Ryhmitys elinkeinohaaran mukaan

Ryhmittely toimialan, elinkeinohaaran, mukaan osoittaa ammatissa toimivista kauppakorkeakoulujen kasvateista olleen *kaupan* palveluksessa yli 38 %, *teollisuuden ja käsityön* n. 31 1/2 %, *palveluselinkeinojen* 20 % ja *muiden toimialojen* (maa- ja metsätalouden, rakennustoiminnan, liikenteen jne.) palveluksessa noin 10 %. Kaupan palveluksessa olevista toimi rahalaitoksissa 218, vakuutuslaitoksissa 109 sekä kiinteistöjen välitys- ja hoitotehtävissä 9 henkilöä.

Palveluselinkeinoihin, joissa toimi käsittelemästämme ammatissa toimivien kauppakorkeakoulun käyneiden joukosta 731 henkilöä, on luettu hyvin erilaisia tehtäviä, joiden laatua kuvaa tarkemmin alaryhmitys. Siinä on, mainitakseni tärkeimmät, suurin ryhmä *»hallinto- ja järjestelypalvelukset»*, joissa oli ollut 287 henkilöä, niistä yli 50 naista. *»Palvelukset liike-elämälle»* sen jälkeen suurimpana ryhmänä, 117 henkilöä, käsittävät mm. mainostoimistot, kirjanpito- ja tilintarkastustoimistot sekä konekirjoituskoulut. *»Palvelukset elinkeinoelämän järjestöille»* käsittävässä ryhmässä oli 80, *»henkilökohtaisia palveluksia»* suorittavissa elinkeinoissa, joihin luetaan mm. ravintolat, hotellit ja pesulat, taas oli 56, ja *»kasvatuksen ja koulujen»* palveluksessa 89 kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittanutta.

b. Ryhmittelyt henkilökohtaisen ammatin mukaan

Vaikka numerojen luetteleminen puheessa ei ole suositeltavaa, en malta olla mainitsematta vähän myös toisesta, edellistä korkeakoulumme kannalta hyvin kiintoisasti täydentävästä ryhmittelystä, joka näiden 3653 kauppakorkeakoulusta loppututkinnoin päässeen kohdalta on suoritettu *henkilökohtaisen ammatin* mukaan. Siitä näkyy, *minkäasteisissa ja -luontoisissa* tehtävissä he toimivat niillä aloilla, joista edellä oli puhe. Samassa taulukossa on toimitettu ryhmitys ikäluokkien ja sukupuolen mukaan. Siitä nähdään, missä iässä asianomaiset henkilöt työskentelevät minkinlaisissa tehtävissä. Tehtävien nimet — jotka voivat kuulostaa osaksi vähän oudoilta — on muodostettu väestönlaskennassa noudatetusta ammattien nimikkeistöstä.

Mainitsen tästä taulukosta eräitä eri ryhmiin kuuluvien määriä. *On pidettävä mielessä, että tässä ei nyt liikuta olettamusten varassa, vaan puhutaan aivan yksilöllisesti todetuista henkilöistä.* Sen vuoksi käytän niin paljon täsmällisiä, pyöristämättömiä lukuja.

»*Liikeyritysten johtajia*» oli noista 3653 ammatissa toimivasta kauppakorkeakoulujen kasvatista 380, niistä naisia 11. Näistä johtajista oli *teollisuus- ja käsityöliikkeissä* 184, *kauppaliikkeissä* taas melkoista vähemmän eli 122. Kauppaliikkeissä olevista suurin osa oli pankki- ja vakuutuslaitoksissa sekä palveluksia suorittavissa yrityksissä. »*Tukkukauppojen ja agentuuriliikkeiden johtajia ja omistajia*» oli 130, niistä 1 nainen. »*Myynti- ja ostopäällikköjä*» oli yli 200, niistä enemmistö teollisuus- ja loput kauppaan luetuissa liikkeissä. Myyntitehtäviä suorittavina henkilöinä *tukkukaupan* alalla oli yli 500, niistä teollisuus- ja käsityöliikkeissä noin kolmannes ja muut kauppaliikkeissä. Muina myyntitehtäviä suorittavina henkilöinä oli yli 650, näistä teollisuuden ja käsityön palveluksessa yli 170 ja kaupan palveluksessa liki 470, siitä valtaosa, yli 300, tukkukaupassa.

c. Nuorten ikäluokkien eteneminen

Toinen henkilökohtaisen ammatin mukaan laadittu ryhmittely, jossa ei näy elinkeinohaarojen, esim. erikseen teollisuuden ja kaupan osuutta ja jossa ryhmiä on yhdistelty niin, että nimikkeitä on vähemmän, antaa koko käsiteltävästä henkilömäärästä ehkä helpommin ajatuksissa hallittavan yleiskuvan. Mutta erityisesti se valaisee *eri ikäluokkien* asemaa ja avaa siten merkeille pantavia näköaloja kehityksen suunnan arvioi-

miseksi. Tästäkin runsassisältöisestä taulukosta vain joitakin esimerkkejä.

Edellä jo mainitusta v. 1950 »liikeryitysten johtajina» olleiden luvusta 380:stä oli iältään alle 45-vuotiaita 135 eli luvultaan 26:tta enemmän kuin 45—54-vuotiaita. Tätä vanhempia oli vain 47, mutta jo niin nuorina kuin 25—34 vuoden ikäisinä oli 88 näin korkealla paikalla. Tämä esimerkki kuvaa sitä nuoremman polven hallitsevaa asemaa, joka kauttaaltaan käy ilmi nyt puheena olevasta tutkimuksen taulukosta, ehkä asian luonnon mukaisesti vielä selvempänä vähän alemmissa toimintaportaissa. Ryhmä, johon nyt puheena olevassa taulukossa on yhdistetty »*valtion virkamiehet, toimisto- ja konttorivirkailijat yms.*» ja joka on lukumäärältään taulukon suurin, vähän vajaa 900 henkilöä (naisia lähes 250), osoittaa erityisen selkeästi nuoren voiman etenemistä, sillä 25—34 vuoden ikäisiä oli tässä joukossa puolta lähenevä luku, yli 400, kun seuraava ikäryhmä, 35:stä 44 vuoteen oli v. 1950 edustettuna 270:llä ja 45 vuotta vanhemmat kaikkiaan vain puolellatoista sadalla. Samassa yhteydessä mainittava, ylempää porrasta edustava ryhmä »*virastojen johtajat, toimistopäälliköt yms.*», joita oli kaikkiaan vain vajaa 100, oli noin puoleksi 35—44-vuotiaiden miehittämä — sanon siitä huolimatta, että ryhmään kuului 3 naista. Viimeksi puheena olleet kaksi ryhmää osoittavat myös, että kauppakorkeakouluista saatu opillinen valmennus näyttää melkoisessa määrin soveltuvan käytettäväksi myös valtion virallisissa tehtävissä. Liikealan kannalta huomattava on niin sanoakseni alemman johtoportaan ryhmä »*liikeryitysten osastonjohtajat, konttoripäälliköt yms.*», joka käsitti 725 henkilöä, niistä naisia 45. Siinä suurimpana ikäryhmänä oli 25—34 vuotta vanhat, yli 300, ja 35—44-vuotiaat, n. 280; 45 vuotta täyttäneitä taas oli vain vähän toista sataa.

Ryhmä »*tukkukauppojen johtajia, omistajia, osto- ja myyntipäälliköitä*» käsittää tässä taulukossa yli 380 henkilöä, jotka kolmea lukuunottamatta olivat miehiä ja joiden luvussa ikäluokat 25—44 olivat aivan vallitsevina. Kauppatoimintaan sanan suppeassa merkityksessä osallistuvina ryhminä esiintyvät »*myyjät, edustajat ym.*», 130 henkilöä, sekä »*myymälä- ja mainoshenkilöstö*» luvultaan 144, molemmat pääasiassa miehiä. »*Kirjanpitäjissä*» (325 henkilöä) naiset olivat enemmistönä ja »*kirjeenvaihtajien*» (noin 230) ala oli miltei kokonaan naisten hallussa. Ikäluokat 25—44 olivat viimeksi mainituissakin ryhmissä ylivoimaisena enemmistönä.

Eri alojen luetteloinnissa olen viipynyt näin kauan, koska tiedämme, että ne henkilöt, jotka v. 1950 olivat nyt luetelluissa tehtävissä, olivat valtaosaltaan juuri meidän korkeakoulumme kasvatteja, ja meitä sen vuoksi erityisesti kiinnostaa heidän toimipaikkojensa tunteminen.

Kauppakorkeakoulujen kasvattien v. 1950 saama osuus (%) kaikista kysymyksessä olevien elinkeino- ja ammattialojen toimipaikoista

Yleisestä ja kauppakorkeakoulujenkin näkökulmasta on kuitenkin paljon kantavampi kysymys, kuinka suuren osan prosentteissa laskien kuhunkin ammatissa toimivien ryhmään kuuluvista kaikista paikoista kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittaneet v. 1950 olivat miehittäneet. Suurin osuus, *lähes 18 %*, oli ryhmässä *»liikeyritysten osastonjohtajat, konttoripäälliköt yms.»*, ikäryhmässä 25—34 jopa melkein 30 %. Mutta *»liikeyritysten johtajain»* ryhmässä heidän osuutensa oli *vain 3,7 %*, *»tukkukauppojen johtajain ja omistajain sekä myynti- ja ostopäällikköiden»* ryhmässä se oli *8,6 %* sekä *»virastojen johtajain, toimistopäällikköjen yms.»* ryhmässä vähän yli *7,3 %*. Huomattavan korkeaa lukua edustivat *kirjeenvaihtajat*, joista tutkimuksen mukaan *lähes 15 %* oli kauppakorkeakoulujen kasvatteja; suurimmat prosenttimäärät näistäkin olivat ikäluokissa 25—34 ja 35—44.

Tämä siitä, miten kauppakorkeakoulujen kasvatit olivat v:n 1950:n väestönlaskennan mukaan sijoittuneina.

Kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittaneiden nykyinen lukumäärä

Sanottu luotettava aineisto lähtökohtana on tutkimuksessa sitten *laskennallisin keinoin* ensin selvitetty 1) kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittaneiden *nykyinen todennäköinen lukumäärä* ja 2) kuinka paljon heistä on *ammatissa toimivia*. Sen jälkeen on ryhdytty tekemään 3) *ennustetta* siitä, kuinka suureksi tällaisen koulutuksen saaneiden kysyntä muodostuu vuoteen 1960 ja 1970 mennessä.

Käyttämällä saatavissa olevia tietoja valmistuneista kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittaneista sekä Suomen koko väestön kuolemanvaaralukuja on kiinnekohtavuodesta 1950 laskettu sellaisen tutkinnon suorittaneiden kokonaismäärä taaksepäin v:een 1945 ja eteenpäin v:een 1955. Samalla on laskettu näistä ammatissa toimivien *»osuus»* olettamalla että se vv. 1945 ja 1955 on ollut yhtä suuri kuin vastaavassa sukupuoli- ja ikäryhmässä v. 1950». Tulokseksi on saatu, että elossa olevien puheenaolevan koulutuksen saaneiden lukumäärät (pyöristettyinä) olivat:

v. 1945	3000,	niistä ammatissa toimivia	2600
v. 1955	5700,	„ „ „	5000

Vuodesta 1945 vuoteen 1955 nämä lukumäärät olivat kasvaneet suunnilleen kaksinkertaisiksi. Noin 5000:sta v. 1955 ammatissa toimivasta kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittaneesta oli miehiä

lähes 4000. Se vauhti, jolla kauppakorkeakoulun loppututkinnon suorittaneiden ja näistä »ammattissa toimivien» lukumäärät ovat vuosikymmenen mittaisessa ajassa kasvaneet, on mainitulla tuloksella myös saatu selville. Sen perusteella on mahdollista tehdä laskelmia tulevaisuudesta edellyttämällä, että lisääntymisvauhti pidetään suunnilleen ennallaan taikka että sitä kiihdytetään tai jarrutetaan. Tulevaisuuden vauhtiin on mahdollista tietoisesti vaikuttaa riippuen siitä, mitä pidetään tarkoituksenmukaisena.

Kysynnänennuste

Tuosta tarkoituksenmukaisuudesta pyrkii tutkimus antamaan valaistusta kysyntäproгноosillaan ts. selvittämällä, kuinka paljon toimipaikkoja kauppakorkeakoulujen tutkintoja suorittaneille todennäköisesti avautuu. Tätä ennustetta laadittaessa on menetelty siten, että *pohjaksi on ensin laskettu, millaisella vauhdilla toimenhaltijain koko lukumäärä elinkeinoryhmittäin on lisääntynyt eräänä jo kuluneena ajanjaksona, jota voidaan pitää ohjetta antavana ja jolta tuollainen laskelma on ollut mahdollisimman luotettavasti aikaansaataavissa.* Täksi ajanjaksoksi on otettu aika 2-vuotiskaudesta 1948—49 2-vuotiskauteen 1953/54. Perusteluja tähän valintaan on esitetty, mutta en viivy niissä. Tulokseksi on saatu, että toimenhaltijain koko lukumäärä on sanottuna aikana, 5-vuotiskautena, lisääntynyt prosentteissa ilmaistuna elinkeinoryhmittäin seuraavasti: Luvut on laskettu tarkoin kymmenyksin, mutta esitän ne tässä hiukan pyöristettyinä:

Maa- ja metsätaloudessa	n.	3 %:lla
teollisuudessa ja käsityössä	n.	4 %:lla
rakennustoiminnassa		9 1/2 %:lla
kaupassa, pankeissa ja vakuutustoiminnassa	n.	28 1/2 %:lla
liikenteessä	n.	11 1/2 %:lla
palveluselinkeinoissa	n.	16 %:lla
ja näissä kaikissa yhteensä		18 %:lla

Näitä prosenttilukuja on käytetty siten, että ensin on katsottu eri elinkeinoihin kuuluvien toimenhaltijain lukumäärän v:sta 1950 v:een 1955 kasvaneen yhtä monella prosentilla kuin 5-vuotiskaudella 1948/49—1953/54. Sen jälkeiseltä ajalta on laskettu tuo kaikkien toimenhaltijain lukumäärän lisäys kahden vaihtoehdon mukaan: ensimmäisessä niistä edellytetään, että toimenhaltijain lukumäärän nousu kaikissa elinkeinoissa jatkuisi geometrisina sarjoina siten, että lukumäärä aina

5 vuodessa kasvaisi *yhtä monella prosentilla*, kuin edellä esitettiin tapahtuneen vv. 1948/49—1953/54, ja nousua kuvaisi siis sen mukaisesti kaarevasti kohoava käyrä. Toisen vaihtoehdon mukaan toimenhaltijain määrät v:sta 1955 eteenpäin nousevat 5 vuodessa *samalla absoluutisella määrällä*, kuin vv. 1950—55. Viimeksi mainitun vaihtoehdon mukaan nousu olisi suoraviivainen. Tulosta on tarkistettu myös vertaamalla v:n 1938 lukuihin, joita muutoin ei ole tähän laskelmaan otettu.

Näin kuvatusta toimenhaltijain lukumäärän noususta on edelleen laskettu kauppakorkeakoulujen kasvattien osuus viiden eri vaihtoehdon mukaan käyttäen kriittisesti hyväksi niitä prosenttilukuja, jotka on laskettu osoittamaan kauppakorkeakouluvalmennuksen saaneiden osuutta eri ammateissa toimivien kokonaismäärästä ja joista edellä mainitsin eräitä esimerkkejä.

Mikä on ennusteen lopputulos?

Tutkimuksen suorittaja esittää loppupäätelmissä omana subjektii-visena arvionaan, että kahta noista viidestä vaihtoehdosta olisi lähinnä pidettävä realistisina, ja ne kaksi eivät suuresti eroa toisistaan. Niiden mukaan tulisi kauppakorkeakouluista valmistuneiden kysyntä v:een 1970 mennessä lisääntymään runsaasti kahdenkertaiseen määrään. Ammatissa toimivien lukumäärä heidän joukostaan oli, kuten edellä sanottiin, v:en 1955 lopussa arviolaskelman mukaan noin 5000. *Viidessätoista vuodessa lisääntyisi kysyntä toisen mukaan näistä tekijän mielestä todennäköisimmistä vaihtoehdoista noin 10.300:aan ja toisen mukaan noin 10.800:aan.* Tekijä arvelee sen todellisuudessa olevan näiden vaihtohtojen välimailla.

Tätä suuruusluokkaa olevaan ammatissa toimivien määrään kauppakorkeakoulujen kasvatteja päästään, jos otaksutaan, että kauppakorkeakouluista valmistuneiden määrä vv. 1956—60 ylittää vv:n 1951—1955 tason keskimäärin 20 %:lla sekä seuraavina 5-vuotiskausina vastaavasti 50 ja 80 %:lla. Silloin olisi näitä tutkinnon suorittaneita ammatissa toimivina v. 1970 noin 10.500, toteaa tekijä. Pessimistisin vaihtoehto kysynnästä v. 1970 merkitsisi, että kauppakorkeakouluista siihen mennessä saisi valmistua vain hiukan enemmän, kuin keskimäärin vv. 1951—55 on tapahtunut. Jos näet valmistus pysyy vv:n 1951—55 tasolla, olisi ammatissa toimivien kauppakorkeakouluista valmistuneiden määrä v. 1970 vain noin 8300, joka jäisi alle tuon pessimistisimmän kysyntävaihtoehdon. Nykyisellä vauhdilla tapahtuva valmistus ei siis sanotun pessimistisenkään vaihtoehdon mukaan johtaisi ylituotantoon.

Paikkansapitävyyden edellytyksistä

Nyt esittämäni selonteko ennusteesta on ylimalkainen ja pinnallinen. Lopputuloksen äsken tapahtunut suora referointi jättää kuulijalle epäselväksi, millainen luotettavuus tuolla ennusteella todella on. Sen takia minun on lisättävä, että tämä nykyaikainen oraakkeli ei ole, useita vaihtoehtoja käyttäessään, perustanut ennustustansa kaksi- tai monimielisiin sanontoihin, niin kuin sen edeltäjän vanhoina aikoina on syytetty tehneen, vaan se on, niin kuin lukija aikanaan huomaa, selkeäsanaisesti ilmaissut, *millaisille edellytyksille* ennuste ja sen eri vaihtoehdot on rakennettu.

Osoitukseksi yleisluontoisista edellytyksistä selostan tutkimuksen perusteluista seuraavat kohdat:

Kysyntäennuste on laadittu olettaen, että Suomessa nykyään valitseva käsitys siitä, mihin tehtäviin kauppakorkeakouluista valmistuneita lähinnä tarvitaan, pysyy suurin piirtein samanlaisena ja että heidän nykyinen asemansa ja palkkatasonsa pysyisi muuttumattomana muihin, heihin rinnastettaviin ammattikuntiin verrattuna.

Niistä yhteiskuntamme dynaamisista ilmiöistä, jotka saattavat muuttaa kauppakorkeakouluista valmistuneiden kysyntää, on tehty seuraavat olettamukset:

1) Tuotantokoneiston ja kansantulon jatkuvasti kehittyessä tulee ammatissa toimiva väestö Tilastollisen päätoimiston äskettäin laatiman väestöennusteen mukaan kasvamaan vuoteen 1970 mennessä suunnitteen samassa tahdissa kuin työkykyisessä iässä oleva väestö. On huomattava, että kaikki ne henkilöt, jotka vuoteen 1970 mennessä tulevat kuulumaan ammatissa toimivaan väestöön ovat jo syntyneet, mikä lisää ennusteen luotettavuutta.

2) Elinkeinoelämän kehittyessä ns. primääristen elinkeinojen (ennen kaikkea maa- ja metsätalouden) suhteellinen merkitys tulee supistumaan sekundäärisiin elinkeinoihin (teollisuuteen ja rakennustoimintaan) sekä ennen kaikkea tertiäärisiin elinkeinoihin verrattuna. Samalla tulee ns. henkisen työn tekijäin (varsinkin johtajien ja toimihenkilöiden) suhteellinen määrä lisääntymään ruumiillisen työn tekijäin kustannuksella.

3) Henkisen työn tekijäin piirissä rationalisointi ja automatisointi saavat aikaan, että johtoportaisissa olevien suhteellinen osuus lisääntyy rutiinityöntekijäin osuuden kustannuksella. Toisaalta voi työvoiman puute aiheuttaa pyrkimystä alentaa pätevyysvaatimuksia melko vaativienkin tehtävien osalta. Esimerkkinä tästä mainittakoon oppikoulujen nuoremman lehtorin virat.

4) Kauppakorkeakouluissa Suomessa on viime vuosikymmeninä lukumääräisesti suuresti lisätty loppututkinnon suorittaneiden valmistamista. Tämän seurauksena voidaan varsinkin niiden ammattien kohdalta, jotka erityisesti soveltuvat näille, havaita, että heidän osuutensa tasaisesti kasvaa siirryttäessä vanhemmista ikäluokista nuorempiin. Tämä viittaa siihen, että kauppakorkeakoulujen kasvattien osuus näissä ammattiryhmissä tulee lähitulevaisuudessa jatkuvasti lisääntymään.

On myös oletettu, ettei pahoja lamakausia tule tutkimuksen käsitämänä aikana esiintymään.

Loppupäätelmiä

Sitä olettamusta, että kauppakorkeakouluista valmistuneiden prosenttinen osuus tulee v:n 1950 tasosta lisääntymään niissä ammateissa, joiden hoitaminen lähinnä edellyttää kauppakorkeakoulun tutkinnon antamaa pätevyyttä, on ennustetta tehtäessä harkitusti sovellettu esim. ryhmiin »liikeyritysten johtajat», »liikeyritysten osastonjohtajat, konttoripäälliköt yms.», »kirjanpitäjät», »kirjeenvaihtajat», »tukkukauppojen johtajat, omistajat, myynti- ja ostopäälliköt», minkäluontoisiin tehtäviin kauppakorkeakoulujen kasvatit soveltuvat erityisen hyvin.

Kaikki ennusteen vaihtoehdot ovat sellaisia, että ne perusteluillaan ja tuloksillaan valaisevat toisiaan riippumatta siitä, minkä vaihtoehdon mukaista kehitystä kukin lukija pitää todennäköisimpänä.

Tutkimuksen suorittajalle on annettava tunnustus siitä selvennyksestä, jota tutkimus julkaistuna ja kokonaisuudessaan luettuna tulee asioihin antamaan. Sen tapainen selvittely on nykyisissä oloissa välttämätöntä, jotta korkeakoulujen toimintaa voitaisiin määrätietoisesti suunnitella ja jotta opiskelijat voisivat järkevästi suorittaa opintoalansa valintaa.

Se tutkimus, josta nyt on ollut puhe, tuntuu viittaavan siihen, ettei niillä aloilla, jotka ovat lähinnä kauppakorkeakouluissa opiskelevien tähtäimessä, olisi erityistä aihetta pelätä työmahdollisuuksien loppumista.

Tämä tulos älköön kuitenkaan saattako opiskelijoita huolettomasti luottamaan paikkojen saamiseen, kaikkein vähimmin suhtautumaan laimeasti opiskelun vaatimaan tiukkaan tahtiin. Ne edellytykset, jotka selostamalleni ennusteelle oli asetettu, osoittavat myös, että tuleva kehitys riippuu monista sellaisista taloudellisista ja muista tekijöistä, joiden suhteen odotusten ja laskelmien on havaittu monesti pettävän. Näyttää kuitenkin siltä, että on ja vastaisuudessa avautuu lisää sellaisia toimipaikkoja, joihin kauppakorkeakoulujen kasvatit soveltuvat ja joissa he voivat palvella ja suoriutua koulutuksensa laadun takia parem-

min kuin muunlaisen valmennuksen saaneet. Yleisenkin edun mukaista on, että he saavat näitä paikkoja hoitaaksensa ja että niitä pyritään juuri heille järjestämään.

Mutta ennusteista riippumatta on pidettävä mielessä, että huolelliset ja perusteelliset opinnot, harjaantuminen itsenäiseen ajatteluun ja asioiden arvosteluun sekä sitten käytännössä antautuminen tehtäväänsä, sen näkeminen osana suuremmasta kokonaisuudesta, rehellisyys ja ahkeruus viime kädessä ratkaisevat, luonnonlahjojen rinnalla, mihin kukin yksityinen kelpaa ja mitä hän saavuttaa. Sillä pohjalla on jatkuvassa kilpailussa pyrittävä siihen, että kukin joutuu sellaiselle paikalle, jossa hänen kykynsä ja taitonsa parhaiten pääsevät oikeuksiinsa.

Kun puhutaan niistä toimipaikoista, joihin kauppakorkeakoulun loppututkinto valmistaa tai oikeuttaa, on aina syytä, eritoten liike-elämän toimipaikkojen suhteen muistaa, että aloittaminen alemmista portaista ja perehtyminen niissä suoritettavaan työhön on usein erittäin sopiva ja arvokas asia sille, joka myöhemmin joutuu johtoportaisiin asioista määräämään. Sekä yrityksen kokonaisuuden ymmärtämisen että sisäisten suhteiden hoitamisen kohdalta voivat sitä tietä selvitä johtamisen vaikeimmat pulmat. Niin kuuluu monien kokeneiden ja suuriin saavutuksiin päässeiden liikemiesten vakuuttava todistus.

Lausun opettajatoverit ja oppilaat tervetulleiksi alkavan lukuvuoden työhön.

